

MATI JE OPOZORILA POLICIJO

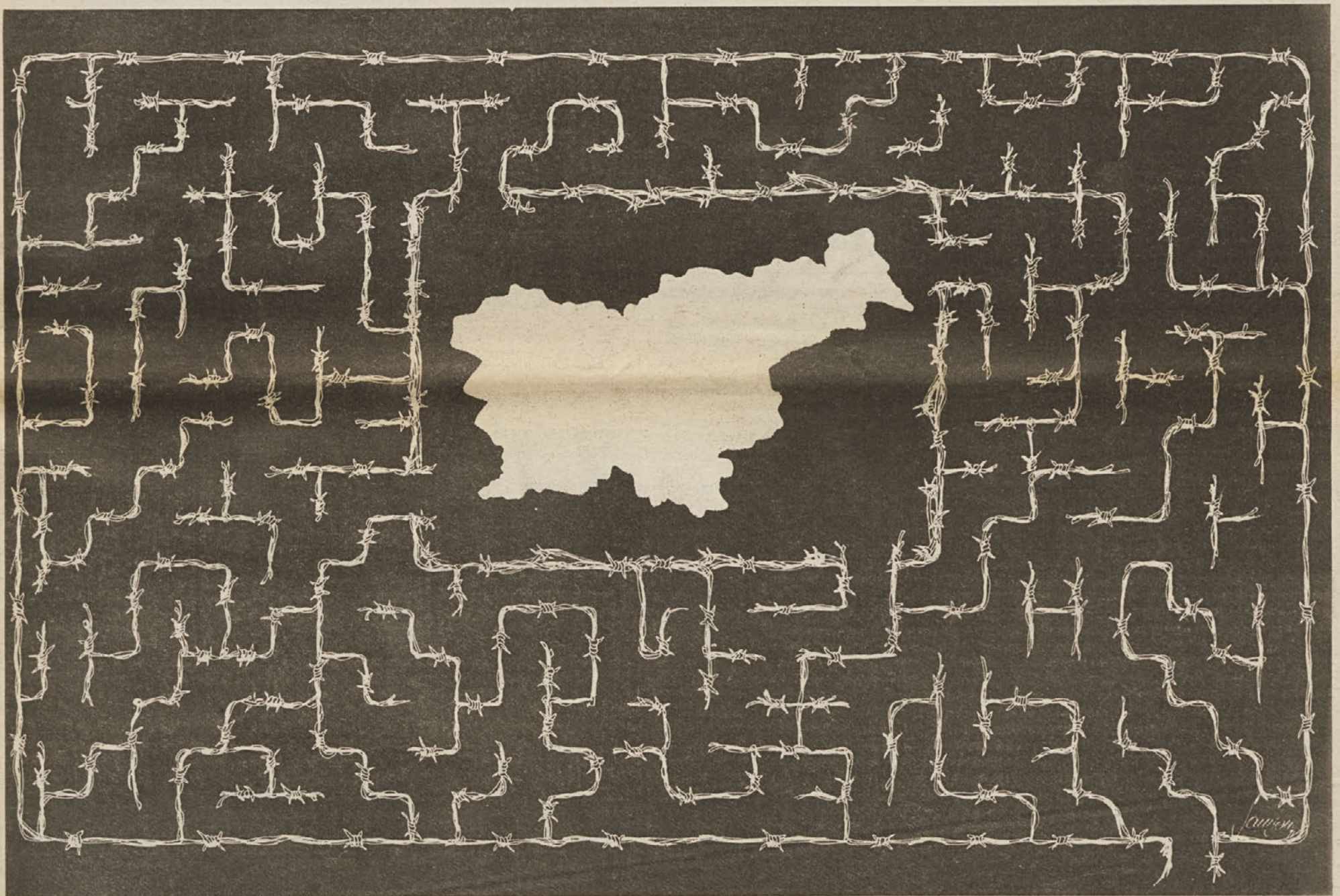
»Zlomljena sem, mati morilca sem.«
v obupu in solzah govori Marija Kranjec iz
Hrastovca pri Velenju, mati Adela Obalija.
»Vedela sem, da je kriminallec in verjamem
to, ne verjamem pa, da je tudi morilec.
Verjamem, da je sodeloval pri umorih na
črpalkah, ne verjamem pa, da bi bil
hladnokrvni morilec... Preberite članek
z naslovom MORILEC JE VELENJSKI
ARABEC.

Stran 16

LIPOVI

Bo v Sloveniji po 26. juniju res kaj drugače?
Stran 6

BOGCI

LJUBLJANA

Propaganda iz
našega žepa

STRUNJAN

Turistična
patrulja
Nove dobe

ARGENTINA

Življenje
posvečeno
Sloveniji

LJUBLJANA

Kdo ste
Marjan
Vidmar

AVSTRIJA

Množični
lov za
denarjem

PREKMURJE

Nemšek
nemo mori

CELJE

Vodstvo EMO
grozi z
odpuščanjem

ROVINJ

Albanci
s šoldi

SRBIJA BREŽICE

Šešelj
na pohodu

CELJE

Vlada
kupila
banko

PRIMORSKA

Tatovi
gat

Dobimo se na cesti

TURISTIČNA PATRULJA NOVE DOBE 1.

Z današnje številke pričenjamo niz raportov s slovenske obale, Istre in dalmatinskih otokov, kamor smo Slovenci vsaj v minulih letih največ hodili na dopust. V njih bomo poročali o stanju ob morju, težavah turističnih in gostinskih delavcev zaradi razmer v Jugoslaviji, kar najobjektivneje pa bomo podajali tudi dejanske razmere ob Jadranu in seveda skušali za najpogumnejše, torej tiste, ki se boste ob Jadran vendarle odpravili, poiskati tudi najcenejše in najvarnejše možnosti za »slan« dopust.

Ko načrtujete dopust, mislite na zdravje. Narobe izbrano podnebje lahko poslabša zdravstveno počutje ali povzroči celo bolezn.

Za ljudi z nizkim pritiskom je prav primerno severno in vzhodno morje. Visok zračni pritisk pospešuje krvni obtok. Za kožne bolezni, kot so akne ali luskavica je prav tako primeren slan morsk zrak, saj su-

ši mozolje in preprečuje srbenje. Pač pa se naj morja izogibajo vsi kronični bolniki, ki jim ščitnica deluje čezmerno.

Ljudje, ki imajo visok krvni pritisk, ali ki so živčni, naj se za dopust odločijo v visokem gorstvu. Na višini tisoč metrov pritisk tako pade, sa se zniža tudi v žilah. Avstrijski zdravniki ce-

Razpis
Dobre, pogumne
in drzne novinarje
redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

Kdo kam na dopust?

lo zatrjujejo, da tritedensko bivanje v srednjem gorstvu za šest mesecev normalizira krvni pritisk. Nasprotno pa se nizek pritisk v hribih še zniža in srce močno utripa, pojavljajo se glavoboli, nespečnost itd. Kdor ima težave s srcem, naj dopust preživi v srednjem gorstvu. Vroča sredozemska klima je

lahko za organizem zlasti v visokem poletju zelo naporna, zato naj starejši ljudje, otroci in nosečnice gredo na južno morje šele jeseni.

Slika prikazuje, kje boste lahko najbolj zdravo preživljali dopust (Jugoslavije na njej ni). ad: SAMOSTOJNOST

STRUNJAN

Samostojnost prestrašila turiste

Skoraj vsakodnevno sredstva javnega obveščanja sporočajo, da je letošnja turistična sezona, glede na prihajanje turistov na Slovensko obalo, zelo sušna ter, da takšna situacija zadaja veliko skrb tamkajšnjim turističnim delavcem. Novinar »Nove dobe« se je na licu mesta hotel prepričati kakšno stanje, kar se tiče turistov, vlada na Slovenski obali in v hrvaškem delu Istre.

Tokrat smo obiskali oazo Slovenske obale - Strunjan, oziroma hotel »Salinero«, kjer smo se pogovarjali z njegovim direktorjem, Maksom Furlanom. Lani in v preteklih letih je bilo to turistično naselje, v katerem se razen hotela nahajajo tudi depandanse, zmeraj polno tujih in domačih turistov, ki so uživali v nedotaknjeni naravi tega koščka slovenskega morja. Najčistejše morje na tem delu Obale, zaščiteno od eventualnih že dobro znanih alg, kjer imajo otroci možnosti za svojo zabavo v zelenju, odrasli pa na teniških igriščih, je pravi raj za počitek in vaba za tuje turiste. Kako je sedaj?

»Naša kapaciteta 440 ležišč je žal v tem obdobju prazna. Trenutno v naših objektih biva 35 tujih in 12 domačih gostov. Tujji gosti, s katerimi je bilo

potrebno zapolniti naše kapacitete, odpovedujejo svoje prihajanje zaradi dneva D, ko republika postaja samostojna. Morda je bilo potrebno, da bi propaganda naredila svoje, da se tujim turistom razloži da je naša republika pripravljena, da jih sprejme, ter da ne bodo občutili te naše samostojnosti, da bodo brez nevarnosti kot v preteklih letih,« pravi direktor TV Salinera, Maks Furlan.

● Povejte nam kaj konkretnjšega o odpovedih tujih turistov?

»Kot vsako leto smo imeli vnaprej prodanih 80 odstotkov naših kapacitet tujim turistom, ostalih 20 odstotkov pa so izpolnili domači gosti. Sedaj so turisti iz Zahodne Evrope odpovedali svoj prihod. Edino kar lahko rečem, v tem trenutku je to, da vsakih 14 dni prihaja avtobus iz Nemčije s posredovanjem agencije TUI, ki nam pošilja po 20 gostov, prej pa je ta avtobus prihajal poln. Imeli smo tudi veliko turistov iz Avstrije, toda znani dogodki v Mariboru so bili razlog, da niti več ne prihajajo. Imeli smo le nekaj skupin otrok iz raznih krajev Slovenije. Pričakujemo, da bodo avgusta prišli naši sosedi Italijani, toda tudi to ni zanesljivo.«

● Ali vidite kakšen izhod iz te situacije?

»O tem največ razmišljamo. Storili smo vse kar smo mogli. Zmanjšali smo število nezakončnih delavcev, katerih je prej v povprečju bilo po 30 na leto. Pred začetkom glavne sezone smo pocenili penzion, v glavni sezoni, če sploh bo pa ne moremo dati druge cene. Tako smo se odločili zaradi stroškov, katere moramo pokriti.«

● Kako bo prihodnje leto?

»Ker se v tem letu opravljajo preliminarne pogodbe za prihodnje leto, bo zelo, zelo težko. Upam, da se bodo tujci prepričali, da naša samostojnost ne bo vplivala na njihovo varnost in na dober sprejem.«

● Kakšne so konkretne cene v slovenski oazi?

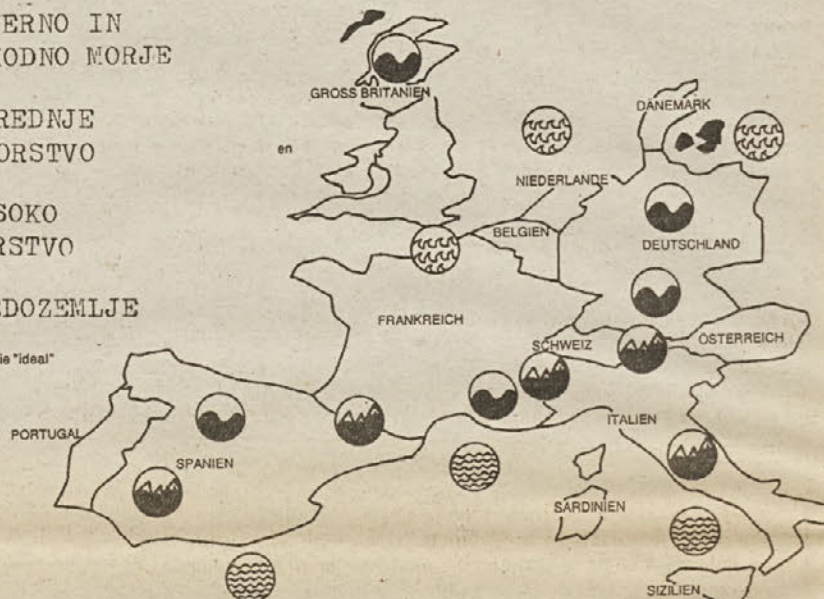
»Cene za domače in tuje turiste so popolnoma iste, to pomeni, da v juliju in avgustu v dvoposteljni sobi poln pension znaša 600 do 800 din, septembra pa bo cena zmanjšana za 28 odstotkov.«

● Naredili ste dosti med pripravi na turistično sezono.

»Kar se tiče priprav, smo popolnoma pripravljeni dočakali sezono. Zaščitili smo plažo pred eventualnimi algami, toda ne verjamemo, da se bodo pojavile. Zelenje in tereni so urejeni.«

SEVERNO IN VZHODNO MORJE
SREDNJE GORSTVO
VISOKO GORSTVO
SREDOZEMLJE

il. bedeutet so viel wie "ideal"

Z VEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

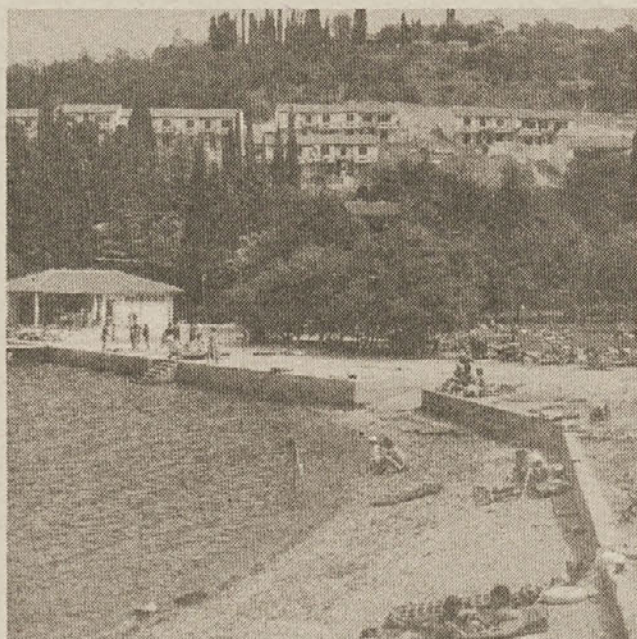
KLINKER

PRODAJALNA KLINKER!! POSEBEJ NUDIMO:

KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE	218,00-281,00/m ²
KLINKER OPEKA	7,70/kom
POROLIT 6	10,90/kom
POROLIT 8	11,40/kom
POROLIT 12	14,30/kom
POLNILA	15,40/kom
NOSILCI ZA PLOŠČE	68,00-95,00/m ²
STREŠNA OPEKA - KIKINDA, BEČEJ, KANIŽA	6,89-8,24/kom
MODUL 6/1	13,20/kom
APNO	76,90/VREČA
NIVEDUR	190,00/VREČA
PARKET - KLASIČNI - HRAST	313,50/m ²
LETVE ZA PARKET - HRAST	26,00/t. m.
TERACO PLOŠČE	26,50/kom
BELI CEMENT - PULA	360,00/VREČA

IN UGODNO BAKRENE IZDELKE (CEVI, ŽLEBOVI, itd.) TER OSTALI GRADBENI MATERIAL. CENE SO BREZ PROMETNEGA DAVKA IN VELJAJO DO RAZ-PRODAJE

PRODAJALNA JE ODPRTA VSAK DAN OD 7-18 URE IN OB SOBOTAH OD 7-12 URE
TEL: 33421/063

NOVA DOBA

Glavni urednik: Janez Sever
Odgovorni urednik: Brane Piano
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Marjana Arnšek (kronika), Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija)
Tehnični urednik: Janez Herle
Trženje: Roman Hriberšek (vodja), Aleš Matjaž, Matevž Cene (prodaja), Nives Seničar (tajnica).
Izdaja Prese d.o.o., direktor: Janez Sever, namestnik Brane Piano, pomočnica direktorja Valerija Glavač, tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331. Cena 25 din, mesečna naročnina 90 din. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje. Izhaja ob sredah. Rokopisov ne vračamo.

ARGENTINSKA SLOVENKA PRIPOVEDUJE O EMIGRACIJI

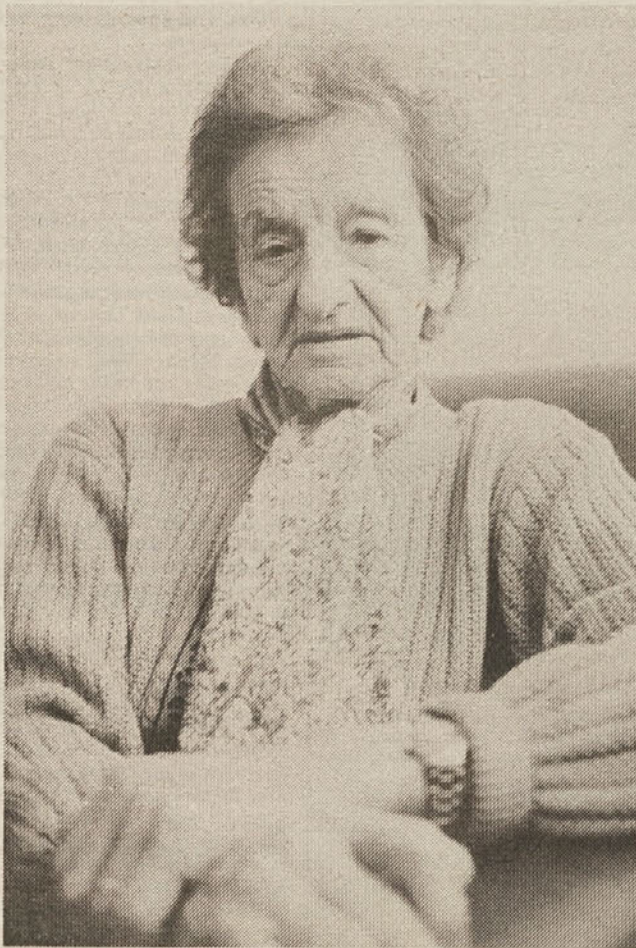
Življenje posvečeno Sloveniji

»Moj mož ni bil nikoli v nobeni politični stranki, nikoli ni bil v nobeni vojski in je bil proti vsemu, kar bi lahko bilo v škodo Slovencev,« se spominja Tilka Kunčič, Slovenka iz Braslovč, ki je po vojni skupaj z možem in dvema majhnima otrokoma emigrirala v Argentino. Že pred in med vojno težko življenje se je spremenilo v pravo muko, ko sta se vozila in s težavo preživljala najprej na avstrijskem Koroškem, potem pa v dveh taboriščih v Italiji, ko so ju končno spravili na ladjo za Argentino. Čeprav Mirko Kunčič, najbolj znan in priljubljen pesnik emigrantskih osnovnih šol, ni nikoli simpatiziral z nobeno stranko, bil pa je tako proti kralju, Nemcem in Italijanom – tudi gibal se je v literarnih krogih, ki so bili za OF – bi se njegovo življenje verjetno končalo kot življenje mnogih naših nedolžnih ljudi, zato je rajši emigriral.

»Bil je za popolnoma svobodno in demokratično Slovenijo,« pripoveduje Tilka, njegova življenjska sopotnica, mož pa žal ni dočakal takšne Slovenije in nadaljuje: »Tako si je želel ostati in tako rad je imel Slovenijo. Ko sva se po tridesetih letih prvič vrnili v domačo vas in ko sva prvič po tolikem času zagledala Slovenijo, sva oba jokala. Tu sva ostala pet tednov in kar težko sva šla nazaj. Na Mirka je vse to zelo vplivalo. Zelo se je spremenil in od takrat ni bil nikdar več vesel. Postal je bolehen in je bil tudi duševno zelo bolan. Začel se je spominjati vsega in je imel svoje življenje za izgubljeno. Nikdar ni mislil, da bi njegove knjige lahko oživele.« Tilka Kunčičeva pripoveduje svojo žalostno življenjsko usodo s solznimi očmi in doda: »Žal tega, za kar se je vseskozi

zavzemal, ni dočakal. Boril se je prav za to, kar ste vi Slovenci sedaj dosegli – za demokratično in popolnoma samostojno Slovenijo.«

V Argentini, v Buenos Airesu sta se kot mnogi Slovenci ustavila tudi onadva. Takrat sta imela že štiri otroke, trije majhni so bili z njima, najstarejša Marjanca pa je ostala v Savinjski dolini pri materinih sorodnikih. Ni jim šlo lahko. Najprej so živeli daleč od Buenos Airesa na veleposestvu, pampi, in se ukvarjali z najrazličnejšimi stvarmi. Mirko Kunčič, ki je bil v Sloveniji kar 15 let urednik Mladega Slovence, podlistka v Slovincu in ki je svoje dneve največ preživljal ob pisanju pesmi, dram in poevstvi, se je moral ukvarjati s povsem drugačnim delom.

Tilka Kunčič življenje ni priznala. Čeprav v Argentini preživlja poveljna leta, še vedno sanja o Sloveniji.

vozi se iz enega dela v drug del Buenos Airesa in vse to za svoj denar. Nič noče za svoje učence, zadosti ji je to, da se otroci nekaj naučijo in da ne pozabijo na Slovenijo,« razpreča svoje misli 78-letna Tilka Kunčič, ki je ravno sedaj na obisku v Sloveniji pri hčerki Marjanci.

Slovenija je najlepša dežela

»Vi, ki tukaj živite, sploh ne veste, kaj imate. Slovenija je tako lepa, to je najlepša dežela na svetu. Pokrajina je tako lepa, podnebje je čudovito, ljudje so pridni in izobraženi. Zdi se mi, da nikjer ne vidim toliko pridnih in inteligentnih ljudi. Vse je v cvetju, gore so tako lepe in se kar prepletajo z zelenjem. Pa čistoča! V Argentini domačini le redko skrbijo za svoje vrtove, nimajo zelenja in okrasnih drevesc pred hišo, vse je tako puho in podobno. Želim si le, da bi se zavedali, kaj imate.« Opisuje gospa Tilka svojo domovino in nadaljuje: »Zelo sem hvaležna, da lahko na starost preživljam ta lepa leta v Sloveniji. Se bolj pa si želim, da bi imela slovensko državljanstvo in da bi umrla kot Slovenka.«

Gospa Tilka bi namreč zelo rada živela v Sloveniji, vendar ima v Argentini hišo, dve pokojnini in dobro socialno oskrbo in ne bi hotela biti v breme svojemu najstarejšemu otroku, Marjanci, ki je tudi že v pokoju in živi v Parizljah v žalski občini.

Vendar vez med njimi ostaja. Čeprav imajo vnuki svojo babico tako daleč, se pogovarjajo med seboj, kot da bi živela v sosednji vasi. Sedaj, ko je napredovala tehnika prenosa slike že do skrajnih meja, iz Argentine in iz Slovenije romajo videokasete, ki jih vsi z veseljem gledajo. Pa tudi obiskujejo se. Gospa Tilka misli, da ko bodo vsi otroci enkrat obiskali Slovenijo, da se bodo kljub argentinskim zakoncem odločili in se bodo vrnili v Slovenijo.

To je zaenkrat njena največja želja.

Vsi njeni otroci so poročeni z Argentinci, vsi imajo svoje hiše, svoje delo in so dobro izobraženi in se imajo dobro. Nekateri so v Sloveniji že bili, drugi pa še načrtujejo in ko bodo enkrat doživeli in videli lepote te majhne dežele, bodo verjetno o svoji prihodnosti temeljito razmislili. Zaenkrat živijo le za to, da bi dosegli promocijo svojega očeta in da bi tudi v Sloveniji izšle v Argentini napisane knjige.

Slovenstvo naj bi bil tudi svetovni slovenski kongres

»Nikoli več, nikoli več ne pridemo nazaj,« je rekel Mirko, ko so se z vlakom odpeljali do Beljaka. Preveč je bil razočaran, ko so mu ubili dobrega prijatelja, da bi verjel, da se bo njemu godilo drugače. Najprej je bežal pred Nemci, kasneje je zvedel, da so mu na sledi partizani. Tarča je bila tudi Tilka, a na srečo jo je Cvetko Golar, ki jo je poznal, še pravočasno rešil. Ko sta z majhnimi otroci preživela begunska taborišča v Italiji in ko sta prispela v Argentino, nista mislila na nič drugega kot na Slovenijo. Preživela sta. Žal je pisatelj Mirko Kunčič umrl, preden je dočakal demokratično Slovenijo. Tilka Kunčič, ki je v Sloveniji tudi zato, da se udeleži svetovnega slovenskega kongresa, je nad Slovenijo in njenimi spremembami zelo navdušena. »Če bo uspelo to in upam da bo, bom zelo vesela,« podpira Tilka plebiscitarno odločitev in meni, da je za to najbolj potreben dialog in da bo vse lepo uspelo le z dialogom.

»V Slovenijo sem sedaj prišla tudi zato, ker je Slovenija samostojna država in to je vse, za kar se je moj mož boril. Če mi bo uspelo predstaviti tudi njega in če bom lahko tudi v Sloveniji izdala njegova dela, bo to največ, kar bi za svojo domovino lahko storila.«

Mirko Kunčič, je izdal 21 knjig, od tega tri pesniške zbirke, nekaj iger in povesti. Svoje zgodnje, resne življenjske pesmi je objavil v medvojnem času v vseh slovenskih revijah, kasneje pa se je prelevil v plodovitega mladinskega pesnika in dramatika. 15 let je urejeval literarni podlistek Mladi Slovenec v Slovincu pod psevdonimom Kotičkov strček. Posebno mesto v njegovi ustvarjalnosti predstavlja argentinsko-slovenska povest Gorjančev Pavlek. Kunčič je v Argentini postal tudi najbolj priljubljen pesnik emigrantskih šol. Krivulja življenja, spomini, ki jih je v sedmih nadaljevanjih objavila revija Prešernove družbe Srce in oko, naj bi bil začetek ponovnega oživljanja Mirka Kunčiča. Tiskarna Marginalija se je ponudila, da bi natisnila vsa njegova dela in za začetek bo najprej na trg prišla mladinska povest Tinček in Tonček.

Pero in pisalni stroj so zamenjali zidarska kela in vile, saj mu je lastnik estancije naročil zidati hlevčke za morske prašičke in jih potem vzrejati. Bavil se je tudi s kokošmi in konji, tako da je le redko našel čas za pisanje. Kmečko garanje daleč v divjini se je po naključju končalo čez dobra tri leta, ko mu je znanec poiskal delo vratarja v tovarni v Buenos Airesu. To je bila zanj prava sprememba, saj je prišel tudi do pisalnega stroja. Tilka, ki je pred vojno bila tudi novinarka v Slovincu, drugače pa je izvirala iz kmeč-

ke družine, se je v tujini povsem posvetila otrokom.

Slovenstvo je bila ideja, za katero sta se vseskozi zavzemala. »Morda tudi preveč,« meni Tilka, ko pomisli na svoje v Argentini rojene otroke, ki so zaradi s slovenstvom prevzetega očeta nemalokrat slovenščino tudi zasovražili. Med seboj se sedaj, več kot štirideset let po emigraciji, še vedno pogovarjajo slovensko in še vedno se trudijo, da slovenski jezik ne bi izginil. »Pomislite, poznam učiteljico, ki že 44 let vse sobote zastonj poučuje slovenščino,

RAZGLASITEV SAMOSTOJNE DRŽAVE SLOVENIJE

26. junij 1991

Manifestativna obeležitev bo potekala na trgu pred Skupščino, potem ko se bodo po formalni razglasitvi poslanci z najvišjimi predstavniki države in drugimi gosti predvidoma ob 21. uri udeležili državniško protokolarne inavguracije. Ta se bo začela s prihodom predsednika Predsedstva Milana Kučana, predsednika Skupščine dr. Franceta Bučarja in predsednika Izvršnega sveta Lojzeta Peterleta na protokolarno prizorišče za počastitev državnih simbolov.

Uvodoma bo predsednik Kučan, po raportu poveljujočega častnika, najprej pregledal častno enoto TO. Temu bo sledil govor predsednika, uradna inavguracija države pa se bo končala s himno in s protokolarnim obredom zamenjave dosedanje z novo slovensko zastavo.

Drugi, simbolični del obeležitve tega dogodka bo uvedla glasba Ludwiga van Beethovna Oda radosti, katere osrednji motiv je Evropska skupnost izbrala za svojo himno. Kratko dostojanstveno bo sestavljen tudi izbor iz slovenske glasbene in leposlovne tvornosti, ki ga bo predstavilo 200 pevcev, Slovenski oktet, gledališki igralec Polde Bibič in ena najstarejših slovenskih vokalnih skupin Pepel in kri.

Na trgu pred skupščino bo od tega večera rastle tudi slovenska lipa. Slovesnost ob razglasitvi samostojne države Slovenije se bo končala z ognjemetom in potrkavanjem v cerkvenih zvonovih kot oznanilo za skupno, vseslovensko obeležitev tega dne in dogodka. Sproščeno slavlje bo potekalo po osrednjih ljubljanskih trgih, kakor tudi v drugih krajih po Sloveniji.

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA

Reklamacija

Glede na pisanje v Novi dobi dne 13. 6. 1991 vam v prilogi pošiljamo odgovor. Prosim vas, da ga objavite.

Zadeva: reklamacija gostinskih storitev za dne 18. 5. 1991. Prihod gostov iz Vojnika je bil okoli 20.30. Izbrali so si mizo na drugem rajonu, za ta rajon je bila zadolžena Slavica Felicijan. Ti gostje so konzumirali 2 x plošča »Dobrna«, 3 x paradižnikovo solato in 1 x zeleno solato, od pijače pa 5 litrov belega vina, tonic water. Navedeni gostje so reklamirali plošči Dobrna in zeleno solato natakariči, nakar je pozvala mene. Gostje so izrekli iste pritožbe kot poprej natakariči, da sta ti plošči nekvalitetni, brez okusa in da zelena solata ni dobro oprana, ter da je bilo prehitro pripravljeno, kar so smatrali, da je to že v naprej pripravljeno. To sem jim seveda zanikal in pojasnil, da delalo storitve sproti. Solata je bila mešana s fižolom, ki je bil narejen s poprom. To je dalo solati videz, kot da ni dobro oprana. Te razlage seveda gostje niso sprejeli. Ta večer smo imeli naročenih 8 plošč »Dobrna«, pa ni bilo nikakršnih reklamacij. Omenjeni gostje so od ene plošče »Dobrna« pustili le en pariški zrezek in pljučno pečenko na žaru. Pljučna pečenka je bila namazana z gorčico. Po naravi je to zelo temno meso, namazano z gorčico in zalito z vinom pa to meso še potemni.

Glede računa, oziroma plačevanja moram omeniti še to, da blokiramo na računalniško blagajno in izstavljamo račun na mizo gostu sproti. V tem primeru je gost vprašal natakaričo ali plača storitev takoj ali kasneje. Natakariča mu je odgovorila – citiram: »Kakor želite«. Torej se je sam odločil, da plača prvo storitev – 1 liter vina takoj. Ostale storitve, hrano in vino je zaračunala na koncu, ko so gostje zahtevali račun. Pri tem smo upoštevali reklamacijo 1 x plošča »Dobrna« in zelena solata, kar je tudi bila želja gostov. Okoli 1. ure zjutraj so bili postreženi z litrom vina. Pri inkasu so dodatno nagradili natakaričo s 30 din napitnine.

S spoštovanjem!
ZDRAVILIŠČE DOBRNA,
enota Zdraviliški dom

Predkongresno
Celje

Nov veter veje v Celju. Opaziti ga je na vseh straneh. Tu mislim na obnovo ulic, nekaterih pročelij hiš itd. Vse to je tako lepo, da ti srce kar poskakuje. Seveda, saj naše Knežje mesto mora biti olepšano na naš Vseslovenski kongres. Da bi z lepšanjem le še potem nadaljevali. Kolikor je pri teh delih vloženega truda pa se na drugi strani kaže popolno nezanimanje za nekatere stvari. In to je promet v samem centru mesta. Vsak se vozi in parkira, kjer se mu ljubi, dela kar hoče in nikomur od tistih, ki bi lahko pri tem kaj naredili, niti na misel ne pride, da bi posredovali. Slalom vožnje, z motorji, med pešci po Prešernovi, so prav zanimive. Lahko opazuješ, ali se bo pešec slavnemu direktoru pravi čas umaknil, ali pa ga bo ta slučajno nekoliko oplazil. Niso pa tu samo motorji in mopedi, temveč tudi osebni avtomobili. »Dame in gospodje«, v svojih imenitnih konjičkih, se, s skoraj nezmanjšano hitrostjo, pripeljejo s trga V. kongresa mimo Zvezde in naprej do križišča, kjer zavijejo na Tomšičev trg ali v Stanetovo. Pa to nikakor niso tisti, ki bi z avtom tam imeli kaj početi, temveč tisti, ki zelo radi posedajo v eni izmed gostilnic. Seveda se je najbolj preprosto skoraj do mize pripeljati z avtom ali motorjem in tam parkirati. Zakaj bi pa človek pustil avto drugje in prišel peš, ko pa tako nihče nič ne reče. Saj ga ni v Celju tistega, ki bi tem »da-

mam in gospodom« sploh lahko prišel do živega.

Pred kratkim sem bil priča ne-ljubi stvari od katere mi je pričela kri po telesu hitreje krožiti. Stal sem pred trgovino Moda in se pogovarjal z znancem. Na drugi strani, pred Metrojem, so stojnice, malo naprej je stal še dostavni tovornjak. Na ulici je bilo precej ljudi, saj je to za dopoldne povsem normalno. Ljudje so se pre-livali po Prešernovi gor in dol, se umikali drug drugemu in vrvež je bil popoln. Nenadoma se je zaslislal melodičen zvok avtomobilske hupe in med ljudmi se je pojavilo imenitno vozilo, ki ne pozna počasne vožnje. Ljudje so se hitro umikali in tudi mamica, poleg katere je mirno hodila majhna deklica, je z otrokom hitro odskočila. Zadnji hip je zgrabila deklico za roko in jo potegnila k sebi. Voznik tega vozila je potem mirno parkiral na Tomšičevem trgu in se odpravil v Vinoteko.

Se nekje je treba biti prav previden. To je v ul. XIV. divizije pri Razvojnem centru. Tam, dan za dnem, ljudje parkirajo svoja vozila prav na pločnik. Niti slučajno ne moreš mimo drugače kot po cesti. Tu pa tako vemo, kako je varno stopiti na cesto pri takšnem prometu kot se odvija tam. Sicer si pa nekateri verjetno mislijo, kaj pa hodite peš. Lahko bi rekli tudi: »Pešec ti uboga para, nihče tebe več ne mara.«

Zdaj bi se ozrl še malo nad drugo stran. Proti mestnemu parku. Vsi vemo, kako je bil naš, lepi, park ob poplavi uničen. Če pa se sedaj odpraviš na sprehod po njem, lahko spet uživaš v zelenicah in cvetju. Vsa čast in pohvala ljudem, ki so se toliko potrudili in ga tako lepo uredili. Še nekaj bi morda bilo zanimivo za marsikoga. Nekdaj je v parku stla paviljon, ploščad je še vedno tam, v katerem je igrala godba. Sprašujem se, zakaj bi tega spet ne vpeljali. Saj vendar oživljamo marsikatero stare stvari pa naj bi bil še paviljon, kjer bi, ob sobotah popoldne in ob nedeljah igrala godba. Mislim, da ne bi to bilo tako narobe. Ob cvetju in zelenju bi lahko obiskovalci uživali še v glasbi. Godbeniki bi se pa verjetno tudi našli. Poleg vsega naj povem še to, da so včasih v ribniku plavale tudi ribice. Seveda, to je bilo v »dobrih, starih časih«. Sedaj je vprašanje, ali bi te ribice sploh bile dolgo žive, kajti spremenili so se časi in ljudje.

Naj bo to zaenkrat vse in prav lep pozdrav
IVAN STRMOLE, Celje

Podstrežja
– tihi hrami
duha

– Obzorja duha. Tako napišejo na TV vsako nedeljo dopoldne. Tako ponovi umirjena napovedavalka. Se je zgodilo, da sem imel razgovor z varnostnim inženirjem. Dejal mi je: Nerad se povzpnem po vijugastih stopnicah, ki vodijo na podstrežje te ali one šole.

– Strah in groza! se prime za glavo. Ena sam velikanski prostor za odlaganje vsega človečega. Z ne tako visokimi vstopi, posebno na šolah starejšega tipa, največ grajenih po letu 1900: potem so jih obnavljali, dograjevali, le malo glav, odločilnih pa se spomne: Joj, koliko kvadratnih metrov neizrabljenega prostora! Kultura in prosveta, to naj bila bi naša osveta. Gledaliče! Ne poznam podstrežja, ki s popravilom ne bi preneslo teže sto otrok. Pa je še likovni pouk. Naravnost idealen prostor za lutkarje, mirne šahiste. Sboriteže bi morali pač – hočeš nočeš! – navaditi reda. Razumljivo, da na podstrežju ne bi ustvarjali telovadne prostore. Vse dejavnosti, ki se lahko odvijajo mirno, nepreglasno.

– Mogoče imate v mislih knjižnico, prostore za krožkarje: šivalne tečaje, krojenje pač za

bolj »lahke« dejavnosti. Knjižnica, čitalnica. Spodaj ropot, zgoraj mir, mlad človek lahko zbrano misli. Računalništvo, ki je v takem tempu razvoja. In še bi lahko našteval, poudaril pa to, da na to možnost enostavno nismo mislili.

– Starost je v glavi, gledališka misel, dejanje povsod. Gledališče je več kakor svet, je za PIL povedal najmlajši nadvse uspešen režiser Tomaž Pandur. Kot in kje so igrali naši veliki gledališčniki! Ne samo na podstrežju te ali one šole, pod kozolci, na parnah na kmečkih dvoriščih, v šolskih razredih. Moraš pa biti entuziast. Še tak neuspeh človeka umetnika ne sme vreči s tira.

Več glav več ve in si mislim, kako nedoleđen sem bil, ko dve desetletji ukvarjanja z razno raznim, ni mi padlo na um. Meni ne, pač pa mojemu znancu, pred leti je umrl, nekaj sva šarila po podstrežju, gleda me, maje z glavo in dá ostro pripombo:

– Glej Stvarnica vse ti ponudi, iz rok ji prejemat ne mudi... Pa čudovit prostor, da si tu gori ustvariš temnico in se začneš baviti s fotografijo. Zdaj bolj klavirno zgleđa, ko vse skrižem leži. Čez en mesec al pa dva, pa bi bila ti in jaz kar dobra fotografa. Ne verjameš?

Se danes mi je žal, da si nisem nekaj tako lepega ustvaril. In koliko otrok – fotografov bi bilo danes v kraju?!

Zgolj slučaj je nanesel, da sem se pomudil na Vranskem. Včasih je v trgu vsestranska kultura množično cvetela. Nato nekaj let predaha in zdaj, tako pravijo, se posamezne dejavnosti znova oživljajo. Takoj je opaziti, da ima hortikultura polne roke dela. Hudo pa je tisto, kar pridne roke z dušo in srcem ustvarijo, naslednjega jutra pa vse ni na svojem mestu. Saj je tudi v mnogih drugih krajih čez noč marsikaj na glavo postavljeno. Pridne roke bodo pač znova postavile, uredile?!

Kar precej let je tega, ko sem prišel na razgovor k Jožetu Borštnarju: žena, ki je bila takrat na videz zdrava, prijazna, je umrla, J. Borštnar pa je v Domu počitka. Najbrž na Pozeli. Kar veliko mi je povedal o kraju, ljudeh, nisem pa slutil, pa tudi on sam ne, le mati je tu in tam potarnala o sinu, da se mu kot oficirju JLA bolj slabo godi. Sicer ima pa zdaj kar mehko oblazljen foteljček, če že ne kar fotelj.

No, zavil sem v osnovno šolo, kjer sem bil lepo sprejet in kar so mi ljudje med potjo povedali, sem se lahko zdaj osebno prepričal. Tu pa so na podstrežju s trdom, prostovoljnimi delom, fin. prispevki, darovanju lesa in še in še, naredili vse tisto, kar v mnogih krajih v boljših pogojih narediti ne znajo, ali pa za take dejavnosti ne kažejo zanimanja. Tu gori pa enkratna šolarska knjižnica! »Zavedamo se, je napisala pom. ravnatelj, da noben narod, nobena družba ne more biti brez dobre šole, dobre šole pa ne naredi noben predpis niti zakon niti samo dobre želje. Dobro šolo naredi dober učitelj, dobri učenci, dobri starši, dobri krajani! Lahko bi tudi rekli: Nemogoče je mogoče! Samo v slogi je prava moč. In vsega je na lepem Vranskem še kar zadosti. Hvala. Še kakšen podoben uspeh!

DRAGO KUMER,
Gotovlje

Zamejci vedo

V začetku mojega pisanja Vas vse v uredništvu zelo lepo pozdravim!

Vas cenjeni časopis mi je pokazala in dala prebrati mama, čeprav živim v Trstu. Sedaj imam nekaj dni dopusta. Moram pohvaliti Vaše vrstice. Mislim, da ste časopis, na katerega je morala dolgo čakati Slovenija. Moje mišljenje je, da naš Vaš časopis bere vsak zaveden Slovenec!

Le tako naprej!
Oprostite moji pisavi, ker ni čista slovenščina!

Še enkrat pozdrav in čestitke!
NATALI NOVAK CERMOZINO
VIA SAN PELLAGO N. 10
TRIESTE

Vprašanja

I. Katere ukrepe v smislu varovanja je izvajal IS SO Maribor v času, ko je prišlo do zaostritve med JA in RS v Mariboru dne 23. in 24. 5. 1991.

II. Zakaj v času pogajanj niso bili zavarovani tako pomembni objekti kot so: SO Maribor, PTT Center, TV studio itd.

III. Kaj sta v tem času naredila Oddelek za ljudsko obrambo in Oddelek za notranje zadeve? Kdo je zato odgovoren?

PETER LEŠNIK,
vodja poslanskega kluba
SDSS, Maribor

Abortus

Preseneča nas, da je vprašanje abortusa zopet dvignilo toliko prahu v zakulisju slovenske poli-

tike. Zatorej menimo, da je abortus izključno stvar potencialno prizadetih žena in pa zdravstvene stroke, ne pa dnevne politike, saj je težnja, da si nekatere politične stranke zopet poskušajo pridobiti cenene politične točke na račun abortusa.

Na koncu želimo še poudariti, da je nepotrebno zganjati evforijo zaradi abortusa; posebej neustmestno pa je s tem problemom povezovati še nekakšne demografske iztočnice na račun povečevanja ali zmanjševanja nacije kot celote. To so že počenjali Hitler, Mussolini, Ceausescu in njim podobni, zatorej se ni okusno z gledovati po njih.

LILJANA ČOŽ,
BOJAN EKSELENSKI,
GREGOR URANIČ,
MLIN pri SDZ, Celje

Denar, ki ga ni, pa smo ga plačali

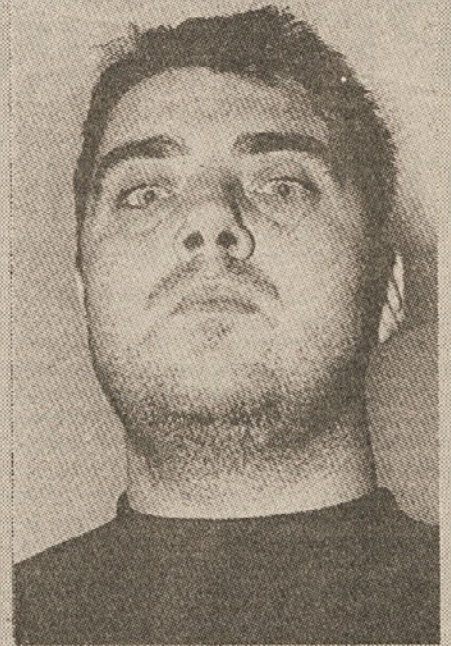
V vašem časniku z datumom 12. 6. 1991 je bil objavljen tudi članek »Denar, ki ga ni, pa smo ga plačali«. V članku so navedbe, ki škodujejo ugledu naše firme kot tudi podatki, ki sodijo med poslovne skrivnosti.

Glede na to vas prosimo, da nam sporočite, kdo je avtor tega članka oz. kdo je novinarju dal podatke v zvezi z našo firmo CETIS Celje (prej AERO Celje TOZD Grafika).

V pričakovanju vašega odgovora vas lepo pozdravljamo.
DRAGO VRAČUN,
direktor CETIS p. o., Celje

S. O. S. IZ POSTELJE

Na vprašanja bralcev odgovarja seksolog amater, g. Anton Koritnik

sem vaša velika oboževalka in skrbno preberem vse, kar napišete. Vaša rubrika mi je zelo všeč in s sošolkami komaj čakamo na torek popoldne, ko se kolporterji pojavijo z novo številko Nove dobe. Naša učiteljica za zdravstveno vzgojo pravi, da ste vi navaden šovinističen prasec, vendar pa jaz ne mislim tako, ker ste vi tako pametni. Jaz bi vas rada osebno spoznala, ker na sliki zelo lučkano izgledate. Kje bi se lahko dobila? Tisoč poljubčkov vam pošilja

Sanja

Draga Sanja,

če me ne bi zavezovala profesionalna etika, bi se prav rad поблиže spoznal s tabo. Odtis tvojih ustnic na pismu mi daje slutiti, da si kljub svojim rosnim letom že zelo čutna oseba, toda kot sem že rekel, na žalost iz najine romance ne bo nič, čeprav bi te imel marsikaj za naučiti. Če pa bom kdaj prenehal s pisanjem, se lahko brez zadržkov dobiva. Brez skrbi, tvojo telefonsko številko bom shranil. Kar pa se tiče tvoje učiteljice za zdravstveno vzgojo, ti bom razkril majhno skrivnost. Vem, za katero učiteljico gre in povem ti tole: ta učiteljica zdravstvene vzgoje je bila tri leta poročena s tem istim šovinističnim prascem, ki ga zdaj obrekuje pred učenci in se mu je v teh treh letih povzpela na glavo in še čez, dvakrat pa ga je poskušala zahrbitno umoriti med spanjem z izgovorom: »če ga jaz ne bom imela, ga ne bo imela nobena druga«. Lahko poveš učiteljici zdravstvene vzgoje, da se šovinistični prasec odlično počuti, odkar mu več ne teži in da je prav nič ne pogreša.

KATEDRA KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

Candy IVAN HRIBERNIK

Mariborska 2, SLOVENSKE KONJICE,
tel. (063) 755-207

KVALITETNO IZ UVOZA PO ZELO UGODNIH CENAH NA TRI OBROKE!

AKUSTIKA
videorekorderji
- FISHER 800 DEM
- SAMSUNG 700 DEM
dvojni kasetofoni
že od 81 DEM dalje

glasbeni stolpi
- Z DALJINSKIM UPR. 248 DEM
- Z CD GRAMOFONOM 615 DEM
BELA TEHNIKA
pralni, pomivalni, sušilni stroji
- CANDY
- INDESIT
že od 796 DEM dalje
plačljivo v din. X 18,50

KOVINOTEHNA

OB OBLETNICI OBNOVITVE NAJSTAREJŠE TRGOVINE
»ŽELEZNINAR« V CELJU

NAGRADNO ŽREBANJE

POPUSTI, UGODNE CENE, POTROŠNIŠKA POSOJILA, PRESENEČENJA

OD 24. 6. DO 29. 6. 1991

- PRI GOTOVINSKEM NAKUPU NAD 1.500,00 DIN - KOSILO NA RAČUN ŠEFA ŽELEZNINARJA V PRIZNANI RESTAVRACIJI »MADRUGADA«

- PRI GOTOVINSKEM NAKUPU NAD 3.000,00 DIN PREJMETE NAGRADNI KUPON ZA ŽREBANJE, KI BO 1. 7. 1991 OB 12. uri (radijski prenos v oddaji Mavrica)

NAGRADE:

4. in 5. nagrada
3. nagrada
2. nagrada
1. nagrada

HOTEL ALBATROS POREČ - 7 dnevni paket (polpenzion) za eno osebo
GRČIJA - 8 dni z letalom (pol penzion) za eno osebo
ŠPANIJA - 9 dni z avtobusom (pol penzion) za eno osebo
MKRIŽARJENJE PO VOLGI - SOVJETSKA ZVEZA - 14 dni za eno osebo

Nagrade so prispevali Turistični agenciji ZUM Celje, MONTENEGROTURIST Celje in Restavracija MADRUGADA Celje.

NEMOGOČE JE MOGOČE

Kovinotehna
PRODAJNI CENTER »ŽELEZNINAR«

SAMOSTOJNOST SE PRIČENJA Z GOBCANJEM IZ LJUBLJANE

Propaganda iz našega žepa

Pretekli četrtek je pričela poskusno delovati STA – Slovenska Tiskovna Agencija, ki smo jo že nekaj časa napovedovali. Kot smo slišali na uradni predstavitvi, bo glavni namen agencije v tem začetnem trenutku obveščanje tujine o samostojnih korakih samostojne Slovenije. Samostojna Slovenija ima tako za začetek lastno vojsko, ki ima lastne nove uniforme, čeprav nima več letal; ima svojo policijo, ki ima tudi lastne, nove oznake in tiskovno agencijo.

Ideja o lastni agenciji je bila prisotna v vladni krogi že dalj časa, resneje se je pričelo o njej govoriti konec lanskega leta, ko so Hrvati ustanovili svojo HINO. Ko je v začetku maja ministrski stolček na sekretariatu za informiranje zasedel Jelko Kacin, je napovedal ustanovitve agencije kot prednostno nalogo, na splošno presenečenje pa se je to v slabih dveh mesecih tudi zgodilo. Ta naglica bi lahko služila za zgled tudi vsem tistim v republiški vladi, ki – razen hude krvi med ljudmi – v letu dni svojega mandata niso uspeli izpeljati niti ene same spodobne akcije na svo-

jem področju. Vse se da, če se hoče, bi lahko rekli, mi bi dodali še: in če je denar!

Denar pa očitno v primeru STA ni bil problem, čeprav ni nikomur čisto jasno, koliko je že in koliko še bo agencija vladno (in vse nas) stala. Kot so povedali na predstavitvi, gre za mešano družbo, v kateri je ena tretjina zasebnega in dve tretjini državnega kapitala, država je dala na razpolago prostore v strogem centru Ljubljane, ki jih je tudi opremila z najsoodobnejšo tehnologijo. Kot vedo povedati nekateri sosedje, so dela v teh prostorih v zadnjih dneh potekala skoraj nepretr-

goma, vseh 24 ur na dan, med drugim pa so prekopali tudi nekaj sosednjih ulic, da so računalnike, telefakse in telefone priključili na obstoječa omrežja.

Poleg denarja je država v novo agencijo »odstopila« tudi pet svojih uslužbencev sedanjega sekretariata za informiranje, za katere pa še ni čisto jasno, kaj bodo delali. Nekateri celo menijo, da gre za zelo prefinjen način, kako se znebiti nekaj odvečnih ljudi. Država bo na-

mrež STA in vsem zaposlenim do konca leta plačevala tekoče troške in zagotavljala plače, potem pa se naj bi agencija preživljala sama. Glede na to, da večina svetovnih tiskovnih agencij dobiva od države znatna sredstva, je kaj takega v primeru STA skoraj nemogoče verjeti, vendar pa to daje direktorju možnost, da se po novem letu elegantno znebi ljudi, ki jih je moral v »paketu« prevzeti od sekretariata za informiranje.

Direktor STA je postal **Dejan Verčič**, podjeten poslovnež, eden od solastnikov zasebnega podjetja PR center in Tiskovnega središča. Naj ob tem dodamo, da je eden od solastnikov obeh navedenih podjetij tudi Franci Zavrl, eden od obsojencev v slavni »slovenski pomladi«. Verčič očitno dobro ve, kako izveliči denar od države, saj je bila leta finančno izdatno angažirana tudi pri publikaciji IN, ki jo je izdajalo Verčičevo Tiskovno središče. Minister Jelko Kacin, ki sicer po uradni dolžnosti bdi nad STA, sicer trdi, da je Verčič predložil najboljše ponudbo za postavitev tiskovne agencije. Druga dva ponudnika sta bila še slovenska redakcija Tanjuga in Delo. Dobro obveščeni vedo povedati, da je bila Delova ponudba veliko bolj kompleksna, vendar pa država ni hotela dati agencije v Delove roke, da se njegov vpliv v slovenskem informativnem prostoru ne bi še povečal.

Urednik STA je **Tomaž Pe-**

rovič, kar je še ena (ne)pomembna podrobnost. To je isti Perovič, ki se je novi oblasti zameril kot urednik razpitega Studia Ljubljana, zaradi svoje »ironičnega odnosa do slovenske osamosvojitve«. Zato Perovič tudi ni bil ponovno izvoljen za urednika Studia Ljubljana, zaradi tega pa je odstopil tudi direktor televizijskih programov **Borut Šuklje**. Ali je Perovič postal bolj naklonjen slovenski samostojnosti, ali pa se je oblast premislila, še ni čisto jasno. Slišati pa je, da so za urednika STA snubili kar nekaj slovenskih novinarjev, ki pa so ponudbo kar po vrsti odklanjali. Tomaž Perovič je vsakakor sposoben novinar, vprašanje je le, če je tudi dovolj »moralnopolitično neoporečen«.

Če torej nimao lastnega denarja in lastnih potnih listov in čeprav nas očitno ne bo priznala nobena tuja država, bomo osamosvojitve imeli. Za pravilno podobo slovenske samostojnosti v tujini pa bo poskrbela Slovenska tiskovna agencija.

HUDIČARIJE SO NAŠA USODA

Lipovi bogci

Tararam, dame in gospodje, Slovenija se danes zvečer odcepi. Lipovi bogci, kakršni Slovenci smo, zijamo v gospoda Peterleta in zamrznjenega tovariša Kučana, pustimo da nam iz ritnega žepa vlečejo denarnico z zadnjimi dinarčki, se poigravamo z možnostjo, da jutri na jugu ne bomo imeli s kom trgovati in nam bodo tamkajšnje premoženje celo zaplenili, dopuščamo avanturistom samovšečno zamahovanje z roko ob opozorilih evropske skupnosti in Američanov.

Samostojna Slovenija da, toda ne preko noči in ne za vsakršno ceno. Politika, stokrat je bilo že zapisano, je umetnost možnega, nikakor ne igrice z nacionalnimi čustvi, še manj pogrom nastajajoče domobranske Nove zaveze nad komuniste. Pavzaprav je ljubljanski Studio SM, ki je izdelal celotno podobo slovenske osamosvojitve, po običaju zadevo speljal briljantno. Dalo pa bi se z njihovimi slogami tudi malo poigrati: Oblečeš majico OT-CEPLEN SEM, pa si odcepiljen. Nalepiš plakat BLAGO-SLOVLJENA SLOVENIJA s cerkvico na hribočku, pa čakaš na Svetga Marka, da ti reši rodno rušo pred zunanjimi sovražniki in gospodom Peterletom, ki mu je do lanskega junija še edina rožica v pisarni navkljub skrbni negi venomer hiral, (zdaj mu zelenje zalivajo poddrejni). Ali: povabiš gospoda Školjča in njegove kompanjone na kavico, pa že drugi dan v tvoji lastni hiši odprejo zasebno firmo za raziskavo tega in onega. Pa si spet odcepiljen. Od svoje hiše. In po možnosti gospe soproge (no ja, morda bi se splačalo...). Ali naprej: pokličeš po telefonu Ribičiča in dobiš naslednji dan po pošti propagandni material za prenovitelje, revijo Evropa (malo kasneje račun) in potrdilo, da nisi bil nikoli v partiji. Pa si odcepiljen od lastne preteklosti.

Milan Kučan je večkrat ponovil, ko je odgovarjal na vprašanja, kaj bo po 26. juniju, da bo potem pač 27. junij. Ob komentiranju Bakerjeve intervencije v Beogradu pa je dodal, da bo Slovenija svet pač postavila pred dejstvo, da jo bo moral enkrat kot samostojno državo pač priznati. Stvari se da pogledati pač tudi z drugega zornega kota: tudi za Bakerja (in vse, ki nam odcepiljanje odsvetujejo) bo po 26. juniju prišel le 27. junij. In prišla bo jugoslovanska stvarnost. Minatti bi rekel nekako takole: Z nekom moraš živeti, nekoga moraš preleteti in imeti rad, to

je kakor kruh, kot požirek vode...

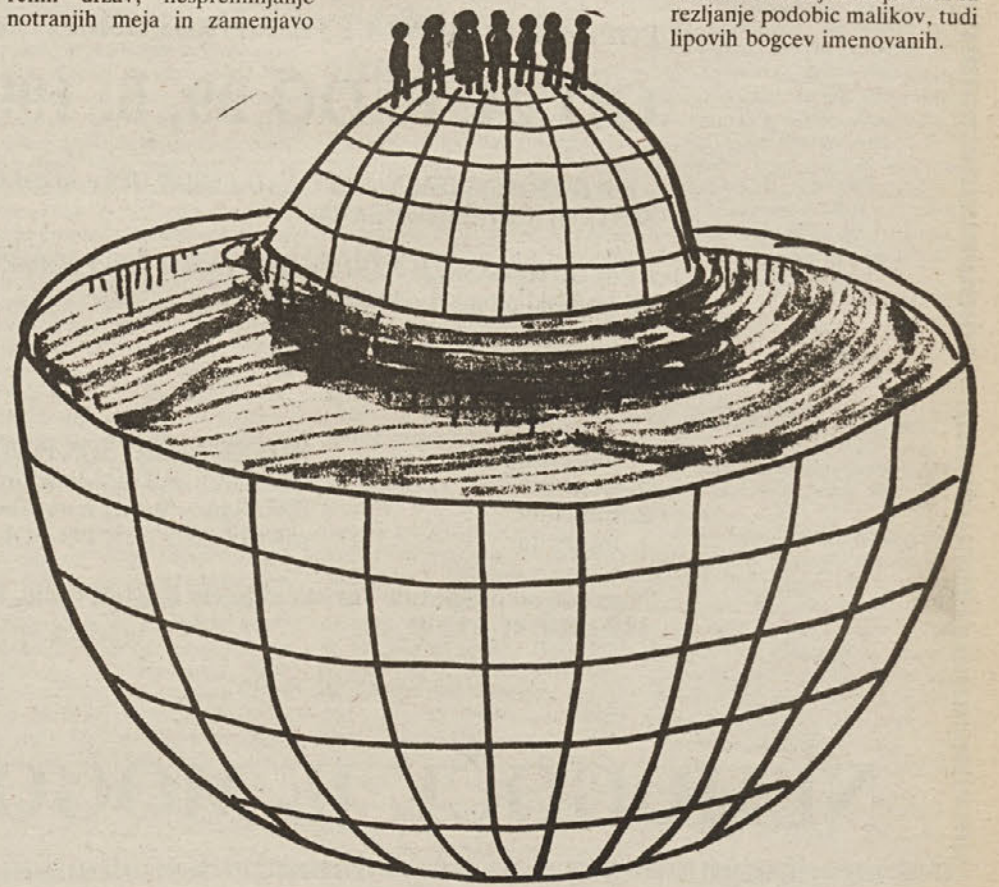
Seveda je razumljivo, da nam v vse bolj norem balkanskem loncu ni zdržati. Žal pa ob tem postajamo neobjektivni in vse manj dojemamo svojo lastno, slovensko politično stvarnost. Da so se slovenske oblasti pač odločile speljati današnjo vseslovensko odcepitveno veselico, pa naj se zgodi karkoli, naj po republikah ali v Beogradu kakorkoli obrnejo ploščo, je jasno. To potrjuje tudi dejstvo, da je zvezni premier Marković v petek v zvezni skupščini spregovoril tudi nekaj povsem novih besed, ki jih ne slovensko ne hrvaško časopisje in ostali mediji (res so vse bolj onostranski, ti naši mediji) niso prenesli. Ante Marković je namreč ponudil zvezo suverenih držav, nesprenjanje notranjih meja in zamenjavo

Samostojna SLOVENIJA 1991

poslancev v zvezni skupščini, ki tam sedijo še iz boljševidnih časov. Lepo vas prosim, pa kako naj bi Peterle dovolil takšno celovito obveščanje slovenske javnosti, če ima pa že odcepitvene majice stiskane...

Sicer je pa tako, kot je ob opisovanju današnje fešte po Sloveniji napovedal dramski igralec Borut Alujevič: najlepša slovenska navada je, da znamo v gostilni kaj pojesti, popiti, potem pa kaj lepega zapeti. Dodajamo: občasna čreva na plotu so seveda le izjema. In Alujeviču, domiselnemu liberalcu, gre verjeti, da je za hudomušnostjo skrnil tudi zrno resnice: za sredo bo prišel četr-

tek, nekateri bodo imeli mačka, drugi mazavo blato od preobilice mastnega mesa in vetrove od orehovitih potic, Slovenija pa bo še vedno to, kar je bila večeraj: v jugoslovansko stvarnost vpet košček Evrope, ki je samostojen le toliko, kolikor ga državna propaganda prepriča. Niti dinarja bolj ali manj. In ker bomo »odcepitve« proslavili s sajenjem lip v noči s srede na četrtek (morda ponoči zato, da nas piloti JLA ne bi mogli osmatrati z Janševih kraguljev), ne pa morda s tisoč ali več novimi kompletnimi računalniki po slovenskih šolah, potem bo treba te lipe dobro zastražiti. Da jih ubožen narod ne oskubi za čaj in ne poseka za rezljanje podob malikov, tudi lipovih bogcev imenovanih.

DAN OSAMOSVOJITVE V MARIBORU

Podjetje za proizvodnjo fikcije

Pa smo ga dočakali. Dan razglasitve slovenske samostojnosti namreč. Čeprav se še dan prej nič ne ve, niti, ali bo to odcepitev ali razdružitev, kar so bili v zadnjih mesecih kamni za kresanje mnenj in je na njih preteklo mnogo črnih in raznih programov, niti kdaj bo ta dolgo pričakovani dogodek, za katerega smo se plebiscitarno odločili, privekal na svet. Znana ni niti ura, vendar pa je popolnoma jasno, kaj se bo ta dan dogajalo. Kaj se bo pilo, jedlo, govorilo, prepevalo...

Tako Maribor ne more biti izjema. Seveda bi bilo vse narobe, če v slovenski severni trdnjavi ne bi ostali zvesti samim sebi, saj se je komaj minuli četrtek izvedelo, kaj nam bo mariborska oblast servirala ta dan. Obilica prominentnih umetnikov, od verjetno vseh delujočih pevskih zborov, gledaliških zvezd pa do, uganili ste, Lačnega Franza, začinjeni s politično smetano, nam bo ponudila angažirano slovensko kulturo z veliko žlico. Niso pozabljeni kulturni velikani našega naroda, kakor tudi ne klema ljudska pesem in beseda. Ne bo manjkala »Lipa zelenela je,« na katere prijeto glasbo bodo zasadili »osamosvojitveno« lipo, pod njo pa bodo zakopali steklenico s ponosnimi verzi Velimirja Batiča. Komad Slovenec sem pa je tako neizogiben in je del železnega repertoarja.

Mariborski organi so se v predosamosvojitveni vnemi tako potrudili, da so v tekmovalnem duhu pripravili kar dve prireditvi. In sicer Organizacijski odbor SO Maribor pod vodstvom Stanislava Holca, predsednikom Demosa, ki sem jo omenil zgoraj in mariborski Izvršni svet na čelu s Smiljanom Pušenjakom, ministrom za informiranje. Po »vladinem« scenariju se bo prenesel kip generala Maistra iz osnovne šole v Šentilju, spet nazaj v prostore občinske zgradbe, od koder so ga pred časom umaknili v dotično šolo. Da bodo šolniki šok lažje preživeli, dobijo kopijo. Ne boste se zmotili, če boste predvidevali, da se bodo ob tem dogodku prepevale in recitirale Maistrove pesmi.

Umetniki, ki na prireditvi sodelujejo, ne zahtevajo nobene honorarja in tudi vsi ostali sodelujoči ne, kar kaže na njihovo visoko stopnjo zavesti, da bodo sami prispevali moko za skupen kruh, ki ga bomo osamosvojitveni jedli. Sploh jim ni hudo, da za njih velja neke vrste alarmno stanje, saj poziv za nastop lahko pride v kateremkoli trenutku: oblečeni, sfrizirani, obriti, našminkani...

In to vse za državo, ki bo imela prej mejne prehode s sosednjo Hrvaško, kakor šentiljskega, pa čeprav je niti Evropa niti Amerika nočeta priznati. Kam pes taco moli pri demagoškem odpiranju v Evropo, postane ob tem jasno: potovali bomo še lahko samo na Hrvaško. Da mariborska prireditelja v ponos organizatorjem stane le nekaj deset tisoč dinarjev, pa se bojim, da ne bo obveljala tista stara: »Za malo denarja malo muzike.« Kljub vsemu pa bodo gostilne odprte vso noč.

EKSLUZIVNO: DNEVNIK VODJE KNINSKEGA MIROVNEGA GIBANJA

Zelenbaba dovolil skupščino v Kninu

Poročali smo že o mirovnem delovanju Daria Seravala, bivšega pevca skupine Borghesia, in njegovega Kninskega mirovnega gibanja. Ekskluzivno tokrat objavljamo njegov dnevnik, ki ga je pisal med enotedenskim bivanjem v Kninski krajini, od koder se je vrnil v soboto.

»V soboto 15. 6. 1991 sva šla Darij IV. sin Sonca in Nataša Kraljica emocij spet na pot v Knin. Greva na ustanovno skupščino KMP-ja, ki je predvidena za ponedeljek ob 17. uri v klubu »Bačo« v Kninu. Že pred odhodom mi je načelnik SNS SAO Krajine Milenko Zelenbaba po telefonu povedal, da »mi delovanja v Kninu že ne bo dovolil«. Isti odgovor sem dobil tudi od organizacijskega sekretarja SDS Marka Dobrijevića. Predsednika SAO Krajine, Milana Babića pa po stotih telefonskih klicih nisem uspel dobiti (za mene je vedno na poti). Risto Marković, predsednik izvršnega sveta občine Knin, mi je priporočil, naj se raje zavzamem za zaprte Srbe kot da v Krajini delam zabave medtem ko so ljudje lačni. (Tako sem poslal fax Tudmanu!). Pepino Čupković (desna roka Raškovića) mi je prihod v Knin odsvetoval in mi namesto tega predlagal organiziranje skupščine v Drnišu.

Moram priznati, da po vsem tem v Knin ne bi šel, če se ne bi po telefonu pogovoril z Miletom Martićem (poveljnik armade SAO Krajine), ki mi je rekel, da v Knin lahko pridem in delam kar hočem, za izvedbo skupščine KMP pa naj od dam uradno prošnjo 48 ur pred izvedbo (meni osebno se zdi Martić najbolj racionalna in komunikativna oseba v oblasti SAO Krajine).

Prva postaja v Krajini je Strmica, kjer živi Jovo Mizdrak, direktor podjetja Tehnometal

Knin, ki posluje s 30% kapacitetami. Pogovarjava se o predračunu za izdelavo infrastrukture koncerta »Evropa 92 – mi zahtevamo mir!«, ki naj bi bil konec avgusta v Kosovu pri Kninu. Mizdrak v tej nori situaciji politika ne zanima več (včasih je bil visok partijski funkcionar in direktor večine zdajšnjih politikov Krajine). Zdaj ga zanima samo posel in upam, da ga bo tudi dobil.

V Kninu je pravi sobotni večer. Množice na ulicah in lokalih. Žuramo z Gagijem, Bobanom (člani KMP), Sašo, Zoranom... Nocoj ne spimo.

Nedelja, 16. 6. 91. Pogovori z njimi se razvijajo v smeri prepira. Ne morejo zahtevati enakopravnosti Albancev (izgubili bi podporo Srbije). Padejo tudi izrazito rasistične izjave. Meni »poka film«. Žalim jih z »budalami«. Vendar na plano kmalu pride njihov strah, ki ta rasizem ustvarja. Nek privatnik je včeraj rekel, da bodo morali vsi Srbi v Krajini prej ali kasneje postati četniki. Krajina je majhna država, totalitarna represija pa je velika. To je pač realnost in fantov ni za obsojati. Morajo preživeti. Jaz sem najbrž eden redkih, ki v tem projektu nimam kaj izgubiti.

Na SNZ me niso hoteli spustiti v stavbo niti predati sporočila za Zelenbabo.

Z Natašo greva v Drniš. Na poti naju ustavita dva »martičevca«. Enega na videz že poznam. Včeraj sem mu dal vse materiale KMP-ja. Med pogovorom povesta, da je ta njihova

avtonomija »en navaden drek«. V taki zaprtosti se normalno ne da živeti. Strinjata se celo s tem, da imajo tudi Albanci pravico do avtonomije. Ne moreta pa prenesti nove »ustaške oblasti«.

V Drnišu je vse pusto. Najbrž se vsi skrivajo v sencah. Nadaljujeva za Šibenik. Greva na obalo, kjer par ur počivava. Zvečer se na korzu pogovarjam z mladimi Šibenčani. Z idejo KMP-ja osvajam njihove simpatije. Mogoče bi jih celo zapeljaval, vendar sem ob 21.30 zmenjen na radiu Šibenik. Na radiu dam izjavo (parafraza Slavojca Žižka): »V tej situaciji rir lahko produciramo le, če se obnašamo, kot da mir je.«

Ponedeljek, 17. 6. 91. Smo na radiu Knin. V isti stavbi je tudi sedež SDS. Ves material (manifest KMP, Obvezo o miru, medsebojni zaščiti in izmenjavi, Poziv k sodelovanju projekta »Evropa 92 – mi zahtevamo mir!« in Koncept projekta »Evropa 92 – mi zahtevamo mir!«) sem dal Marku Dobrijeviću. Takoj je privihal v prostore Radia in meni pred nosom vse papirje raztrgal. Dobrijević prdne, Radio Knin pa zginel! Ne bo več intervjujev z mano (do zdaj jih je bilo vsaj pet). Tako to gre. Toda Snežana Stamarović, moja sodelavka z radia še vedno pomaga.

Z Radia se odpravim na Komando garnizona JLA, kjer prosim za pogovor (v torek) z general majorjem Špirom Nikovićem. Popoldan pride sveža novica. Skupščina SAO Krajine je izglasovala odločitev o priključitvi k Republiki Srbiji.

Torek, 18. 6. 91. Počilo je! – sprednja desna guma na najnem avtu. To je najbrž edini rezultat Babićeve odločitve. Špiro Niković je na terenu, jaz pa ga čakam v komandi. Nataša nese Zelenbabi prošnjo. Zelenbaba pravi, ne da bi prebral prošnjo in material, da nam ničesar ne bo dovolil. Nataša vseeno odda prošnjo pristojnemu referentu.

Ob 18. uri pride Špiro v terenskem imageu (izgleda kot ameriški general). Ob kavi se v slovenščini prijetno pogovoriva. Nočem intervjuja. Prisoten je tudi polkovnik Hasić. Kakorkoli Špiro pravi, da ne more veliko pomagati, mi je on zadnje upanje.

Na ulicah Knina iščem Bobana. Srečam enega pijanca, ki mi začne »težit«. Blizu je pretep. Ustavijo ga neznani Kninjani (hvala jim!) in jaz v trenutku zginem v avto. Nazaj grede srečamo fante, ki nesejo pretepenega in nezavestnega pijanca v fička. Tukaj res spoštujte goste. Nikomur se ni treba bati prihoda v Knin, razen izzivalcev in Tudmana.

Sreda, 19. 6. 91. Grem pogledat kaj je naredil Špiro. On se opravičuje, ker ničesar ni mogel narediti. Toda poglej si ga no: Zelenbaba je dal zeleno luč. Nataša pravi, da ga je pričel referant Slobodan Martić. Kakorkoli že, skupščina bo v četrtek ob 21. uri v Centru za kulturo Knin! Iščeva člana po naslovih, ki so jih 29. 5. 91 zapisali na spisku članov KMP (ob moji dveurni press-konferenci pred Železniško postajo s tisoč wattnim ozvočenjem).

Srečava človeka, ki pravi, da obstajajo ljudje, ki bodo razstrelili Elektrarno Krško, pa

naj se cela Evropa »jebe«, ne pa samo mi. Zvečer gremo z Bobanom v Šibenik. Ni mi jasno, kako nama ga je uspelo prepričati, da gre čez mejo, toda led je prebit. Hvala bogu, Bobana nobena policija ne sprašuje za dokumente.

Četrtek, 20. 6. 91. Gremo na plažo zraven Primoštena. Zelo močno sonce. Na koncu smo že vsi rdeči (Nataša je staknila rahlo sončarico). Na Radiu Šibenik ni dogovorjenega intervjuja v živo. Snemamo na trak. Zvemo zakaj so vse trgovine v Šibeniku okrašene s hrvaškimi zastavami. Ni noben praznik, temveč ljudje na ta način ščitijo svoje imetje pred hrvaškimi nacionalističnimi razbijalci. Tudi novinarji se morajo varovati – in to z avto cenzuro. Slišimo par otožnih novinarskih zgodb.

Nato hitimo v Knin. Na hitro obvestimo še nekaj ljudi in se zberemo v Centru za kulturo. Vendar nas nek šahist vrže ven. Tako je skupščina na terasi lokala »Premijer« (prišel bo v zgodovino). Dobili smo 19 novih članov, tako da nas je zdaj 32. Določili smo odgovorne osebe za iskanje prostora, fotokopiranje materiala, komunikacijo z javnostjo in političnimi strukturami ter določili statut (ki je narejen po statutu Gibanja za kulturo miru in nenasilja iz Ljubljane). Društvo bo registrirano tudi za izdajanje in distribucijo publikacij in nosilcev zvoka ter za organizacijo prireditev. Glavni pridobitvi sta Denka in Viktorija, punc, ki sta včasih delali na Radiu Knin in obetata kot resni sodelavki in organizatorki.

Po Skupščini gremo vsi skupaj žurat v »Bačota«. Pred odhodom se pogovarjam z Bobanom, ki je Bačotu tudi DJ. Jamma nad usodo. Jaz mu serviram svoje geslo »C'est la guerre«, tj. ko imam probleme ne jočem, temveč se bojujem. Dojel je. Dober zapeljivalec sem. V Kninu je zdaj 30 bojevnikov za mir. To je velika moč. Toda še večja moč je podpora medijev. Največja podpora bi bila, če bi mediji nehali uporabljati govornico nacionalizma (tj. krvi, zemlje, slavne zgodovine, iskanja krivde) ter se obrnili k govornici iskanja rešitev (za mene ideologija individualizma – človek je svoj lasten bog in ni drugih bogov nad njim).

21. 6. 91. Sva na poti domov. Imam sporočilo Slovencem v nacionalističnem jeziku (to naj bi razumeli, ker govornica individualizma še ni v modi). Slovenci so prvi, ki so ta jezik začeli uporabljati v politiki (spomnimo se Slovenskega kongresa intelektualcev, večinoma današnjih Demosovcev v Cankarjevem domu, na katerem je govoril tudi Josip Vidmar in za katerega mi je Dušan Mandić iz Irwinov rekel, da je prvi »naci« kongres Slovenec). Danes je to vladajoča ideologija na Balkanu. To kar so sejal, naj tudi pozanjejo. Mislim, da se Slovenija nima pravice odcepiti, dokler se v Jugoslaviji ne razčistijo problemi, ki jih je ta ideologija ustvarila: Kosovo, Krajina, Bosna, Sandak, Istra, itd. Potem naj se cepi in razdružuje kdor in kakor hoče, če mu bo še do tega. Venceremos KMP.

DARIO SERAVAL
MIHAJLOVIĆ MAGISTER

IMAJO SLOVENSKA PODJETJA PREVEČ DELAVCEV ALI PREMALO DELA?

Umiranje na obroke

V številnih tovarnah in podjetjih na Slovenskem v teh dneh bolj vneto kakor nove proizvodne programe in nova tržišča iščejo »tehnološke viške delovne sile« in pripravljajo spiske delavcev, ki bodo »dobili delavne knjižice« in povečali že tako in tako preveliko »armado brezposelnih«, zato sta se v številne delovne kolektive že »pretihotapila« strah pred bodočnostjo in medsebojno nezaupanje med zaposlenimi, kar dodatno vpliva na zmanjševanje delovne vneme. Delavci sicer razumejo, da bo treba tiste delavce, ki resnično predstavljajo »tehnološki višek« odpustiti in preusmeriti na drugo delo, veliko težje pa razumejo, da v večini tovarn sedaj tehnološke viške »iščejo in določajo« isti ljudje, ki so v peteklosti s svojimi sorodniki, sosedi, ljubici in drugimi znanci »prebukirali« slovenska podjetja in ustvarili celo vrsto »(ne)delovnih mest« za privilegirance. Se težje pa delavci razumejo, da sedaj marsikje sploh ne iščejo tehnoloških viškov v teh – kako jih imenujejo delavci – »privilegiranih struktur«, ki že doslej niso imele kaj prida posla, pač pa zlasti med delavci v proizvodnji.

»Kljub vsem kriterijem in pravilnikom ter številnim zakonskim določilom je velikokrat ugotavljanje presežnih delavcev v podjetjih poenostavljeno in subjektivno«, ugotavlja na podlagi zbranih podatkov Vekoslava Kraševca z območnega sveta Svobodnih sindikatov v Podravju. Probleme, ki nastajajo v podjetjih pri določanju presežnih delavcev so pretresli tudi na seji tega območnega sindikata, do dokaj sličnih ugotovitev pa prihajajo sindikalni aktivisti tudi drugod po Sloveniji.

Ugotovitve sindikalnih aktivistov v bazi pa so zaskrbljujoče, saj kažejo na to, da »ugotavljanje presežnih delavcev« v praksi še zdaleč ne teče tako, kakor je to predvidel zakonodajalec – slovenski parlament, ko je februarja letos sprejel »spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih«.

»Manj nas bo, več bomo delili!«

Po ugotovitvah sindikalnih aktivistov v Podravju podjetja praviloma ne argumentirajo dovolj clovito ciljev, ki jih želijo doseči z odpuščanjem delavcev. Konvencija Mednarodne organizacije dela, ki jo je podpisala tudi naša država, govori o »resnosti namenov« pri odpuščanju delavcev, saj morajo podjetniki v razvitem svetu (tako bi moralo biti glede na podpis pod konvencijo tudi pri nas!!!) natančno napovedati spremembe v proizvodnih programih ter do potankosti opredeliti cilje, ki jih bodo dosegli z odpuščanjem presežnih delavcev. Vodstva naših podjetij pa velikokrat dokaj »na pamet« določijo »obseg tehnoloških viškov delovne sile«, v kolektivu pa svojo odločitev podkrepijo z dodatnim argumentom: »Manj kot nas bo, več bomo delili!«

Tudi kriteriji za odločanje kdo je »presežek« so velikokrat poenostavljeno uporabljani, zato bi bilo po mnenju podravskih sindikalistov še posebej nujno izdelati ustrezno metodologijo za ocenjevanje uspešnosti dela. Sedaj uspešnost dela največkrat ocenjujejo »mojstri«, ki dobijo od direktorja podjetja direktivo, koliko »presežkov« morajo najti v svojem obratu. Skratka, število »presežnih« delavcev je znano vodstvenemu timu prej, predno je postopek ugotavljanja le-tega sploh stekel.

Zlorabe na »tekočem traku«

Posebej žalostno je, ugotavljajo sindikalisti, da tudi slabega socialnega stanja posameznih delavcev pri določanju presežkov v praksi skorajda ne upoštevajo, »slabo zdravstveno stanje« delavcev pa se marsikdaj celo zlorablja-zakon sicer takšne delavce štiti, v praksi pa so ravno »pogoste bolniške« lahko razlog več, da se delavec znajde na spisku »tehnoloških viškov«.

»Celo nosečnice in invalide v nekaterih podjetjih brez sramu uvrščajo na spiske presežnih delavcev«, pojasnjuje Vekoslava Kraševca in dodaja, »da je v tem primeru vsaj zakonodaja dovolj jasna, da omogoča sodno varstvo, vendar pa so prizadeti delavci glede na počasnost naših sodnih mlinov dolgo časa v negotovosti«. Žal pa za »samovoljneže«, ki »sestavljajo« spiske presežnih delavcev ne da bi upoštevali zakone, niso predvidene sankcije.

»Po nekaterih črnih napovedih se bo število brezposelnih v Sloveniji tako povečalo, da ne bo denarja ne za denarna nadomestila in še manj za kapitalizacijo,« meni Branko Medik, predsednik podravskega sindikata delavcev kovinske in elektro industrije. »Sicer je res,« meni Medik, »da nekaterih delavcev čakanje in brezposelnost trenutno ne prizadene toliko, ker imajo doma kmetije ali pa se popoldne ukvarjajo s sivo ekonomijo, vendar pa je večina delavcev izredno prizadetih, če izgubijo delo«. Tisto kar Medika v zvezi s tem posebej boli je njegovo opažanje, da tudi direktorji velikokrat mečejo »puško v koruzo« in da nekaterim štrajki celo odgovarjajo – tako vsaj lahko odgovornost za slabe rezultate prevajajo na ramena drugih. Sicer pa nekateri direktorji vidijo rešitev v stečaju »svoje« firme – potem lahko ustanovijo nove in v njih zaposlijo samo tiste, ki jih želijo imeti...

(Prihodnjič dalje)

Dario Seraval v Kninu: tudi noč je varna, če ne provociraš ali če se ne pišeš Tudman

SRBIJA V MEGLICI

Prezgodnje razočaranje

Izidi volitev v beograjski občini Rakovica, ko so volili poslanca na mesto, ki je ostalo prazno po smrti književnika Miodraga Bulatovića, so alarmantni znak, da so državljani v Srbiji prezgodaj izgubili zaupanje v vladajočo Socialistično stranko in Ljudsko skupščino kot najvišji organ oblasti.

Nič ne pride tako hitro kot neuspeh in razočaranje. Če gre za politiko ali življenjsko eksistenco se toliko prej, kar s hitrostjo zvoka. Prav to pa se je pred nekaj dnevi zgodilo vladajoči socialistični stranki Srbije pa tudi srbskemu parlamentu. Nadomestne volitve v občini Rakovica so to najbolje pokazale.

Na prvih povojnih večstrankarskih in do neke mere svobodnih volitvah decembra lani v Srbiji so komunisti Slobodana Miloševića, ki so čez noč prestavili skretnico in postali socialisti (kakor da krava, ki spremeni ime, daje več mleka), dosegli evforično zmago. Od skupno 250 sedežev so jih v parlamentu osvojili 194 in le malo je manjkalo, da bi Srbija ostala edina jugoslovanska republika z državnim enoujem. Najmočnejša stranka opozicije, Srbsko gibanje obnove Vuka Draškovića je namreč osvojilo desetkrat manj poslanskih sedežev.

Tako so glasovali Srbi pred šestimi meseci. Očitno so brezmejno verjeli v preoblečene komuniste Slobodana Miloševića. Zaradi velikanske skupščinske večine je pričel glasovalni stroj Socialistične stranke lomastiti po skupščini in kakor mlinski kamni mleti vse pod seboj. Opozicijskim poslancem ni preostalo drugega, kot da nemo opazujejo dogajanje in postanejo statisti.

Na streznitev volilcev pa ni bilo treba dolgo čakati. Po smrti poslanca Miodraga Bulatovića, širši javnosti znanega tako kot književnika in človeka, ki pred leti ni dobil podpore vseh republiških združenj književnikov za imenovanje na mesto predsednika Zveze književnikov Jugoslavije, je bilo treba 16. junija v beograjski občini Rakovica izvesti nadomestne volitve.

Morda bi bilo pretirano trditi, da je tisto, kar se je zgodilo zdaj v eni volilni enoti — pa čeprav v »delavski« Rakovici — primerno ilustrira situacijo v vsej Srbiji. Pa vendar, če primerjamo volilne izide v Rakovici zdaj in decembra lani, ni težko ugotoviti, da bi tudi z večimi kockicami dobili enak mozaik, da bi se torej v vsej Srbiji danes zgodilo nekaj podobnega kot se je v Rakovici.

Rakovica je bila indikator političnega vzdušja v Srbiji. Tako po udeležbi volilcev kot po izidih volitev. Od 27 tisoč 738 vpisanih v volilni imenik sta prejšnjo nedeljo na volišča prišla le 11 tisoč 202 državljani ali komaj 40 odstotkov. Torej le polovica tistih, ki so volili decembra. Zakaj je bila udeležba volilcev v beogradjski občini z največ delavci tako skromna! Vladajoči socialisti želijo skupaj z javnimi mediji, ki jih obkrožajo, vso krivico prevladati na pleča tropse vročine tistega dne (34 stopinj v senci) v Beogradu. Visoka temperatura je res lahko vzrok slabe udeležbe, vendar ne vremenska, na katero mislijo socialisti, temveč politična, ki je razmere v republiki Srbiji privedla že do vrelišča. Za bojkot volilcev v Rakovici so torej krive politične in ne vremenske razmere.

Zvonovi k preplahu so bili tudi glede izidov volitev. Zaradi slabe udeležbe volilcev noben kandidat ni dobil potrebne večine. V drugi volilni krog, ki bo v nedeljo 30. junija, gresta oba kandidata z največ glasovi. To sta četniški vojvoda Vojislav Šešelj, vodja Srbske radikalne stranke s 6 tisoč 117 glasovi, in delavec Rakoš Karaklajić, kandidat vladajoče Socialistične stranke s 1692 glasovi.

Volilno razpoloženje se je torej postavilo na glavo. Socialistični kandidat je naprimer dobil skoraj petkrat manj glasov kot svojčas kandidat iste stranke, pokojni Miodrag Bulatović. Da je torej primerno temu padel tudi rating same stranke, ni težko sklepati. To tudi ni presenečenje, vsaj za dobre poznavalce razmer v Srbiji ne. Presenečenje pa je, da je prav dirko z najboljšim izidom končal prav vodja ekstremistične desničarsko nacionalistične stranke. (O idejah in naporih liderja te stranke, dr. Vojislava Šešlja bomo obširneje pisali, če bo po drugem krogu volitev sedel v Ljudsko skupščino.)

Se bo po drugem krogu volitev kaj spremenilo. Šok in razočaranje nad socialistično stranko Srbije sta ogromna. Beg v desno je s tega stališča morda tudi razumljiv. Iz ene skrajnosti se je šlo v drugo. Pot do prave demokracije v Srbiji je zato še dolga in negotova.

Vojislav Šešelj: proti skupščini pri 34 stopinjah

BREŽIŠKA VLADNA IN SKUPŠČINSKA KRIZA

Ostap Bender je vajenec

Za razliko od zadnjih sklicev so se odborniki brežiške občinske skupščine sestali predzadnji torek že ob 8. uri zjutraj. Navsezadnje so imeli pred seboj dve seji: zaostalo »pralno« sejo umazanega parila, imenovano tudi 10. sejo in ravno tako že zadnjič sklicano 11. sejo. Cilja, da bi prišli do nove vlade, župana in ostalih funkcionarjev, kljub vsemu niso dosegli. Med dolgim prerekanjem o dnevnem redu so že popolnoma stranke sicer pokazale liste, ko pa naj bi spregovorili o mandatarju in drugih funkcionarjih pa so že blizu 16. ure ponovno postali nesklepčni in se razšli.

V brežiški občini se nedvomno tačas v Sloveniji, kjer naj bi v času osamosvajanja strankarske razprtije bile potisnjene v ozadje in omogočale vsaj minimalno delovno sodelovanje, bohotijo bolj kot vsa druga zel kje na prostranem Krškem polju ravno ta zloglasna strankarska nasprotja. V Novi dobi smo že dovolj izčrpano poročali o poročilu posebne medstrankarske skupščinske komisije, ki naj bi razčistile nekatere domnevne nepravilnosti pri dodeljevanju likvidnostnih posojil iz proračunskih viškov. Prav neverjetno je, s kakšno potrpežljivostjo so odborniki zadnjič poslušali nastope protagonistov ure, ne da bi bil viden izhod. Marsikdo ima sicer lahko zadovoljstvo, da jih je nasprotniku napel v brk, to pa je bilo tudi vse. Besed niso štedili, saj je bilo med drugim rečeno, da tega Avgijevga hleva ne bi skidali niti po desetih letih. Zato se

postavlja vprašanje, če bi padanje domin v Brežicah lahko ustavilo takšno ali drugačno ravnanje protagonistov, ko se je jelo vse skupaj kuhati?

Očitno se je strankarsko nasprotovanje že tolikanj razplamtelo, da bo za marsikoga težko spraviti stvari v red v lastni stranki, kaj šele med strankami.

Pred celo skupščinsko dvorano v brežiškem dijaškem domu so se mikastili med seboj celo sami člani SDZ. Milan Medvedšek, predsednik komisije, ki naj bi raziskovala nepravilnosti, je skupščini povedal, kako se naj bi na zadnji seji dogodila prava diverzija, češ, da je članu njihovega strankinega odbora Jerneju Zorku nekdo iz mape vzel dolgo pismo namenjeno dr. Dimitriju Ruplu in Igorju Bavčarju za strankin vrh v Ljubljani, ga fotokopiral in razdelil članom brežiške vlade. Prizadeti podjetnik Jernej Zorko je seveda precej postregel s pravo resnico, kako je prav ta dokument izročil sam! Kajpak je tudi povedal, da ga v brežiškem SDZ nikakor ni mogel sprejeti občinski odbor, ker ima ta sedem članov, temveč v najboljšem primeru le trije. Navedel je tudi kdaj so se proti njemu kot članu tega strankinega organa pričeli odnosi ohlajati, namreč, ko je bil na eni številnih sej komisije zastopal drugačno strališče od taistega Medvedška. Ta mu je seveda očital, da se je prodal za telefonski priključek, brežiški pravak SDZ akad. slikar Miroslav Kugler pa je pred tem od predsednika brežiške vlade Cirila

Kolešnika ta telefon za Zorka zahteval, sicer bi bila demosa-va koalicija razpadla. Povratnik z dela v Nemčiji Zorko, ki je izvozni posel kovaške stroke prinesel s seboj v te loge, je bil seveda zaprosil za telefon že davno prej, si demokracije, sploh pa v lastni stranki, ni predstavljal v taki luči. Navsezadnje je v skupščinskih klopek sedel povsem drugje, med številnimi odmorji je izgledalo, da se tudi pogovarjajo med seboj ne več. Podobnih cvetk se seveda ni manjkalo, od tega, da je sporni sekretar komiteja za gospodarski in družbeni razvoj Bojan Petan predsedniku vlade Cirilu Kolešniku očital z enim od podpredsednikov skupščine, prof. Marjanom Gregoričem sorodstvo, ki pa je, začuda na skupščini in tudi prej v komisiji nastopal kot je lahko samo v čast izobražencu oziroma je na sami skupščini svojega sorodnika celo pograjal, ker se takemu sekretarju ni bil že odpovedal pa bi morda v Brežicah še imeli vladno. Slednjič je privihral nazaj na skupščino prav ta Petan besneč, kako je moral isti dan na sodnijsko zaslišanje (!), da sedaj zahteva razrešnico, saj je pred tem na občini že zahteval tudi vrnitev delavske knjižice. Skupščina, že vajena takih glasovanj mu je razrešnico, kot se pritiče, s tajnim glasovanjem, tudi dala. Ciril Kolešnik je kot predsednik vlade, ki pač mora kljub odstopu opravljati še vse posle do nastopa nove, predlagal razrešnico še za Petanovega namestnika Antona Zorka in jo, po še enem tajnem glasovanju, tudi

dobil. Je po vsem tem še kaj čudnega, da so naposled nekateri odšli in je skupščina po stari navadi postala nesklepčna. Kakšna pa naj bi bila demokracija, če si v majhnem kraju drug drugemu očitajo sorodstvo, da igra ta ali oni nogomet ali Bog ne daj celo rokometa pa smo včasih slišali le iz Južne Amerike.

*Pa se po drugi strani kandidatov za nove brežiške funkcionarje sploh ne manjka. Za enega podpredsednika je bil predložen Jože Kožar, za drugega Jožef Blažič (naposled so tudi doslej imeli dva), za župana upokojeni inženir gozdarstva Teodor Oršanič, za predsednika vlade pa Aleksander Dušič. Kmečka zveza ljudska stranka, podružnica Bizeljsko je predlagala za predsednika vlade svoje gore list, upokojenega ravnatelja iz tega kraja Roka Kržana. Kdo je sedaj v koaliciji in s kom je sedaj vprašanje. V času prejšnjih stankarskih razdorov v brežiški srenji niso bila brez vpliva anonimna pisma. Sedaj kroži po Brežicah top lista, kakšen naj bi bil novi brežiški funkcionar.

Med desetimi pogoji je npr. de-veti, da si ne sme nabirati kondicije v športu, zlasti mora biti sovražnik nogometa, je pa dobro, da obvlada metanje polen. V slednjem je očitno že marsikdo mojster, žal pa bolj služi za rušenje vlad kot pa to, da jo vsaj nekaj časa zadrži. Ker večina starih, sedaj odstopljenih ali razrešenih funkcionarjev še naprej ostaja v skupščini kot odborniki, bo še zanimivo.

TRMASTO VODSTVO GOLT HOČE VEČ TURISTOV

Zbujanje zaspanca

Po dveh brezsnježnih sezonah so minulo zimo na Golteh slednjič uspeli posneti promocijski film Golte pozimi, ki predstavlja le droben člen v velikih načrtih za razvoj, vsestransko ponudbo Rekreacijsko turističnega centra na Golteh, katerega vodstvo na čelu z direktorjem Marjanom Prelogom se je pričelo aktivno vključevati tudi v turistični razcvet zaspane lepote Gornje Savinjske doline vse do našega turističnega bisera Logarske doline. Načrtovane kratkoročne investicije, v katerih sodelujejo s številnimi partnerji, so vredne dvanajst milijonov nemških mark.

Prva in najpomembnejša iz šesterice naložb je postavitev kompletnega vodovodnega sistema, od primarnega voda do akumulacije in razdelilnega sistema s štirimi kraki, tremi do Medvedjaka in enim do novega žičniškega sistema Praprotnice. Ob njem bodo postavili čistilno napravo s kapaciteto 650 enot, ki bo vodo očistila do takšne mere, da bo primerna tako za sanitarno rabo kot za pitje. V akumulacijskem jezeru z naravnim depresijo da bo 40 tisoč kubikov vode, dovolj za dvakratno potrebno zasneženje celotnih Golt. Tudi v zimah brez snega bodo lahko normalno obratovale dvosedežnice Smrekovec, trosedežnica Praprotnica, sedežnica Medvednjak, celotni center bodo lahko zasnežili v tednu dni, krajše proge tudi v enem dnevu, vse z naravnim padcem in s črpalkami za devet topov. Na smučiščih z umetnim snegom bo smučalo dva tisoč ljudi, celotni pretok

brez vrst pa bo za tri tisoč smučarjev. Na Golteh so kupili tudi SMSI sistem za regulacijo snega, s katerim bodo preprečevali zaledenitev pobočij, nad katerimi so se smučarji na Golteh pogosto pritoževali.

Smučišča so, pravi direktor Marjan Prelog, razen majhnih korekcij končana, prestavljeni bodo Ročko, verjetno demontirali vlečnico Trije ploti in enosedežnico Medvedjak zamenjali s štirisedežnico. S tem bo do leta 2000 kapacitet več kot dovolj.

Če hočejo Golte razvijati naprej, potrebujejo zadostno število postelj in gostinsko ponudbo na višji ravni. Dobili so firmo, ki gradi apartmajsko naselje, štiri velike in štiri majhne apartmane. Skupaj s hotelom bo potlej na voljo na Golteh petsto postelj. Za izpeljavo dodatnih programov urejajo prostor pod hotelom, kjer so bile doslej greznice, k hotelu pa še dva aneksa, kot oni pravijo, tako da bodo ločili receptorski del in dobili prostore za restavracijo, kabinete, diskoteko, hrambo za smučič in tako naprej. Pred hotelom bo velik plato, dodali pa bodo še umetno steno, ki bo služila več namenom. Poleti bodo ljudje zvečer pod reflektorji lahko uživali v plezanju v slapovih, pozimi pa smučali po njej.

Golte ob nihalki dobiva še en dostop, to je trosedežnico Praprotnico s kapaciteto 1500 smučarjev na uro. Tam naokoli so s 24 turističnimi kmetijami velike možnosti za razvoj kmečkega turizma.

Po realizaciji vseh teh načrtov pričakujejo v prihodnji zim-

ski sezoni, ki bo trajala od 15. novembra do 15. aprila, 180.000 smučarjev in prav toliko gostov v hotelu, s čimer bi center tudi v ekonomskem smislu dobro zaživel, še zlasti, ker nameravajo v prihodnjem obdobju pripraviti kar 160 večjih in manjših smučarskih tekmo-

vnanj. Svojo zimsko, še bolj pa letno ponudbo, povezujejo z razvojem turizma v Gornji Savinjski dolini in še posebej v Logarski. Tamkaj so za dobo treh let vzeli v najem Planinski dom, okrepčevalnico pri slapu Rinka in logarski kamp. »Golte niso dislocirane, kot nekateri mislijo. Z nihalko si zgoraj ali spo-

daj v pičlih osmih minutah.« pravi Marjan Prelog. »Želeli bi izkoristiti turistične možnosti celotne doline in domačinom omogočiti tudi dober turistični izkupiček.«

»Novemu vodstvu centra se lahko zahvalimo, ker so Golte končno izšle iz anonimnosti.« pravi Zare Frančeškin iz Holdinga Merx. »Menimo, da so investicije uresničljive in ekonomsko upravičene. Pripravili smo predlog sovlaganja in časovnega zakupa kapacitet in v Merxu nameravamo s finančne plati budno spremljati program,« obljublja v imenu Holdinga Merx Zare Frančeškin.

ROVINJSKI LOKAL ZA GUINNESSA

Albanci s šoldi

Verjeli ali ne, nekatere v istrskem mestecu Rovinj, kot da jih ne skrbi letošnja turistična sezona. Kljub neugodni politični situaciji, ki vlada na našem Jadranu, so nekateri dočkali svojih pet minut. Tako je bila na licitaciji, ki je bila pred kratkim izvedena v Rovinju, dosežena rekordna vsota vredna vpisa v Guinnessovo knjigo rekordov. Potekala je namreč licitacija za uporabo 25 kvadratnih metrov velikega po-

slovnega prostora na Rovinjski obali. Dva Albanci iz Kosova sta tekmovala v višini plačila za ta prostor. Izklicna cena je bila 24.000 din.

Ob koncu maratonskega boja je zmagovalec ponudil sanjsko vsoto 3.400.000 din, za desetletno najemnino.

Za te velikanske »solde« se v sosednji Italiji lahko kupi v trajno lastništvo manjši hotel ali moderna restavracija.

ZGODBE Z GROFIČINE PRISTAVE

Nemšček nemo mori

Prasičja farma Nemšček je bila nekoč last beltiske grofice. Na njej so v starih časih delali predvsem nemški delavci. Nemci pa so za Slovence nemi – ker jih ne razumejo, so pač »nemci«; zato Nemšček.

Njive na oni strani, čez cesto nasproti prasičji farmi Nemšček, na kateri se letno vzreja tja do 80.000 prašičev, so drugačne. Daljše so kakor običajne kmečke njive, ki po dolžini merijo »ene gonjaje«, kar je toliko kolikor je neprtrgoma, ne da bi predahnil, zmogel v eno smer vleči plug jarem krav. Grofovski, ki so jim pripadale te njive, pa so orali z junci, zato se dolžine njiv državnih posestev, ki so hierarhični nasledniki nekdanjih grofov, vlegajo daleč notri pod panonsko obzorje.

Junci, čeprav kastrati, so še zmerom ohranili toliko moške bikovske nečimernosti, da so stopali dlje ter bolj samozavestno, in komaj si je mogoče – po tolikih letih odkar grofovske zemlje ne orjejo več z njimi in je vsa podoba zdrknila še dalje od dremavega obzorja, pod zemljo namreč – komaj si je mogoče predstavljati, kako ponosno bi stopali v daljo brazd junci danes, tam na njivah KG Rakičan, čez cesto nasproti farme Nemšček.

Kajti danes se nad njivami KG Rakičan pri Nemščeku bočijo nekakšni slavoloki in junci bi zdaj gizdavo in po junčje utrujeno stopali pod njimi. Kakor pod slavoloki pač!

Ti slavoloki, ki stojijo prav nasproti upravnih zgradb prasičje farme, pa so na kolesih, da je visoki obok iz cevi mogoče vleči sem in tja, gor in dol po njivi. Po ceveh priteka z vodo pomešana svinjska gnojnica iz farme Nemšček z one strani ceste, v sloyu cevne oboka pa so nameščene šobe, iz katerih na posevke spodaj prši »rodovitnost prinašajoča gnojnica.«

Dober kilometer nizvodno od Nemščeka leži vas Izakovci, ki v polni meri uživa blagoslov »rodovitnost prinašajoče gnojnice« in zmagovitih voženj kmetijske mehanizacije naših dni pod slavoloki državnih njiv. V vodi iz vaškega vodovodnega zajetja je amonijaka že več kakor deset krat več od dovoljene vsebnosti.

Pa teh slavolokov nemara niso gradili takrat, ko se v strokovnih krogih še ni vedelo, kar so od nekdanjih vedeli kmetje, da namreč gnojnice ni dobro zlivati po zemlji kadarkoli, da mora predvsem biti zrela. Ne, takrat se je že vedelo, da jo je najbolje injicirati v zemljo, tako nekako dvakrat na leto. – Toda denar je bil, potrebno ga je bilo trošiti.

Nemšček pa je nem. Njegovo ime je povezano z nemostjo, imena pa niso naključna, ampak namigujejo na to, kdo za njimi dejansko stoji. Zato nihče ne ve, koliko denarja je bilo doslej potrošenega za raznovrstne projekte takšnih in drugačnih čistilnih naprav, takšnih ind rugačnih načinov izkoriščanja čezmernih količin svinjskih fekalij. Tisto pa, kar danes ni mogoče več zanikati in kar so ekologi dopovedovali, preden so zgradili opisani sistem namakanja in gnojenja z gnojnico – nepravšen kajpada, saj gnojnice ne vbrizgava v zemljo – je to, da z nikakršnimi čistilnimi napravami in razdrečevalnji, težav okrog neobvladljivih količin svinjske gnojnice ni mogoče rešiti.

To so vedeli tudi tovariši – saj ni mogoče, da bi imeli tako junečjo strokovnost (»junečjo« beri kot: »kastrirovano strokovno pamet«) – preden so ta sistem začeli graditi, vendar so ga kljub temu gradili.

Nemščekova zgodba nenehno teče na enak način. Obstaja namreč takoiimenovani slovenski interes, »slovenski nacionalni interes« kakor se rado pravi. Ta obstaja na eni strani, hrani pa se tudi s prašiči iz velikih farm, kar je potratno hranjenje. Na drugi strani pa so ti nearistokratiški postfevdalni fevdalci, lokalni deželni protagonisti, katerih lojalnost do republiških veljakov nikakor ni spoštljiva, marveč je pretvezna. Za njo se lahko skrivajo in skupaj s perpetuiranjem svojega ždenja na funkcijah, perpetuirajo tudi svinjarijo. Za državni denar, s katerim niso ni-

koli počeli nič drugega, kakor razmetavali ga. Obenem pa so ves čas imeli državotvorni občutek – prehranjevali so narod!

Nemi Nemšček, ki ga je pred leti za delovanje brez obratnega dovoljenja blagoslovil Janez Zemljarič, ministrski predsednik tistih dni, ki je kajpada »moral« imeti pred očmi nacionalni interes, nepremakljivo stoji sredi svinjarije in zastruplja, zasmraja in onečujeja.

Vse skupaj pa je podobno nekakšni prosluli grajski zgodbi. Okrog gradov so venomer taborili bedniki in se skubli med seboj za odpadke iz grajskih zidov. Nemšček je ograjen z visoko žico, ob njej pa se krađejo Cigani. Za ograjo poginjajo prašiči, Cigani pa prinašajo s seboj steklenice žganih pijač, ki jih z delavci v svinjariji zamenjujejo za poginule prašiče. Seveda tiste lepše. Zgodi pa se, da ne poginjajo vedno najlepši prašiči, zato je mogoče ob klateških stezah po katerih prihajajo pod Nemščekovo ograjo Cigani, najti kose prašičev, lepe kose, velike, v plastičnih vrečah, ki so se nosilec nenedoma zazdeli nevredni njihovega truda in so jih odvrli. Vse-povsod ležijo, v jarkih, potokih, po gozdnih omejkah. Ni težko odvreči takšne prašičje gnjati ali kareja, ker prašiči v Nemščeku poginjajo kar naprej. Samo pod žično ograjo se je potrebno prikrasti.

Nihče ne ve točno, koliko jih poginja. Izračunalij pa so, da ima tam okrog 40 odstotkov nemščekove prašičje populacije meso, ki se imenuje BMV: blede, mehko in vođeno, zato-rej po pravilu neuporabno. Po pravilih že, kar pa ne pomeni, da za kupce veljajo ta ista pravila. Zato jim ga prodajajo v klobasah in drugih mesnih izdelkih.

Ljudje v pomurski zdravstveni regiji najpogosteje od vseh Slovencev umirajo zaradi raka na prebavilih, ki je indiciran z onesnaženim okoljem, ki pa je indicirano z intenzivnim in kemiziranim kmetovanjem. Mesa iz Nemščeka pa ne jedo samo Pomurci...

Kdor zastruplja, tisti preprosto ne more nehati.

Nemšček ni samo navzven prepreden s cevmi in izločali. Navzven spuščajo na eno stran goste fekalije, ki se izcejajo v Muro, na drugo stran izteka nekaj razredčene gnojnice v ceremonialno drag namakalni cevni sistem nad njivami, na vse strani nenadzorovano mezi gnojnica nasičena s tonami antibiotikov, ki jih vsipavajo med hrano, da bi manj crkavali. Čim več pa jih je skupaj, tem bolj crkavajo.

Znotraj na farmi pa so še dodatne cevi, po katerih se pretaka kurilno olje za ogrevanje hlevov in upravnih zgradb. Te cevi imajo izločala kjerkoli.

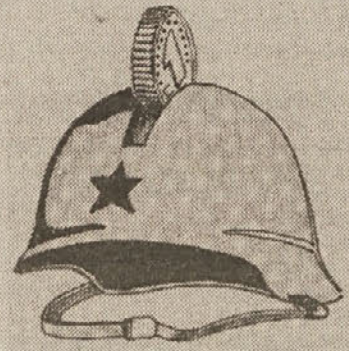
V resnici gre namreč za velikanski samopostrežni sistem oskrbovanja strojev s kurilnim oljem. Zunaj Nemščekovih ograj naj bi bilo to prepovedano in strogo kaznivo, znotraj fevda pa veljajo drugačna pravila. Vsak kdor more, lahko pride, odvijte pipo in si na večih mestih natočite. Nameščeni so gumijasti podaljški.

Natakanje je tako brezskrbno in nezakrito, da so zadnjič pozabili zapreti pipo in je v kanalizacijo izteklo kakšnih 4000 litrov kurilnega olja. Ko je prišel voznik viličarja, da bi si postregel z gorivom, ga je iz 50.000 literske cisterne, v katero so ga menda nazadnje vtočili 7015 litrov, priteklo samo še za liter. Ostalo olje je mastno plavalo v kanalih za gnojevko in tam pri zapornicah nekakšne čistilne naprave ga je bilo za poldrug meter na debelo.

Nemšček je nem, zato se ne ve, koliko kurilnega olja je dejansko izteklo in zdaj dodatno ogroža pitno vodo. Poslovnika o obratovanju cisterne in cevovodov, ki naj bi ga vodili sanitarni, komunalni in kriminalistični inšpektorji niso dobili, ker ga niso mogli najti!

Nihče tudi ne ve, koliko ljudi bo pomrlo zaradi Nemščeka: bodisi bolezniki (ker škropijo z nedozorelo gnojnico in veter raznaša z njiv salmonele, in pa zato, ker Cigani raznašajo kužno meso, medtem ko njim samim ne preti hudo, saj ga prej zakopljejo za nekaj časa v zemljo); bodisi zaradi uživanja nezdravega mesa, polnega stresnih hormonov. – Nemšček je nem.

OČI IN UŠESA VOHUNSKÉ SLUŽBE – TOP SEKRET

Danes je 26. junij, dan slovenske osamosvojitve. To je tudi vse. Naj ob tej priložnosti objavimo najbolj senzacionalno odkritje – socializma ne bo konec. Iz najbolj obveščanih ameriških krogov smo izvedeli, da bodo Amerikanci poizkusili tisto, kar ni uspelo ne Rusom, ne Jugoslovanom. Pripravljajo nov sistem. Imenoval se bo kapitalistično samoupravljanje; možno je tudi obratno-samoupravni kapitalizem. V njem bodo pobrali veliko tistega, kar smo v Jugoslaviji imeli na papirju, v praksi pa ne.

Ustanavljajo Novo slovensko zavezo. In? Če so v Srbiji četniki postali legalni skozi Šešljevo radikalno stranko, bomo pri nas skozi društvo Nova slovenska zaveza imeli belo gardo ali domobrance.

Slovenski tožilec Anton Drobnič je v radijski izjavi povedal, da je sedmim, ki so osumljeni ali obtoženi vojnih hudodelstev, poslal pisma. Žal ni povedal, kakšen postopek je to, po katerem zakonu. To, da meni, da se ne sme objavljati imen ljudi, ki so pravno-močno obtoženi, pa zna biti dobro. To namreč pomeni, da ne bo mogoče pisati o delavcu Janezu Novaku, ki je ukradel 5 kg pločevine in 122 vijakov, če je obtožen kraje prej, predno ne bo pravno-močno obsojen.

Margaret Thatcher je kandidatka za generalno sekretarko OZN. Naj dodamo še naš predlog, za katerega mislimo, da je boljši. Za generalnega sekretarja predlagamo, dr. Janeza Drnovška.

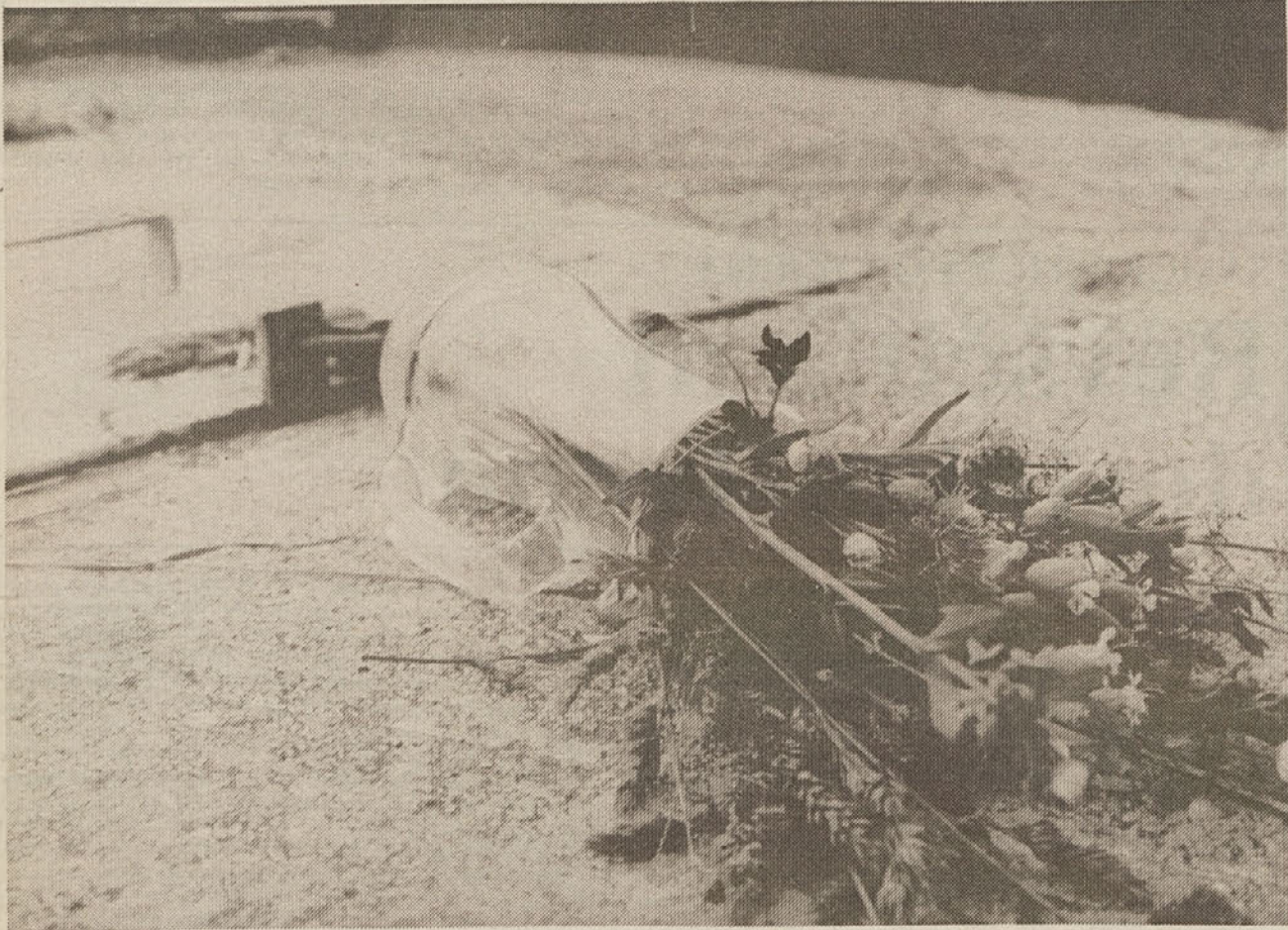
V propadajoči Jugoslaviji lahko kupite čevlje iz kengurujeve ali krokodilje kože. So znamenje »Insieme« in prihajajo iz Italije kot visoka moda. Čevlji iz krokodilje kože veljajo 23.000 dinarjev, tisti iz kengurujeve pa nekaj tisočakov manj. Interesente naprošamo, da nam pišejo in jim bomo dali naslov trgovine.

Vohunska in specialna vojna v Jugi dobiva zamah. Naj-novejša potegavščina je iz Vojvodine (sedaj Srbija). Šef milice v Sremski Mitrovici je izjavil (piše se Jefto Miličević), da je prišlo v Jugoslavijo 13 Kurdov, ki bodo dobili službo v hrvaški policiji. Zanimivo je, da je med Kurdi tudi 5 mladoletnih otrok, pa še dve ženski.

Marc Christian, 31 let, je dobil 5,5 milijonov dolarjev odškodnine od dedičev Rocka Hudsona. Tako je odločilo pritožbeno sodišče v Los Angelesu. Marc je bil ljubimec Rocka Hudsona, ki je umrl leta 1985 zaradi aidsa. Marc je dobil odškodnino, ker mu Rock ni povedal, da ima aids. Zanimivo je, da Marc ni zbolel, vendar je sodišče menilo, da je bil vseeno v tako hudem strahu, da bo umrl grozne, počasne, a zanesljive smrti v agoniji, da odškodnino vseeno dobi. Dediči menijo le, da je odškodnina previsoka.

Za tiste, ki ste nas vprašali, kaj pomenijo oznake na vozilih JLA, pravzaprav na registrskih tablicah, tole pojasnilo. Tablica vozila JLA ima na začetku rdečo zvezdo in napis JNA (zvezda je lahko tudi na drugem mestu). Črka R pomeni, da je vozilo namenjeno starešinam, včasih je tudi sanitetno vozilo. Tako so označeni tudi kombiji in avtobusi. Črke P, C, F, M, N, S in V so oznake za vozila, ki prevažajo tovore in vojake. Največ vozil ima oznake P.

Ce je na tablici K, gre za vozilo enote za zveze »redkeje je to črka G). G je sicer oznaka za vozila, ki služijo za atomske biološke kemijske enote, včasih tudi za saniteto. Vozila z oznako A so elektroagregati, z D terenska vozila, s črko S pa terenske prikolice. Vozila protiobveščevalne službe JLA (KOS) razumljivo nimajo posebnih oznak, imajo pa med prednima sedežema radijsko postajo. Običajno gre za stoenko, lado rivo ali BMW starejšega tipa.

IZ REGIJ

Maribor: Odprli so prvi slovenski planinski sejem. Predstavili so se znani planinci, predstavili so športno plezanje, v zabavnem delu pa so igrali znani ansambli.

Šentjur pri Celju: Šentjurčani so osamosvojitve Slovenije podprli s shodom.

Ljubljana: Za kongres je vse pripravljeno.

Celje: Društvo prisilno mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko bo skušalo uveljaviti pokojninske, invalidske in zdravstvene pravice svojih članov.

Kamnik: Kamnik je dobil nov peron. Na osrednji proslavi ob 100-letnici železniške povezave med Ljubljano in Kamnikom se je zbralo na 1000 ljudi.

Ravne na Koroškem: Napetosti zaradi stavke železarjev se stopnjujejo. Stavkovni odbor in vodstvo ravske železarne sta še vedno vsak na svoji strani.

Izola: Ribiči so ustanovili podružnico SKZ-LS tudi na Obali.

Miklavž pri Mariboru: Posvetili so dva nova zvonova.

Slovenj Gradec: Graničarji so streljali na 51 beguncev iz Šrilanke. Eden od beguncev je bil pri tem hudo ranjen.

Gorenja vas: Ob 80-letnici našega priznanega fotografskega mojstra Vlastje Simončiča je bilo v Gorenji vasi več prireditiv. **Krško:** JE Krško med okvaro ni ogrožala okolja. Javnost je o okvari bila obveščena, vzroki okvare pa so bili kmalu odpravljeni.

Ravne na Koroškem: Ravenski železarji so nehali stavkati. Dosegli so dogovor med delavci in vodstvom železarne. Delavci bodo dobili bon za 1500 dinarjev.

Portorož: Poslanci iz Obale bodo republiški skupščini predstavili katastrofalen položaj turizma. Zaradi slabega turizma bodo zahtevali olajšave.

Maribor: Stavka učiteljev na večini mariborskih osnovnih šol. Učitelji zahtevajo višje plače, saj je položaj mariborskih pedagogov med najslabšimi v Sloveniji.

Celje: Sindikat EMO Celje se umika. Zaveda se, da vmešavanje v kadrovske politike podjetja ni v njegovi pristojnosti.

Velenje: Bo v Velenju moratorij za preimenovanje ulic? Velenjska LDS nasprotuje temu, da bi se teh sprememb lotili zgolj ideološko.

Maribor: Mariborska Svila sodi med najuspešnejša mariborska podjetja. Na tekočem so z modo in z barvami tkanin, vsak delavec pa stke na leto 162.500 metrov blaga.

Mozirje: Mozirski IS je za 30 odstotkov zvišal cene komunalnih storitev in stanarin, nove cene pa pričnejo veljati od 1. junija.

Begunje: Tovarna športnega orodja Elan je šla na dražbo. Na prvi dražbi ni bilo nobenega kupca.

Maribor: Tudi Henkel Zlatorog ima preveč delavcev. Do leta 1993 naj bi bil Henkel večinski lastnik mariborske družbe, število delavcev pa bodo morali znižati za 950 delavcev.

Murska Sobotna: Pomurka obnavlja prodajni center v BTC.

Škale: Škalčanom vode ne bo več primanjkovalo. Dela okrog vodovoda naj bi dokončali do jeseni, takrat pa naj bi se priključili na mestno vodovodno omrežje.

Maribor: V mariborskih vrtih sta zasebna firma Doba in DU uspešno izvedli prvi tečaj nemščine. Učenje se je obneslo, zato bodo s tečajem nadaljevali prihodnje leto.

Bled: Radoveljčani bodo izdali obveznice. Z njimi bodo skušali sanirati gospodarstvo, vsaj delno stimulirati investicijsko dejavnost in ohraniti delovna mesta.

Grosuplje: Zaradi pomanjkanja denarja bo odsek avtoceste od Malenc do Šmarja-Sap končan šele poleti 1992, če sploh bo.

Celje: Čigava je Štajerska banka? Celjski liberalni demokrati sprašujejo občinsko skupščino, kdaj in kako je postal IS bančni delničar.

Maribor: V mariborski bolnici so se odločili, da ne bodo stavkali. Vodstvo je odobrilo izplačilo regresa, drugi vzroki za stavko pa še ostajajo.

Moškanjci: V Moškanjcih je bilo pred dnevi zelo leteče. Alternativni letalci so namreč poleteli, predstavili pa so tudi različne vrste letenja.

Mozirje: Mozirjani so ustanovili sklad, s katerim naj bi že v letošnjem letu zagotovili tukajšnjemu drobnemu gospodarstvu 200 novih delovnih mest.

Maribor: Mariborski Folkart bo šel po vsej Sloveniji. Na mariborskem folklornem festivalu bodo nastopile vrhunske domače in tuje skupine.

Trbovlje: Potem ko si je trboveljski Rudis na alžirskem trgu pri gradnji industrijskih objektov že pred leti pridobil velik ugled, je sodelovanje med državama zopet oživljeno.

Krško: Jedrska elektrarna v Krškem deluje dobro in povsem varno. Republiška uprava za jedrsko varnost ugotavlja, da varno obratuje tudi Institut Jožef Stefan.

Ljubljana: Preizkuse znanja je v Sloveniji opravljalo 13 tisoč Slovencev, tretjina od teh na ljubljanskem območju.

Gornja Radgona: Strokovna komisija je ugotovila, da so izdelki MIP in Krasa najboljši suhomesnati izdelki dežel Alpe-Jadran.

Maribor: Mariborska komunala je ostala brez denarja. Cest že ne vzdržujejo več, začetnih del pa ne morejo končati.

KAKO JE CELJSKI IZVRŠNI SVET KUPIL DELNICE ŠTAJERSKE BANKE

Poslanci zaupajo vladi

»Naša stranka je prepričana, da okoli denarja, ki ga je izvršni svet namenil Štajerski banki obrti in podjetništvu, marsikaj smrdi. Ni naključje, da sta delnice kupila dva izvršna sveta, to je Šentjurja in Celja, katerih predsednika sta med glavnimi delničarji te banke,« je svoj nagovor poslancem celjske občinske skupščine v imenu celjskega območnega odbora Liberalno demokratske stranke začel poslanec Borut Alujevič.

Stranka je zahtevala razširitev dnevnega reda skupščine s točko, v kateri bodo razčistili, na čigavo pobudo je izvršni svet občine Celje postal delničar banke, kdaj je sprejel sklep o nakupu deleža Štajerske banke, zakaj odločitve o tej transakciji ni sprejela skupščina, kateri vir občinskega denarja so na račun banke obremenili in kdaj natančno je izvršni svet

spričo dejstva, da je bila Štajerska banka obrti in podjetništvu na celjskem Temeljnem sodišču registrirana šele pred nekaj dnevi in bo šele ta teden dobila svoj žiro račun, nakazal denar. Stranka je postavila osnovno vprašanje, ali je izvršni svet ravnal korektno, v skladu s statutom, ko je ignoriral skupščino.

Poslanec Borut Alujevič je bil oster, omenil je nepotizem (podeljevanje visokih služb, dobro plačanih mest sorodnikom, dajanje prednosti sorodstvu) in dejal, da bi se temu lahko reklo korupcija ali zloračba položajev. »Nam se ta zadeva ne zdi v redu,« je poudaril. Podprl ga je še en poslanec iste stranke Zdeno Podlesnik, ki je zahteval imena in konkretne podatke o Štajerski banki in njenih delničarjih.

Poslanci Liberalno demokratske stranke so v svojih sumih ostali osamljeni. V odsotnosti predsednika celjske vlade Mirka Krajncja jim je podpredsednik izvršnega sveta Žarko Mrovlje ob pisni obrazložitvi še enkrat pojasnil, da je celjski izvršni svet pri nakupu delnic Štajerske banke v vrednosti 400.000 DEM (konec lanskega leta tik pred devalvacijo je izvršni svet kupil obveznice Republike Slovenije v vrednosti 400.000 DEM za 2,9 milijona dinarjev, sedaj pa so brez obresti vredne 5,2 milijona dinarjev) ravnal v skladu z 8. členom Odloka o proračunu občine Celje, ki pooblašča izvršni svet, da odloča o začasni uporabi tekočih likvidnih sredstev zaradi ohranitve njihove realne vrednosti. S tem nakupom, je dejal Žarko Mrovlje, niso prizadeli nobenega porabnika proraču-

na, znesek 2,9 milijona dinarjev pa je tako majhen, da bi ga lahko imeli vezanega vse leto. Sklep o nakupu delnic je izvršni svet sprejel 29. maja letos, izvršili pa so ga 3. junija, obveznice so iz Ljubljanske banke prenesli v Štajersko banko obrti in podjetništva.

Celjski župan Anton Rojec je menil, da je preuranjeno govoriti o nepotizmu in podobnem, preuranjeno je govoriti o privilegijih, nedvomno pa je, je nadaljeval, da je z gospodarskega vidika ustanovitev Štajerske banke dobra poteza in če je imela delniški interes Republika Slovenija, zakaj ga ne bi smeli imeti občini Celje in Šentjur.

Poslanci so zadoščili celjski izvršni svet, naj na osnovi razprave dodela svoja stališča, odgovori na vprašanja iz razprave in jih posreduje skupščini.

BO DIJAŠKI DOM POSTAL DOM ZA OSTARELE

Stari Hrastničani

Pred desetimi leti, ko je denarno cvetelo premogovništvo, so v črnih revirjih sklenili, da bi ob izobraževalnem rudarskem centru v Zagorju dobili še bivalne prostore. Želja se je uresničila in tako je republiška izobraževalna skupnost prispevala denar za gradnjo, dijaškega doma za mlade rudarje v občini Hrastnik. V domu je zdaj prostora za 120 učencev, v domu pa trenutno biva 20 dijakov. Vodstvo dijaškega doma v Hrastniku že nekaj časa opo-

zarja občinsko vlado na problem vzdrževanja lepe, moderne stavbe in na stroške, ki so povezani, kljub temu da so prostori prazni.

Sami so namreč pripravili ponudbo za oddajanje prostorov, saj trdijo, da bi tako dobili vsaj nekaj denarja. O tem so seznanili tudi občinski izvršni svet, ki pa v tem času razmišlja o boljših predlogih. Že dolgo se je po tihem govorilo, da bi dijaški dom preuredili v dom za ostarele občane, saj je lokacija

doma izvrstna, v neposredni bližini pa je tudi zdravstveni dom. Letošnjo zimo pa so v občinski vladi sklenili, da gradbeni odbor pripravi analizo, predračun in možno spremembo namembnosti objekta. Dlje kot do imenovanja gradbenega odbora na žalost niso prišli. Pred zaključkom šolskega leta pa so se spet zdramili in pokrenili z aktivnostmi.

V Hrastniku so namreč občani podprli 5. občinski samoprisepek in s 1. julijem leta

1992 naj bi se pričela zbirati sredstva za gradnjo doma starejših občanov. Upokojenci želijo imeti svoj dom v občini. Sicer pa je njihov glas številčen, saj je v Hrastniku preko 2200 upokojencev.

Med občani so vse bolj glasna vprašanja, kako bo z domom. Želijo imeti jasen odgovor in zato bo občinsko vodstvo moralo slej ko prej dati na mizo karte in povedati kakšna je usoda doma.

SINDIKAT KONTRA SINDIKAT

Vodstvo EMO grozi

Napovedan referendum o zaupnici vodstvu EMA, ki sta se o njem skupaj dogovorila svobodni in neodvisni sindikat, »svobodnjaki« pa so se ga ustrašili in ga na svojo pest preklicali, je imel vsaj to dobro stran, da je odkril, da EMO sploh ni registriran kot holdinška družba, ampak samo kot podjetje. To namreč pomeni,

da je glavni direktor lani nezakonito razpustil delavski svet. Dokler holdinška družba ni registrirana, so po mnenju predsednika neodvisnega sindikata Helmuta Hojnika tudi upravni odbori desetih družb, ustanovljenih lani, nelegitimni, saj so se oklicali sami. Slo je očitno za poskus privatizacije. Sicer si odtlej, kar traja agonija EMA,

direktorji lastijo vse pravice, delavcem so na začetku obljubljali delo in plače do 18. v mesecu, zdaj jim grozijo z odpustitvami. Kot je rekel, nekatere direktorje neodvisni sindikat priznava, nezaupnico do drugih opira na edino merilo, ki je sposobnost in ne barva. Po njegovem pa je svobodni sindikat v podjetju EMO podaljšana ro-

ka vseh direktorjev, kar pravzaprav najlepše dokazuje enostranska odločitev, da referendum ne bo. Ta bi bil namreč popolnoma zakonit.

Dobro je, da imajo v EMO dva sindikata in je eden bolj obveščeni od drugega. Vsaj to, če že oba skupaj ne moreta storiti kaj več, kot pripraviti štrajk.

SAMOKRITIČNA OPOZICIJA

Revščina ni dostojanstvena

Meja socialne vzdržljivosti Slovencev je že pod možno ravnijo. Cene so v Sloveniji naraščale od januarja do aprila letno blizu 100%. Industrijska produkcija je bila v letošnjem aprilu na najnižji ravni v prvih štirih mesecih po letu 1978. Izvoz je za petino nižji kot marca preteklega leta. Likvidnost slovenskih bank je realno za 4% pod lansko aprilsko ravnijo. 70% zaposlenih prejema bruto osebnih dohodek pod povprečnim nivojem. Zajamčeni OD ima

v Sloveniji 100.000 delavcev. Skupno število zaposlenih se je zmanjšalo skoraj za 10%. Imamo že več kot 55.000 ljudi brezposelnih.

Marija Cigale ob tem pravi: V parlamentarnih demokracijah je čas, ki ga prebijejo stranke v opoziciji najbolj produktiven čas. Naša stranka, od kar je v opoziciji se preveč ukvarja s tekočo politiko, premalom prenavlja svoje programe. Program je politični kapital, zato je potrebno poglobiti strokov-

no delo. Iz ocene, da smo imeli prebogato socialno politiko se ne sme zdaj vse z nje sklesati in demolitirati. Naša oblast se opira na termin: srednjeevropska sociala, ki v bistvu sploh ne obstaja. Ljudje, ki so na skrajnem robu socialne zmogljivosti se lahko res izkažejo kot hiperprodukcijna rezerva, vendar še verjetneje in to se že kaže, se lahko zlomijo in padajo v množico depresivne situacije. To nam potrjuje tudi vse večje število samomorov pri nas. Zahte-

va oblasti po moralni prenovi ne more biti nadomestilo za socialo. Vedno bolj je tudi razširjena oblika izkoriščanja mladih ljudi, predvsem pripravnikov pri sklepanju delovnih razmerij. Izkorišča se pogodbeno delo v škodo mnogih ljudi, predvsem mlajših. Zaradi razmer mlad človek pristaja na to edino možnost. Bojim se, da bo jutri za vse nas to edina možnost. Revščina je redkokdaj dostojanstvena, ker se mora vsak skloniti ko prosil.«

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanškova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim perilom, največjo izbiro body-ov, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in največjo izbiro uvoženih ženskih in moških kopalk

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

SLOVENCİ BODO GRADILI HOTEL NA MADŽARSKEM

Skupaj naprej

Pretekli teden so v zahodnomadžarskem mestu Sárvár opravili predstavitev projekta za izgradnjo hotela »Kristaly Sarvar«. Glavni izvajalec je slovensko podjetje YU – Stip iz Celja, investicijski elaborat pa je pripravila firma Zewa iz Celovca. Glavni izvajalec gradbenih del je podjetje Pionir iz Novega mesta. Objekt bo zgrajen do julija 1992. Predračunska vrednost znaša 30 milijonov nemških mark.

Na predstavitvi projekta »Hotel Kristaly Sarvar« prejšnji teden, je župan mesta Szabó Imre pozdravil najprej generalnega izvajalca YU – Stip inženiring z gospodom Nacetom Krumpakom, investitorje hotela – mešano firmo Kristaly Hotel Sárvár, KFT, projektante in prisotne prebivalce mesta Sárvár. Dejal je: »Pred tremi, štirimi leti se je rodila ideja o izgradnji drugega termalnega hotela v mestu. Večkratni poizkusi, da bi realizirali to zamisel, so ostali nerešeni, dokler se nisem srečal z YU – Stipom, privatno firmo iz Slovenije. Izoblikovala se je ideja o ustanovitvi mešane firme, ki bo investitor tega hotela. Tako je nastala mešana firma Kristaly Hotel Sárvár, KFT. Proti koncu lanskega leta smo že pripravili teren, kjer naj bi se ta hotel gradil. Ko bo zgrajen, bo lahko sprejel okoli 320 gostov.«

Kje so bili vzroki, da ste se odločili za sodelovanje s slovensko privatno firmo?

Szabo Imre: »Ponudbo za izvajanje teh del smo začeli iskati že pred štirimi leti. Do zadovoljive ponudbe nismo prišli dokler se nismo srečali z gospodom Nacetom Krumpakom in podjetjem YU – Stip iz Celja. Obstajale so velike možnosti, da najdemo skupni jezik. To podjetje je igralo glavno vlogo pri odločitvi za sodelovanje s Slovenijo. Imajo specifično poslovno. Vse skupaj pa nas je združevala gospodarska kriza, ki je v obeh deželah. Poznali so sistem poslovanja v inflacijskem gospodarstvu. Njihovo poslovanje smo preverili tudi pri Ljubljanski gospodarski zbornici, kot vidite je bilo zadovoljivo. Tako Madžari kot Slovenci smo majhna narodnostna skupnost. Pri poti v bodočnost si moramo medsebojno pomagati.«

SZABO IMRE: Na poti v bodočnost moramo sodelovati.

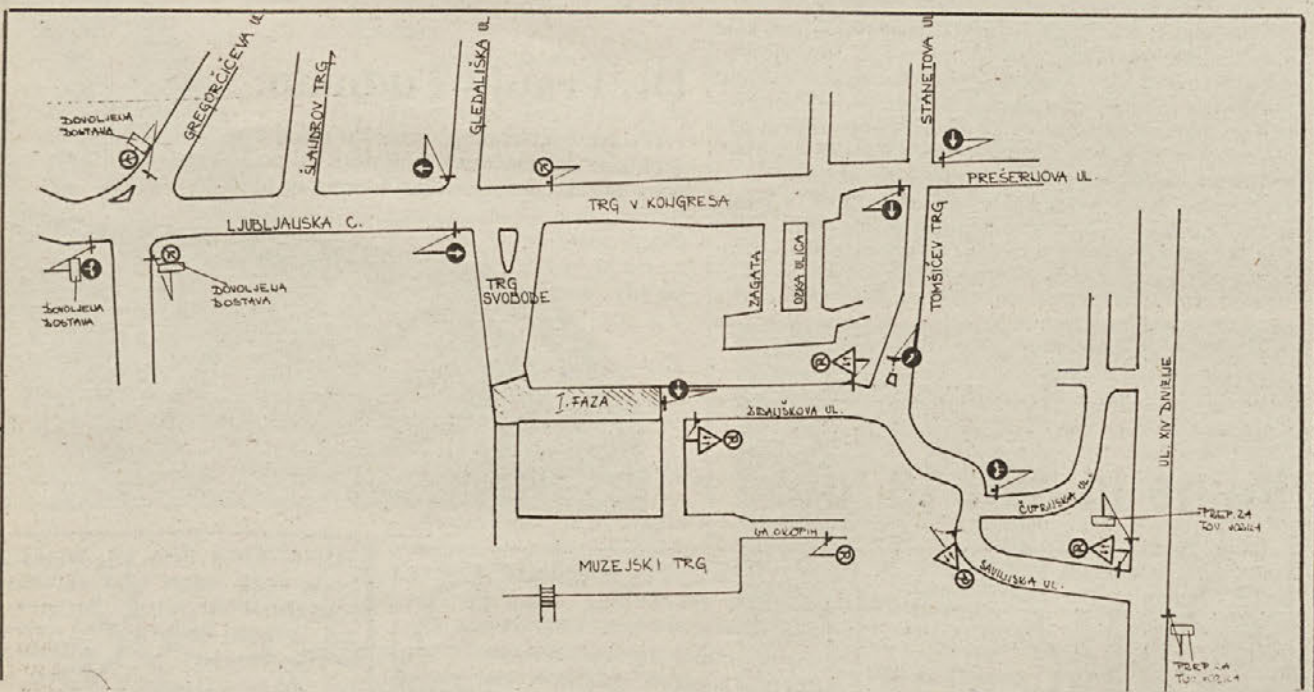
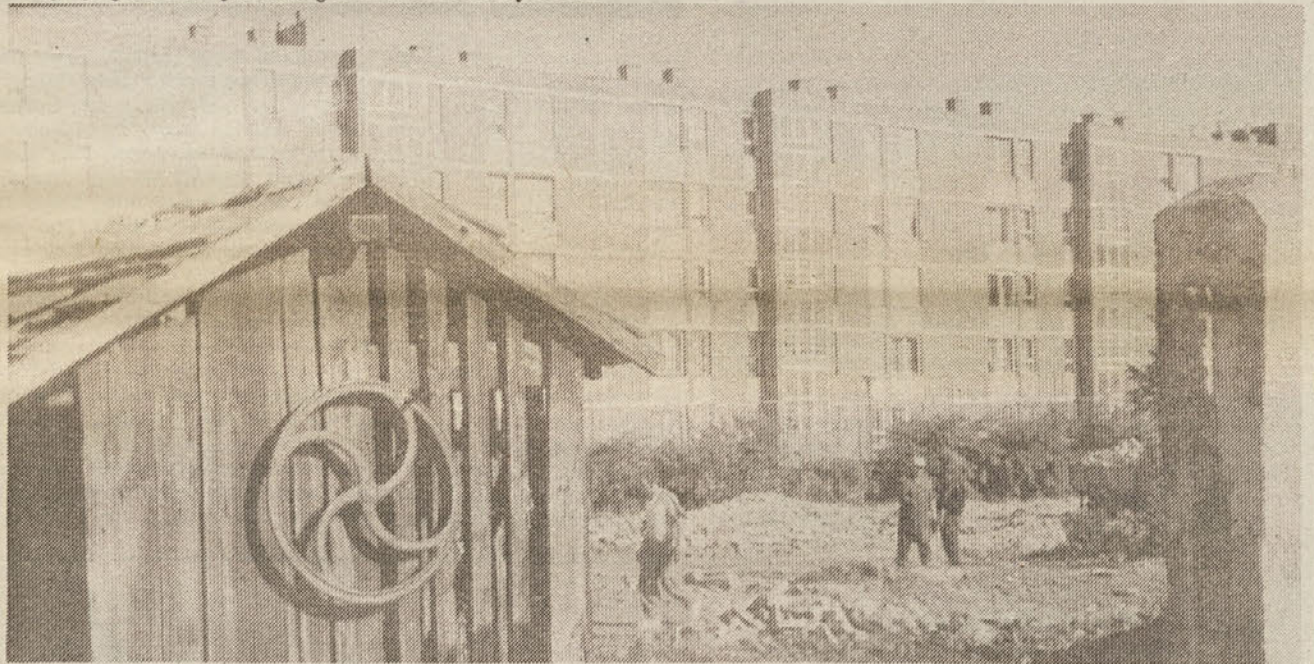
Mesto Sárvár leži vzhodno od Szombathelyja, 40 kilometrov proč od avstrijske meje. Osrčje samega mesta tvori znameniti grad Nádasdy iz 14. stoletja. Mesto samo pa je v novejšem času najbolj poznano po svoji termalni vodi. Iz te vode Sárvárcani izločajo jod, klor, brom in druge elemente katere nato uporabljajo predelane kot zdravilno sol za kopeli. Obstoječi termalni hotel je letno konstantno 90 do 95% zaseden z nemškimi in avstrijskimi gosti. Pravijo, da termalna voda zdravi ženske bolezni in vnetja, pljučna obolenja, dermatološke neprijetnosti ter izdatno pomaga pri rehabilitaciji športnikov.

Ali želite sodelovati s Slovenijo še na drugih gospodarskih področjih?

»Zavedamo se, da samo skupaj z drugimi lahko dosegamo dobre gospodarske uspehe. Tako na primer se z gospodom Krumpakom pogovarjava

o možnostih gojenja gob pri nas. Prav tako dobro sodelujemo z Lendavo, predvsem z njihovim gradbenim podjetjem. Slovenijo in Madžarsko združujeta gospodarska kriza in način gospodarjenja v obdobju inflacije.«

Urejanje gradbišča kjer bodo gradili Hotel Kristaly Sarvar

Javno podjetje Komunala Celje, PE Ceste-kanalizacija Celje obvešča vse občane, da bo od torka, 2. 7. 1991 dalje zaradi rekonstrukcije zaprta Zidanškova ulica v Celju, od gostišča »Ribič« pa do ulice Ivanke Uranjek. Zapora omenjenega dela Zidanškove ulice bo trajala predvidoma do 6. 8. 1991. Promet po preostalem delu Zidanškove ulice bo potekal dvo-smerno, parkiranje pa bo prepovedano.

Spremenjen prometni režim bo označen z ustrezno prometno signalizacijo, vse udeležence v prometu pa prosimo, da jo upoštevajo.

Hvala za razumevanje!

Po (kmh...) domovini

Ljubljana: Slovenija in Hrvaška napovedujeta skupno osamosvojitvev.

Vinkovci: V vasi Markušice so se ponoči zbirali ljudje, ker so jim delili orožje. Na tem območju se zlasti ponoči pojavljajo policijske patrulje s ciriličnimi oznakami »Milicija Krajine«.

Ljubljana: Beograd grozi carinikom. Vodilni ljudje carinskih služb so se držali odloka, zato na meji ni bilo zastojev.

Skopje: Vasil Tupurkovski je dal pobudo za sestanek predsedstva države.

Vukovar: V Borovem selu so neznanci streljali na gostinski objekt Grmeč, ponoči pa je bilo v istem kraju slišati streljanje v okolici samskega doma.

Poreč: V Poreču so ustanovili Albansko demokratično stranko za Istro. Stranka podpira suverenost Hrvaške in politiko hrvaškega vodstva.

Ljubljana: Voditelji treh prenoviteljskih strank so za jugoslovansko skupnost. Ciril Ribičič, Ivica Račan in Nijaz Duraković napovedujejo, da bo neustanovitev jugoslovanske skupnosti pripeljala državo v gospodarski kolaps, državljansko vojno in popolno blokado.

Ljubljana: Marojevič pisal pismo JLA.

Skopje: Sobranje je podprlo izhodišča Gligorova.

Titograd: Dacarji so zavihali rokave. Črnogorska finančna policija preševa vikende, ljudje nimajo dela in pokojnin, vlada pa pritiska tudi na vračanje ljudi na podeželje.

Ljubljana: Začasno premirje v carinski vojni. Napovedane zvezne okrepitve ni bilo. Pomirjujoči toni direktorja zvezne carinske uprave.

Ljubljana: Za novega rektorja univerze so izbrali dr. Veljka Rusa.

Ljubljana: Za dan osamosvojitve bo izdana slovenska poštna znamka. Motiv na znamki bo skica slovenskega parlamenta, ki jo je 1947 izdelal arhitekt Plečnik.

Skopje: Turki v Makedoniji zahtevajo več pravic. Demokratično združenje Turkov opozarja, da so njihove možnosti za izobraževanje v materinščini zelo slabe.

Priština: Pokojnine na Kosovu zamujajo.

Zagreb: Zamisel o delitvi BiH je propadla.

Ljubljana: Slovenska industrija je maja letos izdelala za 4,1 odstotka manj kot maja lani. Manj je zaposlenih, storilnost pa je višja.

Dubrovnik: V skupnosti vzhodnohercegovaških občin trdijo, da je Til Dubrovnik vedno srbski. Grozijo z napadom na Dubrovnik, če bi Hrvaška napadla Krajino.

Zagreb: Hrvaški sabor je pričel nepretrgoma zasedati. Slovenija in Hrvaška bosta ustanovili zvezo suverenih držav, odprto tudi za druge.

Ljubljana: Z majem bodo pokojnine zopet skladne z rastjo plač. Pokojnine bodo s 1. majem višje za 7,22 odstotka, razlika pa bo izplačana z junijskim izplačilom.

Ljubljana: Preklicana je novica, da bodo banke odkupovale devize po tečaju, ki bi bil blizu črnemu.

Beograd: Od začetka julija bo najvišji znesek posameznega čeka za brezgotovinska plačila 3000 dinarjev, torej za 1000 din več kot doslej.

Titograd: Na seizmološkem zavodu v Titogradu so zabeležili močnejši potres. Njegova intenziteta je bila v epicentru 38 kilometrov južno od Titograda od 5. do 6. stopnje po Mercalliju. Potres so čutili po vsem Črnogorskem primorju.

Zagreb: Na Hrvaškem uvajajo verouk. Izbirni predmet bo že v šolskem letu 1991/92.

Titograd: Proti mag. Momirju Bulatoviću potekajo tri zasebne tožbe, toda šef črnogorske ZK zna ribariti v kalnem.

Beograd: Slovenska in srbska GZ sta za krepitev poslovnih vezi. Vse kaže, da sta obe strani pripravljene ohranjati gospodarske vezi.

Ljubljana: Brez novih simbolov. Druženopolitični zbor ni sprejel kompromisnega predloga, da bi imela slovenska zastava namesto zvezde grb.

Vukovar: Nova smrtna žrtev.

Sarajevo: Katonizacija bi v BiH izzvala prelivanje krvi. Tako meni vodja SDA, vlada pa ima v rokah vsa sredstva za preprečitev delitve BiH.

Zagreb: Poslanci hrvaškega sabora hitro predelujejo predvidene osamosvojitvene zakone.

Zagreb: V Zagrebu so se rodili prvi jugoslovanski peterčki.

Beograd: Konec carinske vojne – Slovenija je popustila.

Beograd: Štirje delegati zveznega zbora iz Slovenije so odstopili.

Beograd: Tupurkovski se je uštel s sklicem predsedstva. Seja zveznega predsedstva je bila odpovedana, saj sta Mesič in Drnovšek ostala doma.

Ljubljana: Ustanovljena je bila Slovenska tiskovna agencija.

Knin: Martić je za normalizacijo odnosov v Krajini. Pogovori naj bi se začeli prav kmalu.

Zagreb: Hrvatom je zmanjkalo časa za pisanje zakonov. Zaradi časovne stiske naj bi prevzeli tudi nekaj zveznih.

Koper: Kmalu mejni prehodi s Hrvaško.

Ljubljana: Samostojna Slovenija in Hrvaška naj bi bili danes zvečer razglašeni.

上海飯店

KITAJSKA RESTAVRACIJA

»SHANGHAI«

HREN & YANG

Cesta pod parkom 2, Velenje, Tel.: 063/855-734

ODPRTO VSAK DAN od 12. do 16. ure in od 18. do 24. ure

RES JE ...

da je skrbnik vseh, ki v Celju potrebujejo kakršnokoli lokal, preden ga dobijo nazaj pravi lastniki, milijone Majde Zličarič ogorčen izjavil, da so vsi, ki razen njega ne verjamejo v odcepitev Slovenije - KOSOVCI. To pride od KOS-a, vojaške obveščevalne službe.

da slovenski direktorji ne znajo - francosko. Na sestanku v Radencih je namreč kup Gospodarskega vestnika (Numero special) ostal - nedotaknjen.

da so v nadvse uspešni kadrovske politiki, ki jo že nekaj let izvaja ruskoljubeci direktor mariborske opere, za šepetalko v Operi zaposlili sorodnico članice iste opere, ki ne - pozna not ...

da je Borut Alujevič, v prostem času tudi direktor SLG Celje, sicer najboljši pravnik med igralci in skoraj poklicni poslanec že v drugo izkoristil odsotnost predsednika izvršnega sveta celjske občine, da je v skupščini zahteval »takojšnji odgovor« na določene stvari ...

da bo poslej večina slovenskih direktorjev jedla samo še ptujske piščance. Ko je dr. Turk v Radencih prisotne direktorje svaril pred mastno svinjino, je Alojz Gojčič, direktor Petrutine na Ptujju vsokoli s predlogom: »... to-rejje samo naše piščance ...«

da bi morali na Štajerskem, v Prekmurju ali na Koroškem organizirati več sestankov (če bi seveda kdo prišel) z našimi ministri. »Zaradi neutrneznega regionalnega razvoja cest na Slovenskem ...«, je dr. Andrej Ocvirk, gospod finančnih ministrov in podpredsednik slovenske vlade, občutno zamudil na dogovorjeni shod v Prlekiji.

da se slovenski direktorji šele zdaj prav bojijo tovariša Pavleta Carja, nekdanjega republiškega javnega tožilca. Gospod Car je namreč odprl podjetje EPIS, ki se ubada z zbiranjem podatkov o tem, koliko fčnikov steče direktorjem in drugim vodilnim v privatne žepce.

da se je predsedstvo Slovenije Armadi pritožilo, ker so vojakci z Brnika Janši ukradli deset letal. Predsedstvo se je pritožilo zato, ker gre za stara letala, s katerimi se Janševi piloti že tri tedne niso več prevažali in lahko kakšen vojak pade - dol ...

da bo kmalu ukinjen Republiški sekretariat za informiranje, kot je ob svojem prihodu napovedal minister za informiranje Jelko Kacin. Najboljši dokaz za skorajšnji pogreb omenjenega upravnega organa je tudi dejstvo, da s uspješnim tempom in z novim pohištvom opremljajo ministrske prostore. Minister Kacin je namreč dal svoje delovne prostore in prostore nekaterih svojih najozjih sodelavcev, opremiti z elegantnim in dragim uvoženim pohištvom.

Škoda, da je Marković Slovencem izputil carine in Kadrijevič Janši tistih deset štokelj z Brnika. Ostal bi še kakšen dinar za en ali dva metra asfalta, belež za kakšno procelje, para za šolnika in ranocelnike, pa bi se vsako drugo podjetje izognilo stečajju.

da je na zasedanjih celjske občinske skupščine prava žalost, odkar sta iz nam neznanih razlogov izhlapela dr. Danica Homan in gospod Silvo Božič.

da po Svetovnem slovenskem kongresu domorodcem preostane le še to, da vsak že doslej obelodanjeni v Sloveniji mobilizirani v Hitlerjevo soldatesko za vsaj tri Slovence prispeče, kako so bili tudi oni, čeprav takrat še niti rojeni, mobilizirani za Reich (kot so pred leti to uveljavljali za NOB), da nam Nemci pomagajo preživeti.

SLOVENSKO JUGOSLOVANSKI BLITZ KRIEG

Carinski ocvirki

Ko so se 20. junija zjutraj direktorji velikih slovenskih podjetij, koncernov, holdingov, bank in mešanih družb odpravljali na »Posvet direktorjev« v Radence, so brččas med umivanjem zob in dišavljenjem pod pazduho poslušali tudi jutranji program naše osrednje slovenske radijske postaje, ki ima to funkcijo, da še tiste Slovence, ki se eventualno zjutraj zbudijo židane volje, takoj »treščiči« nazaj na realna tla. V Jugoslaviji namreč že dolgo ni bilo »noči brez dogodkov«, pa naj nam jo televizijski napovedovalci vseh jugoslovanskih televizijskih studijev vsak večer s še tako iskrenim nasmeškom zaželijo.

Tudi noč od 19. na 20. junij je imela svoj dogodek o katerem je jutranji program Radia Slovenije nenehno poročal z do skrajnosti resnobnim glasom: Zvezni izvršni svet pod vodstvom premiera Anteja Markovića je ugotovil, »da ni več nobenega razloga za neveljavnost sklepa o prisilni izterjavi carin, zato bodo ta odlok dokončno začeli uresničevati od danes dalje«. Informacija je s svojim resnobnim tonom in neobičajnim redosledom besed dajala slutiti, da bo zvezna vlada »udarila« z »veznimi carinikami« na meje v Sloveniji ter začela »lastnoročno« pobirati carine za zvezno blagajno, kar bi povzročilo bojda zmedo na mejah ter velik zastoj pri carinjenju blaga za gospodarstvo ...

Nič ni torej nenavadno, če so se številni direktorji, še zlasti tisti iz uvoznih podjetij, na otvoritvi »Posveta direktorjev« v Radencih 20. junija ob 10. uri malce »kislali« držali.

»Črne misli« pa je slovenskim direktorjem pregнал že prvi sogovornik - predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. Potem ko je sicer povedal marsikaj zaskrbljujočega v zvezi s trenutno gospodarsko situacijo pri nas, je navzočim informiral, da »so v takoiimenovani carinski vojni, ki se vleče že en teden, carinarnice na slovenskem lojalne slovenski oblasti«. Nato pa je korajžno pribil, da je slovenska vlada pripravila vse ukrepe, da ne bi te carinarnice izprijali »nepoklicani« ter da ne bo dovolila, da bi prišlo na mejo do zastojev, do česar bi privredilo urednjevanje omejenega odloka. »Po domače povedano, zavede držimo v rokahl!« je dejal Peterle.

Med tem, ko so se novinarji »zapodili« pošiljati to »novo novico« razburjeni slovenski javnosti, pa je po valovih našega osrednjega radia pripotovala nova vest, ki je prihajala iz Beograda. Tam naj bi podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk podpisal nekakšen dogovor z zvezno vlado, s katerim se je Slovenija sama obvezala plačevati carine v zvezni proračun ...

Direktorji so se zopet »namršili« in začeli zaskrbljeno stikati glave. Novinarji so začeli »obletavati« Peterleta, ki je dal sicer pomirjujočo izjavo, vendar pa so vsi videli, da je bil vseskozi v dvoran hotela Radin in potemtakem ni mogel s pogajanjem že imeti informacije s prve roke ...

Zgodaj popoldne je v Radence iz Beograda preko Maribora »prifrcal« dr. Andrej Ocvirk. Tisti trenutek za direktorje najbolj »iskana« slovenska osebnost. Ker pa sam tega očitno ni vedel, se je na začetku direktorjem opravičil za

manjšo zamudo. »Ker je bil v Beogradu na pogajanjih v zvezi s carinami in ker ima Slovenija neustrezno regionalno razvitost cest«.

Potem je dr. Ocvirk zbranim pojasnil, da bo po dogovoru v Beogradu Slovenija oddajala na račun zveznega proračuna carine za blago podjetij iz drugih republik in za tranzitno blago. Slovenska podjetja pa bodo plačevala carine na poseben račun, iz katerega se bodo nato odvajala za držimo proračun, kar bo všteto v kotizacijo, ki jo Slovenija po sklepu slovenske skupščine prispeva za funkcioniranje federacije. O plačilu 2 do 3 milijonov carin za nazaj se bosta slovenska in zvezna vlada še pogajali ... Na vprašanje o tem kako dolgo bo veljal »tak režim« plačevanja carin, dr. Ocvirk »diplomatsko« pojasnjuje, da je v Skladu s sedanjo zakonodajo, če pa se bo zakonodaja spremenila, bodo potrebni novi dogovori ... Dogovor je skladen s sklepi Slovenske skupščine.

Kazalo je, da so se začeli slovenski direktorji po celodnevni »Knaipovi kuri: mrzlo toplo«, mrzlo toplo« v narodnem zdravilišču Radenci proti večeru nekoliko bolje počutiti. Na njihove obraze se je zopet povrnil smeh, začeli so klepetati, nekateri so si v času nadaljnega izvajanja dr. Ocvirka privoščili celo malce spanca, ki so ga bili, resnici na ljubo, po takšni kuri že tudi potrebni ...

Toda glej ga zlodeja. Za govorniškim odrom se je pojavil sam predsednik vlade v senc dr. Emil Milan Pintar in začel neumisljeno »simfati« in udrihati po vladi in kajpada tudi po njeni carinski politiki. Predsednik vlade govori, da držimo stvari čvrsto v svojih rokah, podpredsednik pa nam zaupa, da držimo zelo malo, se je hudoval Pintar in energično pribil, da ne verjame, da bo »Ocvirkov carinski dogovor« v Beogradu veljal samo 6 dni do osamosvojitve Slovenije ...

Seveda dr. Ocvirk ni ostal dr. Pintarju nič dolžan ... Direktorji pa so bili nekaj časa resni, potem so se malce smejali, nakar so bili zopet resni ... Taki pa pač, ko se »dela zgodovina«. Nič se vnaprej ne ve, kaj pa se je zgodilo pred nekaj urami, pa se sploh »ne da reči«, ker stvari še ni mogoče oceniti s »prave zgodovinske distance« ...

Večerni zvonovi

V nedeljo so v Mariboru odprli 1. planinski sejem, ki je v takem kontekstu tudi prvi v Evropi, z mednarodno udeležbo. Sicer slogan sejma »vsli Slovenci smo planinci z vabljia nasmeš na naše ustnice, prav tako pa tudi pokroviteljstvo mariborskega izvršnega sveta. Na otvoritvi ni bilo nobenega od članov tega organa, Anton Rous njegov predsednik pa nadaljuje svojo vzorno tradicijo korakov, ki so znani samo njemu. kakor mu je bilo ljubša razstavja Vinski letnik od »vojne« v Mariboru, se je tudi to pot odločil, da bo rajje požegal zvonove v miklavski cerkvi in poslušal govor Škofa dr. Grmiča, kot da bi sam govoril na sejmju, ki lahko sigurno prinese nekaj gospodarskega kapitala. Očitno se je mariborskim oblastnikom ljubše voziti v Evropo, kakor da bi jo pobrali pred nosom.

Vojna in mir, 18. del

Izjava tedna

Dr. Franjo Tuđman:

»Po svetu imam mogoče res kar nekaj dvojnikov. Najbolj neokusno se oblači nek Amerikan, ki po Bakerjevem obisku v Jugoslavijo nosi kapo z napisom META ...«

HUMORESKA

Celostna podoba gospoda Medije

»Jaz sem dogovorjen s komercialnim.« je rekel mlajši moški, še preden je vstopil. »Izvolite,« je rekla tajnica in mu pokazala stol.

»Veste, naredili bomo ogromen posel,« je rekel moški.

»Kakšen posel pa, ko smo čisto na psu?«

»Vidite, posel, ki vas bo rešil.«

»Saj vem. Vi ste gospod Medija, a ne? Vi hodite okrog in zbirate reklame, služite z reklamami?«

»Ne, to pa ne. Mi delamo celostne podobe in rešujemo podjetja. Kdor je pameten, pusti, da ga rešimo. V tem je naša skrivnost.«

»A tako? To se pravi, da vsako podjetje predstavitev v celoti in je rešeno?« je malo ironično vprašala tajnica.

»Tako, tako. Vi bi morali videti, kakšne celostne podobe so to! Nekatera podjetja sploh ne morejo verjeti, da so to ona,« je pojasnil Medija.

Vtem se je med drugimi vrati pojavil komercialni. »Kar naprej, gospod Medija,« je rekel.

Gospod Medija je sedel, položil na mizo svoj samosnit kovček na avtomatsko odpiranje, pritisnil gumb, ki mu je katapultiral reklame vzorce. »Zdaj pa in media res,« je rekel odločno.

»A res?« je vprašal oni.

»Ne, nisva se razumela. Tako pravijo stari Latini, pomeni pa, v sredino ali bistvo stvari.«

»Aha. Razumem. Tudi v latinščini ste podkovani.«

»Je treba biti. Repetitio est mater studiorum. Homo sum humani nihil a me alienum puto. Erare humanum est, etc.« je zdrdral nekaj znanih pregovorov.

»Lej, lej! je vzkliknil komercialni. »Kar in res, Medija.«

»Torej in media res,« ga je popravil Medija. »Prišel sem, kot sva se dogovorila, s celostno podobo vsaega podjetja. To se pravi, tukaj,« je pritisnil na gumb, ki mu jo je katapultiral na mizo. »Predstavljena je poslovna zgradba, okrog in okrog pa ves vaš proizvodni program. Vse postavimo sredinsko, v garmontu.«

»V garmontu?« je s strahom vprašal komercialni. »Kaj pa je to?«

»To je pa tip črk.«

»A črk! jaz sem pa mislil, da je kak nov časopis.«

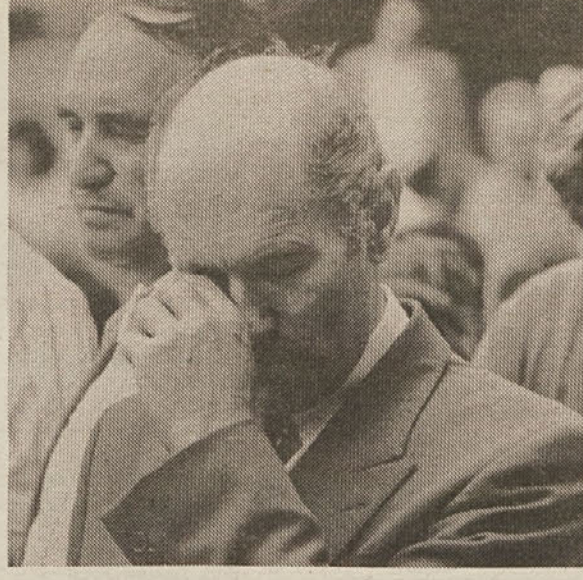
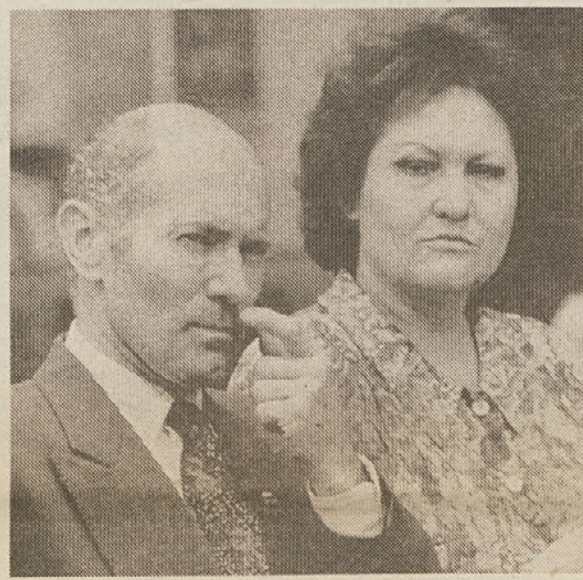
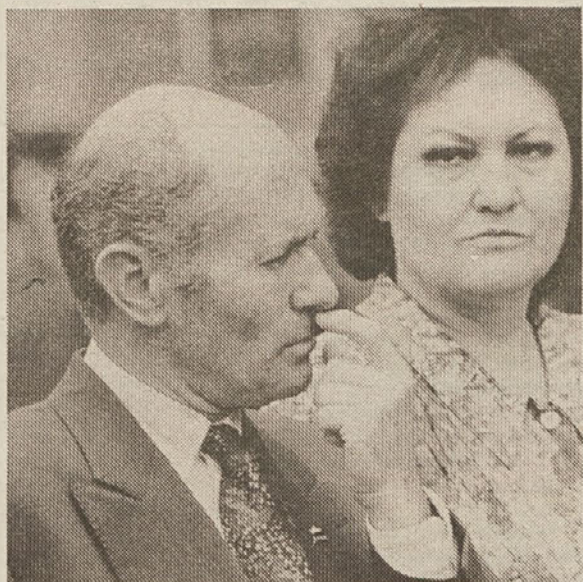
»Dogovorimo se za objavo v sedmih, osmih medijih in tako povečamo učinek za sedem, osemkrat.«

»Res dobro, domiselno,« je rekel komercialni. »Ja, ampak s čim pa lahko to dokažete?«

»S temle,« je rekel, pritisnil na gumb, ki mu je katapultiral barvno sliko. »S tole mojo velikansko hišo in tem prekrasnim avtom. To je pa moja celostna podoba, dokaz, kako smo učinkoviti in se vam res spleča žrtvovati tistih nekaj sto starih milijard.«

FOTOREPORTAŽA

Minister Rejc pri malici

Andrej Ocvirk ministrici Puharjevi: »Ti, Zojica, a naj to uvrstimo med rudarske dejavnosti, ali med bio prehrano?«

NI RES ...

da je Ana Kučan inštruktorica za učenje vožnje avtomobila. Kljub temu pa uči voziti avto hčerko ameriškega ambasadorja, ki sicer še nima izpita, kar pa je ne moti, da se ne bi v spremstvu Ane vozila po Ljubljani, in ogrožala življenja pešcev in voznikov, kakor tudi svojega in Aninega. Mogoče pa bo na ta način prišlo do hitrejšega priznanja Slovenije s strani Amerike. Žrtve so potrebne, kako pa na to gledajo starši, nismo uspeli izvedeti.

da je bila luksuzna oprema, ki krasi nekatere prostore ministrstva za informiranje kupljena in namenjena za Slovenko tiskovno agencijo. Namesto v agenciji se je znanlo na ministrstvu, v agencijo pa so preselili stare mize in stole iz sekretariata za informiranje.

NOVA DOBA

KONEC ZGODOVINSKIH LAŽI

DR. NADA KLAIČ:

ZADNJI KNEZI CELJSKI V DEŽELAH SV. KRONE

V knežjem mestu izide v dneh pred 1. Svetovnim slovenskim kongresom knjiga o knezih Celjskih, nekronanih srednjeveških vladarjih z velikansko gospodarsko in politično močjo. Knjiga zagrebške zgodovinarke dr. Nade Klaič, ki je celjski knežji družini po dolgih stoletjih prva priznala moč, ugled in sloves, ki ga je ta uživala v času svojega vzpona in zmagoslavja.

Knjigo je med bralece s strokovnim razmišljanjem popeljal prof. dr. Janez Šumrada. Oblikoval jo je Jože Domjan, fotografije sta napravila Viktor Berk in Lucas, stiskal jo je Četis Celje. Vezana je v platno in za reprezentančne knjižnice v usnje.

Cena knjige, vezane v platno, je 599 dinarjev, vezane v usnje in numerirane pa 999 dinarjev.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam izvode knjige dr. Nade Klaič Zadnji knezi celjski v deželah Sv. krone, vezane v ...

Form fields for ordering the book, including name, address, and postal code.

Naročnik plača knjigo po povzetju in poštino poravnava sam. Naročilnice pošljite na naslov: Prese d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje. Informacije po telefonu 063 23 331, 063 27 606 ali po faxu 063 25 849.

FAIR-PLAY TRANSNACIONALNI MNOŽIČNI LOV ZA DENARJEM

Zlata jama pri Železni Kapli

Jorg Haider, koroški deželni glavar (če to sploh se bo) in njegovi bi morali biti zadnje tedne hudo zaskrbljeni. Čez mejo namreč vse bolj in bolj prodirajo v deželo koroške trume čistokrvnih Slovencev onkraj Pece in Karavank in – za sedaj še občasno – okupirajo prelep podalpski kot v Obirski luknji, sedem kilometrov daleč od Železne Kaple. Pa ne, da bi to bili pohlevni gorolazci, ki se želijo naukati v visokega Obirja na vse štiri strani sveta in si tako olajšati dušo, ali morda krotki kupci, ki bi radi tam čez mejo privarčevali kak dinar (šiling) z nakupom rame, ketchupa, persila ali hundertprocentige orangesafta.

Pod Obir vleče vrle Slovence (pa vse bolj tudi brate južno od Kolpe) fenomen, ki se mu uradno reče Fair-Play-Computersystem Spiel. Tisti, ki so že občutili njegovo blagodejnost, so ga označili za »igro stoletja«. Začela se je v Nemčiji, se kmalu razširila v Francijo, Švico, Španijo, na Portugalsko, pa v Avstrijo. Njen virus je prodrl tudi že na (bivši) vzhod, v Madžarsko, da o Grčiji in Turčiji tam globoko na Balkanu sploh ne govorimo.

Najkrajše rečeno: prideš tja, kjer se te stvari dogajajo (v našem primeru je to gostilna Haderlap v Obirski luknji), plačaš določen denar in ob pogoju, da prav tak denar »za teboj« vplačata še dva kompanjona, lahko že v kratkem pričakuješ masten zaslužek. Igra sloni na načelu takomenovane piramide. Če

se mreža piramid, ki si jih sam začel graditi, ustrezno plete dalje, kmalu denarci letijo v žep kar sami od sebe, ne da bi moral za to še kaj vlagati. Tej višji stopnji v sistemu pravijo »avtomatika«. Fair-Play lahko torej imamo za nekakšno avtomatično polnjenje žepov, čeprav se mora kandidat vsaj na začetku kar potruditi, da prepriča za uspeh nujno potrebna partnerja, naj vplačata toliko in toliko. V več tipih igre, ki se množijo kot miši, je za sedaj najvišji vložek 23.695 šilingov (okrog 3200 mark). Če takšnega začetnika, ki mu pravijo »dama«, takoj podpreta dva nova vplačnika, si ta že čez slab mesec lahko obeta ček za 43.410 šilingov. Če želi, igra naprej v kombinaciji s še drugimi sistemi. Če izrabí vse storilne možnosti, če torej sklene eno »piramido«,

bo pri pooblašeni banki (kajpada v Avstriji) dvignil kar 168.000 šilingov. Tak devizni Triglav je osnova, iz katere potem lahko zraste Mont Blanc, najpodjetnejši in vztrajni (pa spretni prepričevalci novih in novih dobička željnih trum) pa se lahko dokopljejo celo vrha kakšnega Mont Everesta, zgrajenega iz samih žlahtnih deviznih cekinov. V letu dni lahko tudi neverjeten milijon šilingov.

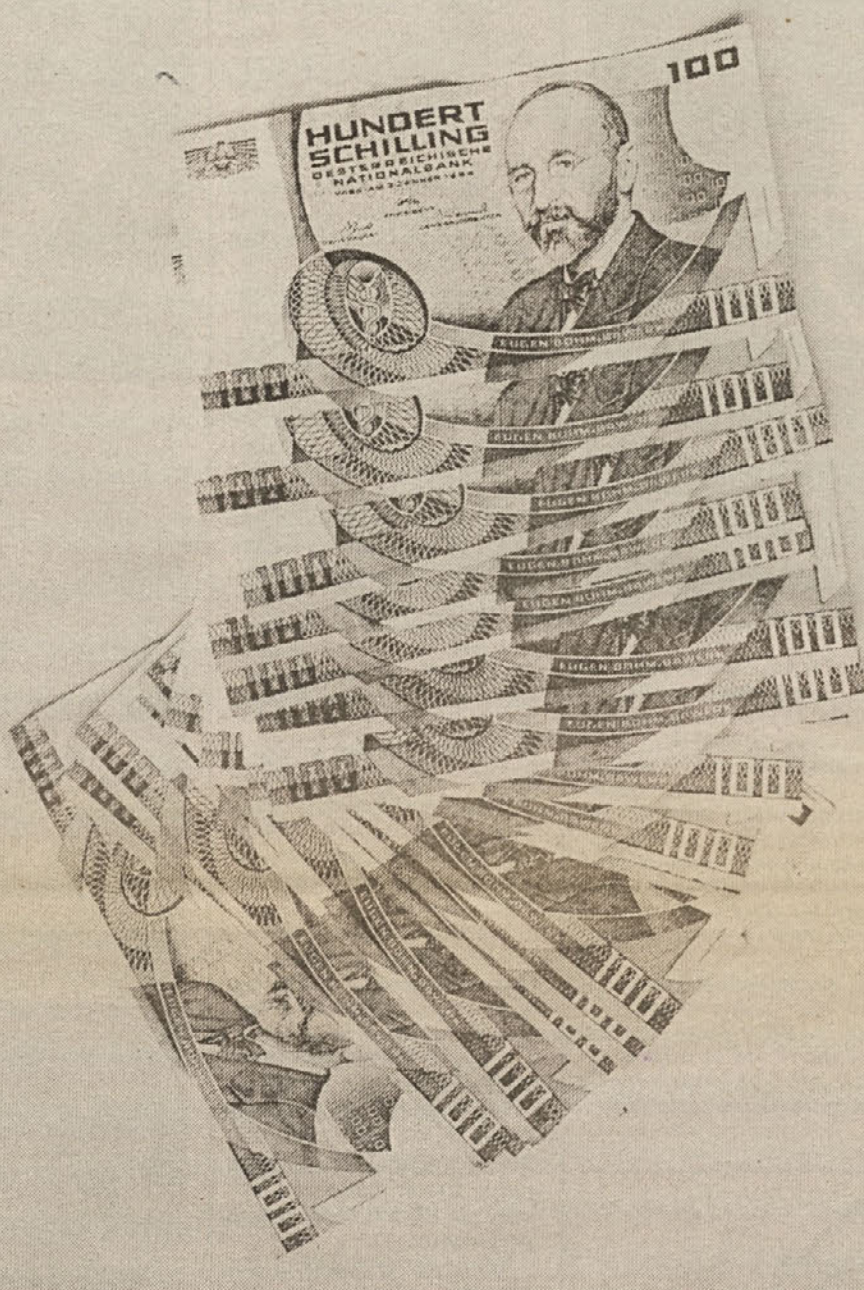
Ja, ljubi bralci, to ni nikakršen jack-pot in podobna slepmišenja, ki so nasankala na tisoče Slovencev. Fair-play je dobro organizirana in povsem legalna, pa glede na dostopne podatke za sedaj še brezhibno delujoča »money-maker« mašina, ki obrača nazarensko velike denarje.

Kako bi se drugače minuli petek in tisto podobirsko dolinico uspelo stlačiti po naši oceni med 1500 in 2000 pretežno slovenskih duš (po registrskih tablicah sodeč je bilo daleč največ Oberkrainarjev, pa LJ, CE, MB, MS in tudi ZG, KN, RI ect). V prostorno dvorano, kjer se je ob 19. uri začel show,

obrazov iz kulturniških krogov. Igra je tako menda že dodobra okužila ljubljansko dramo. Pod košato lipo, takorekoč v središču dogajanja, ni bilo mogoče spregledati mogočnega Eva Bana in njegov vrček piva (bojda igra že več kot pol leta), pa Damjane Černetove in še nekaj bolj ali manj znanih gledaliških obrazov. Denimo tenorista Ervina Ogrnerja iz mariborske opere. Pa likovnika Gojmirja Lešnjaka. In še bi lahko naštevati. No, glede na teaterske plače se niti ne gre čuditi, da si Talijini zavezanci ohranjajo standard na tak način.

Ti, ki so že dodobra v Fair-Playu vedo povedati, da to el-

problem, ki karakterizira tovrstno podjetje: vse je legalno, vse je moralno, vse poteka na prostovoljni ravni, a je vendar čuditi, da marsikoga med upajočimi nekaj žre. Ne samo to, da se bo sistem zlomil in bodo (začetniki) ostali morda tudi brez vložka (trdijo, da je celo ta za primer zloma zavarovan). Gre preprosto za to, da mnogi ne prenesejo abstrakcije, takorekoč absurda, ko denar dela denar, ne da bi za to bilo treba storiti kaj »konkretnega«. Problem je, ker se čez čas v glavah začne obračati samo še denar, ker določeni osebkci potem, ko vidijo, da ta kar dežuje, postanejo lakomni čez vsako mero.

Neuer Teilnehmer Frau Herr Firma

Absender:

Name _____ Vorname _____ Telefon _____

Straße _____ Staat _____ PLZ/Ort _____

Datum _____

Gewünschtes Team _____

Spiel Nr _____

Name _____

INFO ORT: _____

INFOLEITER _____

Wichtig: Der Name und die Spielernummer des Werbers sowie der Infoort ist ausschließlich vom Neueinsteiger einzutragen. Änderungen, Streichungen von Werbename und Werbenummer, werden von der Rechenzentrale nicht anerkannt und der Einstieg wird nicht bearbeitet.

Quittungs-Nummer _____

FAIR-PLAY-COMPUTERSYSTEMSPIEL

Sehr geehrte Damen und Herren,

ich ersuche Sie, mich unter ausdrücklicher Anerkennung umseitiger Spielregeln nach Gutschrift meines Spieleinsatzes in das "FAIR-PLAY-GEWINNSPIEL" aufzunehmen. Durch die Bezahlung des Spieleinsatzes werden die Spielregeln akzeptiert.

SPIELSYSTEM · SPIELEINSATZ UND GEWINNCHANCEN

Team 1 DM 100,- (OS 700,-) Bezah. Gebühr DM 85,- (OS 595,-)		Gesamtgewinn DM 400,- (OS 2.800,-) Auto. Einstieg Auszahlung DM 200,- (OS 1.400,-) 1 X Team 2 abzugl. DM 85,- (OS 595,-) Kostenbeteiligung
Team 2 DM 200,- (OS 1.400,-) Bezah. Gebühr DM 85,- (OS 595,-)		Gesamtgewinn DM 1.600,- (OS 11.200,-) Auto. Einstieg Auszahlung DM 700,- (OS 4.900,-) 1 X Team 2 abzugl. 2 X DM 85,- (OS 595,-) 1 X Team 3 Kostenbeteiligung
Automatischer Einstieg Team 3 DM 500,- (OS 3.500,-) Bezah. Gebühr DM 85,- (OS 595,-)		Gesamtgewinn DM 2.000,- (OS 14.000,-) Auto. Einstieg Auszahlung DM 1.000,- (OS 7.000,-) 1 X Team 4 abzugl. DM 85,- (OS 595,-) Kostenbeteiligung
Automatischer Einstieg Team 4 DM 1.000,- (OS 7.000,-) Bezah. Gebühr DM 85,- (OS 595,-)		Gesamtgewinn DM 8.000,- (OS 56.000,-) Auto. Einstieg Auszahlung DM 4.000,- (OS 28.000,-) 2 X Team 1 abzugl. 7 X DM 85,- (OS 595,-) 1 X Team 5 Kostenbeteiligung
Automatischer Einstieg Team 5 DM 3.000,- (OS 21.000,-) Bezah. Gebühr DM 85,- (OS 595,-)		Gesamtgewinn DM 12.000,- (OS 84.000,-) Auto. Einstieg Auszahlung DM 3.000,- (OS 21.000,-) 15 X Team 2 abzugl. 15 X DM 85,- (OS 595,-) Kostenbeteiligung

Der Gesamtgewinn beträgt bei einem Einstieg in das Team 1 und bei einem Durchlauf des gesamten Spieles DM 24.000,- (OS 168.000,-) wovon ein Betrag von DM 8.900,- (OS 62.300,-) insgesamt 26X in die vorgesehenen Spielstufen integriert wurde.

Mein Einstieg TEAM 2 TEAM 1

Bankverbindung Firma Geprosys m.b.H.: Österreich: Österr. Postsparkasse Wien (BLZ 000 600 00) Konto-Nr. 7.235.366
Deutschland: Postgironum München (BLZ 700 100 80) Konto-Nr. 972 66 800

Gerichtsstand ist Wien

Original für Rechenzentrum

se jih je stlačil le manjši del. Ostali so sedeli zunaj pri mizah s plastičnimi prti, na katerih je pisalo: Obilo zabave želi Posojilnica – Bank Wünscht gute Unterhaltung. Podobirski Fair-Play se je spremenil v vseslovensko zadruharstvo, pri čemer je naloga železnokapelskih posojilničarjev nasititi denarja, kranjskih klobas, čevapčičev in piva željnih rojakov iz onkraj Karavank ležeče obubožane matice. Ali res obubožane?

Ko se je na oder pri Haderlapovih, katerih delež pri podobirski zlati jami je glede na prav neverjeten pritisk ljudstva znaten, zavihel majhen blondinec v smokingu in v pristni »kouoščini« nagovoril zbrane (one zunaj prek zvočnika), se je prav pokazalo, čemu tolikšen cirkus. Ta večer je namreč imel razdeliti čekov za – reci in piši – 26 milijonov šilingov, pa vsaj vsakega drugega s polnim imenom in priimkom klicanega ni bilo blizu. Največ denarja je pobasal neki Mariborčan – okrog 300.000 šilingov. Takole, na prvi pogled, bi upali trditi, da je publika pretežno iz vrst dobro ali solidno situiranih Slovencev.

V tisti gneči pri Haderlapovih je bilo videti precej znanih

doradično kolo vodijo pretežno bogati obrtniki oziroma podjetniki, ki ne vedo kam s kapitalom. Zato ga posojajo bolj revnim, ki si sami ne bi mogli privoščiti vložka v višini več kot tri tisoč mark. O njih govorijo že kot o nekakšni fairplayjevski »mafiji«, ki razvija cele piramidne verige, ki vpeljujejo celo kroge sodelujočih, jih financirajo, a tako, da na koncu sami poberejo kremo. Pri tem naj bi uporabljali tudi »nefair« prijeme, kot je denimo izrinjanje konkurentov iz sklenjenih piramid in verig, vključevanju svojih »poslovnih partnerjev« na račun konkurenčnih, prevzemanje partnerjev itd.

Samo začetni kapital je premalo za uspeh. Potrebna je precejšnja zmožnost preprečevanja, saj so mnogi ljudje do igre, ki za sedaj teče kot po maslu, nezaupljivi. Številni pridejo pod Obir le na ogleda, a skoraj vsak, ki ima s seboj denar, se pred povratkom vpiše v sistem. Če se ogreje, a nima denarja, pa je brz pri roki kakšen »faraon« (človek pri vrhu piramide), ki mu posodi, da postane njegova »dama« (začetnik).

Tam pri tistih Haderlapovih mizah in ob pivu se vsi pogovori sučejo samo okrog sistemov in denarja. Morda je prav to

Neka vrsta droge pač, kot kaže.

Pa makrobilanca »igre stoletja«? Tam neke v ozadju, v tisti famozni »centrali«, kjer poberejo glavnino smetane, morajo obstajati pravi denarni Niagarski slapovi. Kar pa zadeva Slovenijo, je gotovo, da tudi na tak način »beži« čez mejo ogromno deviz, vsekakor mnogo več, kot jih »igralci« prinesejo nazaj. Po administrativni poti tega kajpada nima smisla zavirati, ne bi uspelo. Tudi zato ne, ker je bojda v železnokapelsko igro (pred kratkim so odprli še »poslovalnico« v Lipnici) vključeno vse živo v modrih in zelenih uniformah z mejnih prehodov v Avstrijo na Gorenjskem in Koroškem.

Če se že gremo trg brez meja, je edino logično, da Fair-Play odpre svojo centralo še v Sloveniji, kar se baje kmalu tudi res obeta. Potem se bo v Obirsko luknjo znova vrnil idilični alpski mir in gneče ne bo niti več pri Haderlapovih. Tam bo kvečjemu zrasla kakšna nova graščina, zgrajena iz vseh tistih silnih pirov in čevapčičev, pa Milk in Nestlejev, ki jih v štirih »poslovnih« dnevih v tednu spravijo niz požiralnik novodobni slovenski osvajalci avstrijske Koroške in avstrijskih šilingov.

LJUBLJANSKI PREMIER, ČLOVEK NAŠEGA ČASA

Kdo ste, gospod Marjan Vidmar

Če se cenjeni bralci še spomnijo lanske slovenske demokratične pomladi, potem verjetno dobro poznajo tudi vse rošade v političnih strukturah. Med množico novih političnih mož se je lani maja znašel tudi novi predsednik ljubljanskega izvršnega sveta gospod Marjan Vidmar. Ljubljanci, ki so z demokracijo pričakovali tudi svetovljanstvo, odprtost in dobršno mero stopnje tolerance v slovenski metropoli, so prve ukrepe ljubljanske eksekutive pričakovali polni upanja in vere v boljši, predvsem pa manj represiven jutri. Samo tisti najbolj skeptični so zmajevali z glavo; a kdo bi jih jemal resno, ko pa smo bili vsi tako zelo polni optimizma. Prvi ukrepi so bili navdušujoči: mestna vlada ni dovolila zviševanja cen javnih storitev, češ da gre prvenstveno za obči blagor in dobrobit meščanov. A na tem mestu so se začele stvari zapletati. Preglejmo kronologijo kasnejšega dogajanja.

Julij 1990

Padla je prva žrtev nove politike mestne vlade. Boljši sejem namreč. Menda zaradi korupcije in preprodajanja. Konzervativci ploskajo, tisoči ostalih pa se sprašujejo dvoje: kje bodo prodajali starine, knjige, stare rock'n'roll plošče, pa obleke in kramo, ki še ni za odpad; in kje je evropsko orientirana kulturna tradicija. Začno se prve ostre polemike na račun mestne vlade in izvršnega sveta.

September 1990

Mestni izvršni svet je razrešil Branka Omerzuja z mesta direktorja Snage in na njegovo mesto imenoval Matjaža Medveda. Ljubljanski komunalci se odločijo za štrajk. Ljubljana se začne pogrezati v smeti. Nesporazumi se širijo, izvršni svet Ljubljane še vedno ni pripravljen na dialog. Zadeva se zavleče v oktober in dlje. Na pomoč priskočijo celovski komunalci, ki s komunalnim ministrom Cesarjem čistijo mesto.

Iztočnica: Koliko so plačali avstrijskim smetarjem in ali je šlo res samo za spodbijanje monopola javnega podjetja, ali pa gre tudi za novo strategijo rušenja, oziroma likvidacije rdečih podjetij, oziroma njihovih vodstev?

November 1990

Odpoved dobi Mirna Pamić, predsednica svobodnega sindikata v podjetju Snaga. Komunalci štrajkajo, afera dobiva politične razsežnosti. Ljubljana pa ni nič bolj čista kot oktobra. Opozicija seveda zahteva odstop Marjana Vidmarja.

Iztočnica: je gospod Vidmar prekoračil svoje pristojnosti ali pa je to le boj za avtonomijo mesta Ljubljana?

December 1990

Zadeva »Snaga« se umirja. Razrešen je tudi Medved, na silo postavljeni direktor ljubljanskih komunalcev. Imenovan je kolektivni poslovodni odbor pod vodstvom obramboslovca Janeza Sodrznika.

Iztočnica: kdo bo plačal enormne stroške komunalne afere in ali t. i. »obramboslovno« vodstvo pomeni militarizacijo javnih podjetij v metropoli.

Januar 1991

Residual komunalne afere: Snagi grozi stečaj. Mestna vlada sodi, da ni odgovorna za nastali položaj. Sodrznik: Snaga je last mesta Ljubljana! Začetek stanovanjske afere: z Vidmarjevo moralno prenovno je padel skalp »neetične« in »nekomunikativne« stanovanjske ministrice Jasmin Držanič. Padel je tudi Janez Lesar, ker se ni lepo obnašal...

Mestni izvršni svet popravljaja napako, ki jo je zagrešil julija 1990, ko je ukinil boljši semenj. Menda bodo boljši trgi zdaj v pristojnosti posameznih ljubljanskih občin.

Februar 1991

Snaga še vedno na tapeti, tokrat zaradi ukrepa prekinitve delovnega razmerja trinajstim delavcem Snage. Dogovori o »boljšaku« na Petkovškovem nabrežju so stekli. Pajek še vedno odvažja odvečno pločevino z ljubljanskih ulic in ruši družinske proračune. Promet v središču metropole je kaos.

Marec 1991

Rahlo zatišje pred neurjem. Snaga ima spet deblokiran račun po natančno 128 dneh. Poleže se stanovanjska afera in osvražena ministrica Držaničeva odide.

April 1991

Boljšak je napovedan za sredino meseca aprila. Ali lahko verjamemo mestnim oblastem?

Prispel je poračun za smetarsko afero. Kdo bo upnik. Kdo dolžnik?

Maj 1991

Začetek pasje problematike. Začetek obdobja ekscenčnih kazni, ki dišijo na represijo. Za neprivezanega psa iz žepa odšteti kar 2500 dinarjev? Ali psi nimajo pravice do male in velike potrebe? Zakaj Ljubljana še nima azila za izgubljene živali? Kje so sprehajališča za pasje ljubljence. Boljšak v Centru še ta mesec...

Junij 1991

Najprej psi, nato pedri: ljubljanska vlada je zgrožena ugotovila, da je mestna sekretarka za kulturo, liberalka Branka Lovrečič, mimo generalne vednosti »poklonila« (beri: odobrila) gay klubu »kar« 120.000 dinarjev, in da so marginalci že dobili 30.000 din. Ukinjena je finančna pomoč gay klubu. Obeta se spor mestnih oblasti z vse močnejšo (in pomembnejšo) ljubljansko subkulturo.

Iztočnica: se želi ljubljanska oblast res temeljito očistiti? Želi hkrati kulturni razvoj, obenem pa zatira razvoj alternativne scene: jim mladi, pa naj bodo homoseksualci ali ne, sploh lahko oprostijo? Spori glede vršilca organizacije in nadzora nad boljšim trgom.

Iztočnica: katero ljubljansko zasebno podjetje bo plačalo več? Boljšaka pa ni in ni. In promet v centru je še vedno brezpena: brez zadostnega števila parkirišč, garažnih hiš... In, ali prikrita (odkrita) homofobija lahko povzroči skalp ljubljanske kulturne ministrice Lovrečičeve? Epilog afere Snaga še vedno ni znan.

Začne se vzpostavljati nov režim mirujočega prometa v Ljubljani.

Nepreklicno odstopi Peter Jamnikar, podpredsednik izvršnega sveta mesta Ljubljana. Promet v središču pa bodo menda namesto pajka urejale mažoretke.

Omenjena kopica dejstev nas je dobesedno prisilila v intervju z gospodom Marjanom Vidmarjem, predsednikom ljubljanske izvršne oblasti, sicer pa poslancem Slovenskih krščanskih demokratov. Za pogovor z našim ljubljanskim dopisnikom si je gospod predsednik utrgal nekaj več kot trideset minut, kolikor naj bi zadoščalo, da bi prelela to in ono o rezultatih enoletne vladavine novih političnih veljakov.

Več kot leto dni je minilo, odkar ste na funkciji predsednika izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljana. Ljudje so verjetno pričakovali drugačne rešitve določenih problemov, ki so se pojavljali. Po začetni evforiji je med meščani udarila t. i. komunalna afera. Kakšno je vaše mnenje o krivdi IS v tej zvezi, in pa, kdo bo plačal poračun afere?

Vidmar: Tu gre samo za vprašanje pristojnosti. Prišlo je do napačnih predstav ideologije, ki je postavila v ospredje delavca. IS točno ve, kaj je njegova pristojnost. Delavec pa je iz obdobja, ko je bil vse, prišel v obdobje, ko ni nič. Sem proti monopolu javnih podjetij – mi bi že zdavnaj demonopolizirali vse dejavnosti, vendar smo ujetniki obstoječe zakonodaje in moramo počakati, da tako zakonodajno sprejmemo. Poročun dolga, ki je ob štrajku komunalcev nastal, pa bo plačan iz sredstev javnega podjetja Snaga. Tu gre za ceno alternativnih del, ki jih je namesto odgovornih opravil nekdo drug. Gre za 10 oz. 15 milijonov, ki jih je plačalo mesto Ljubljana in račun bo zdaj plačala Snaga. Ta bo račun zmogla plačati, o tem ni dileme.

Če se dotaknemo boljšega trga in se obenem zgledujemo po drugih zahodnoevropskih mestih, si Ljubljane ne moremo predstavljati brez take ustvarjalnosti, kot je boljši semenj. Napovedi, kdaj bo boljši trg v Ljubljani po avgustovski ukinjivi znova zaživel, pa se spre-

minjajo iz meseca v mesec. Vaš komentar?

Vidmar: Potrebno je natančno opredeliti, kaj boljši trg je. Če ste bili v Evropi, potem približno veste, kaj to pomeni. Pri nas se je boljši trg razvil v 80-odstotni kriminal – trg je postal nekakšen muholovec za razne preprodajalce takšnega in drugačnega »švercarskega« blaga. Mi smo podatke o tem prejeli od policije, jih preverili in ugotovili, da se je ljubljanski boljši trg sprevrgel v prekupčevanje, tudi z orožjem in delno mamili ter v končni fazi tudi s prostitucijo... Dobra ideja se je namreč sprevrgla v svoje nasprotje in zato smo trg odpravili na podlagi analiz, ki jih je naredila policija. Za nadaljnje delovanje trga predvidevamo določen pravni red, nekakšno izmenjavo narodnega blaga, ki bo podvrženo kontroli, davkom in licencam (izvoznim dovoljenjem). Boljši trg je v času delovanja postajal vse bolj podoben današnji prodaji deviz (med fizičnimi osebami, op. avt.). Ker danes banke in gospodarstvo ne opravljajo svojih funkcij, so jih prevzeli tisti, ki se z deviznim kupčevanjem preživljajo. To pa po zakonih ni dovoljeno.

Kolikor sem obveščen, je kupčevanje z devizami med fizičnimi osebami zdaj zakonsko dovoljeno.

Vidmar: Ne, to ni dovoljeno. Zakon ne dovoljuje prodaje na deviznem trgu. Take ne, ampak lahko pa se organizira... Potreben je le začetni kapital (1,5 milijona din) – to bi bil klasičen način gospodarjenja, tako kot je prav. Gre samo za vzpostavljajanje pravnega reda. Vzpostavitev boljšega trga pa je zdaj v pristojnosti občin (Ljubljana ima pet občin).

Prešel bi na dve delikatni stvari, delikatni v smislu finančnih stroškov. To so cene odvoza avtomobilov s pajki in kazni, naperjene proti sprehajalcem psov. Po neki občelo-veški logiki so kazni za poprečnega Slovenca presneto visoke. Tako visoke, da zamajajo družinski proračun kaznovane stranke. Menim, da bi bilo najprej treba zgraditi več garažnih hiš in parkirnih prostorov in

še nato vzpostaviti te, pravzaprav represivne kazni.

Vidmar: Res je treba ljudem ponuditi parkirišča in garažne hiše. In vendar bo slej ko prej prišlo do prezasičenosti z avtomobili. Te zasičenosti ni več mogoče regulirati, zato smo izgradili projekt t. i. mirujočega prometa, kjer bomo na obrobjih mest postavili nova parkirišča ter vpeljali hitre avtobuse do središča mesta. Glede kazni pa tole: vseskozi kričimo, da hočemo v Evropo. V Evropi so kazni mnogo višje in prav je, da so take, so pa tudi subjektivno opredeljene, se pravi za isto kaznivo dejanje se kazni gibljejo od 500 do 10.000 mark, pač glede na premoženjsko stanje. In če po določenem zakonu ravnaš, je čisto vseeno kakšna je kazen, ali ne? Kljub hudi represiji (gospod predsednik se je strinjal z našim novinarjem) pa se ljudje obnašajo, kakor da morajo imeti avto. To enostavno ni res. Tudi sam se vozim s kolesom. Smatram, da je benzin prepoceni in da so kazni prenzike. Ljudje se ne zavedajo, da je avto dobrina, ki je nedosegljiva dvem tretjinam človeštva...

Kaj pa kazni, namenjene »nekultiviranim« sprehajalcem psov? Imate namen urediti pasja sprehajališča?

Vidmar: Mislim, da bi morali uvesti kaznovanje lastnikov psov, ki za seboj ne pospravljajo pasjih iztrebkov (kazen je že uvedena in znaša 2500 dinarjev, op. avt.). To je gotovo hudo nasilje nad ljudmi, ki hodijo po ljubljanskih ulicah. Sam sem velik ljubitelj psov, vendar se moram proti svojemu meščanu korektno obnašati, to pa pomeni psa na vrvi, vzgojo psa, čiščenje iztrebkov... Kar pogledate slike napadalnih psov. In Stari trg ne bo sprehajališče psov, a ne?

Sicer pa se zavzemam za pasji azil v Ljubljani (kaksršnega ima Maribor), vendar za to do zdaj nisem veliko storil, soočil pa sem se tudi z nerazumevalnjem drugih pristojnih ustanov in institucij.

Zakaj je bila ukinjena podpora homoseksualnemu klubu? Še vam ne dozdeva, da bo z ukinitvijo finančne podpore Roza klubu ljubljanska oblast prišla v konflikt z ljubljansko subkulturo?

Vidmar: Ne, to je zmotna predstava. Mislim, da smo v naši družbi dosegli visoko stopnjo tolerance do drugače mislečih, drugače spolno usmerjenih, tako da ne vidim nobenega vzroka za kakršenkoli protest, še posebej, ker gre za skupino ljudi, ki se zna organizirati. Tudi drugod po svetu se je ta skupina dobro organizirala. Ima tudi dovolj visok standard, zato je omenjena podpora zanemarljiva. Skoraj brezpredmetno je govoriti, da bi zaradi te podpore kaj padlo oz. česa ne bi bilo. Poleg tega smatram, da je kultura »nekaj več«, in če bi imeli dovolj denarja, bi tudi financirali ta »nekaj več«. Poleg tega dovolj dobro poznam ramere v TEJ skupini in mislim, da

lahko objavljajo v drugih časopisih. Zakaj bi se sami odrinjali na rob? Konec koncev so polnopravni člani te družbe... Mislim, da bodo sami (vsaj tako je bilo v Ameriki) odtegnitev te skromne pomoči zlahko prenesli. Mislim, da so ONI načeli nek problem, ki v bistvu ni problem.

Mestna sekretarka za kulturo Branka Lovrečič je po naših informacijah brez vaše vednosti odobrila finančna sredstva Roza klubu. Imate zato pripravljene kakšne povračilne ukrepe sekretarki v zameno?

Vidmar: Jaz nimam proti njej, proti nikomur prav nič – ampak glede na to, da smo že nekatere sekretarje (ministre, op. avt.) zamenjali... to je tudi evropska in ne le naša praksa. Tudi mene so že zamenjavali in me bodo še. Tudi predsednico francoske vlade so že po mesecu dni zamenjali. Prav francoska predsednica je dajala neke izjave o marginalnih skupinah. In Branka je to delo (odobritev finančne pomoči Roza klubu, op. avt.) storila – torej je brezpredmetno govoriti o kakršnihkoli represivnih ukrepih.

Še zadnji dogodek. Pred nedavnim je odstopil podpredsednik IS Peter Jamnikar, menda zaradi ekološkega projekta, s katerim se je intenzivno ukvarjal, a ni bil sprejet. Lahko komentirate ta odstop?

Vidmar: Lahko vam pokažem odstopno izjavo Jamnikarja, kjer ni omenjeno, da bi bil njegov odstop posledica nesprejetja ekološkega projekta. Vendar je, ker njegov predlog ni bil sprejet, vso zadevo usmeril na omenjeni ekološki kredit (Svetovne banke, op. avt.). Poleg tega sploh ne gre za kredit, ampak za ponudbo (investiranja, op. avt.) ki je prišla iz Amerike. Vendar bi morali mi investirati 2,5 milijona dolarjev, na podlagi katerih bi opravili določene študije in nam kasneje odobrili 300 do 500 milijonov dolarjev, odvisno od projektov. V znesek našega vlaganja (2,5 milijona dolarjev v dinarski protivrednosti, op. Marjana Vidmarja) so bili tudi določeni projekti, ki ne bi vzdržali mednarodne kritike: tako je že sama zamisel sanacije termoelektrarn Trbovlje in Šoštanj tehnološko popolnoma zaostala, prav tako ne pride v poštev čistilna naprava v Ljubljani ali, na primer sanacija ljubljanskega gradu...

Gospod predsednik Marjan Vidmar je povedal svoje mnenje o dogodkih, ki so in še pretresajo slovensko javnost. Z našim dopisnikom je razpravljal še o nadaljnjih usmeritvah politike ljubljanske vlade, ampak – ali so sploh pomembne? Kontradiktornosti, kako postati Evropejec, obenem pa ostati še zmeraj neciviliziran Bušman (in naj mi Bušmani oprostijo), so več kot očitne. Kakor je dovolj očitno, da želi ljubljanska oblast metropolo temeljito očistiti vseh negativnih elementov. Temeljiteje kot je to počela stara oblast. Gospod predsednik, kdo ste?

EKSKLUZIVNO: MATI DOMNEVNEGA MORILCA ŽE PREJ OPOZORILA POLICIJO

Morilec je velenjski Arabec

V preteklih dneh se je v vsej Sloveniji odvijala pravcata drama okoli ropov in ubojev na bencinskih črpalkah. Eno izmed največjih kriminalnih početij po Trobcu so v četrtek zjutraj prekinili velenjski policaji, ki so v restavraciji hotela Paka, nekaj po sedmi uri zjutraj, aretirali dva nevarna in oborožena človeka, ki sta osumljena roba vseh treh napadenih bencinskih črpalk, uboja dveh Petrolovih delavcev in povzročitve hude telesne poškodbe. Gre za 24-letnega Roberta Zriliča iz Kamnika in 22-letnega Adela Obalija iz Velenja. V sredo ponoči je namreč na trebanjski črpalki umrl še 46-letni Franc Špilek.

»Zlomljena sem, mati morilca sem,« v obupu in solzah govori Marija Kranjec iz Hrastovca pri Velenju, mati Adela Obalija. »Vedela sem, da je kriminallec in verjamem to, ne verjamem pa, da je tudi morilec. Verjamem, da je sodeloval, verjamem, da je bil zraven kot voznik, ne verjamem pa, da bi bil hladnokrvni morilec. Adel je bil dober fant. Mi živimo na 17 ha veliki kmetiji in Adel je še pred časom želel ostati na zemlji. Še pred mesecem in pol je bil doma in je bil še dober fant. Vse se je spremenilo, ko so v Gorenju, kjer je delal, razformirali njegov oddelek in je prišel na drugega. Tam je spoznal nekega Sandija in od takrat je začel sanjariti in fantazirati, kako bo prišel do denarja. Pustil je službo in se nastanil v hotelu Paka. Kaj sem pa mogla, fant je polnoleten in če je želel živeti sam, mu pač nisem mogla braniti. S seboj ni vzel ničesar in od takrat, od 16. maja, ga nisem več videla. Dvakrat ga je še videla hčerka in ga prepričevala, naj se vrne domov, vendar se ni dal pregovoriti. Potem, ko je 28. aprila nehal delati v Gorenju, je postal zelo čuden. Domov je hodil samo spat, sredi maja pa se je odselil. Ni se poslovil, povedal pa je vsaj, kam gre.«

Podobna usoda je doletela starše Roberta Zriliča iz Kamnika. Med drugim sta povedala, da nista mogla vedeti, kaj se z njunim sinom dogaja, ker ga nista videla že tri, štiri mesece. Nista vedela kje je, niti se jima

je oglasil. Z njim naj bi se potuhnili tudi njegovi prijatelji, saj v Kamniku ni bilo človeka, ki bi se lahko imenoval za njegovega dobrega prijatelja ali vsaj znanca. Mladi Anel Alibašić ga je poznal samo bežno in kot je povedal: »Vedno se mu je mudilo. Imel je rumenega golfa in se je vseskozi vozil naokrog, srečeval z najrazličnejšimi ljudmi in mnogi so ga tudi iskali. Najbolj pa se spomnim tega, da je vedno kam hitel in da ni mogel niti ene stvari opraviti do konca.«

Je vpletena velenjska mafija?

Mati Adela Obalija nikakor ni tako nevedna, kot nekateri mislijo. S hčerko Lejlo sta vseskozi vedeli, s kom Adel sodeluje. Najprej ju je o Adelovem kaznivem delovanju opozoril znanec, kasneje pa sta začela raziskovati še sami. Marija Kranjec, obupana mati osumljenega morilca, pravi: »Vedela sem, da sin počenja kriminalna dejanja. Vedela sem, da »šverca« z orožjem in mamili in zato sem že 17. maja poklicala Tinetna Prodnika na celjski UNZ in mu povedala, česa sumim sina. Mislim, da mi je bilo lahko izdati lastnega sina. Cel teden po odkritju sem potrebovala, da sem zbrala pogum in poklicala. 20. maja so me res trije obiskali in povedali, da bodo ukrepali, vendar niso naredili ničesar. Ni mi jasno, zakaj niso takoj ukrepali. Pred tednom dni sem jih ponovno

klicala, pa me zopet niso jemali resno. Je bilo res potrebnih toliko življenj? So policaji res samo mrhovinarji, ki pridejo šele na koncu in ukrepajo potem, ko je žrtev že veliko? Nisem vedela, da je moj sin domnevni morilec, sumila pa sem, da pri vsem tem sodeluje. Policaji pa so se zgovarjali, da pač motiv ni bil pravi.«

Sedaj bo Marija Kranjec šla do konca. Poskušala bo zbežati glavne mafijaše Velenja. »Tako majhna Slovenija, pa tako velik kriminal. To je hujske kot v ameriških kriminalkah!« meni Adelova mati. Ona in hčerka Lejla naj bi bili dobro seznanjeni in to, da rovari proti glavnim tihotapcem z orožjem in mamili, naj bi prišlo tudi na njihova ušesa. Dobivajo že anonimne telefonske klice in eden izmed njih se je galsil: »Če boste šli naprej, boste mrtvi.« Prepoznala je glas, ki naj bi bil poskus Albanca lepo govoriti slovensko. Sama pravi: »Ne bojim se, saj več kot ubiti me ne morejo.«

Ko se je njen sin pred približno dvema mesecema spremenil, so se pričeli pojavljati tudi mnogi telefonski klici. Marija pravi: »Neprestano ga je klical Sandi, ki sta se spoznala v Gorenju, in ki ima očeta carinika na avstrijski meji. Klical ga je tudi Poldi Pšeničnik iz Škal, nek Igor in še kdo. Ko se je sin preselil v hotel, so telefonski klici prenehali.«

Težave s telefonskimi klici pa je imela tudi receptorka v edinem velenjskem hotelu. Manca Demšar je povedala, da so ju zelo pogosto klicali. Najbolj se pa spominja nekoga, ki ga je isti dan klical najmanj petkrat in ji nazadnje zaupal svoj priimek. Bil je Koren iz Velenja in je želel čimprej navezati stike z njim. Receptorka je še povedala: »Aretirana fanta se mi nista zdelo podobna fotobotu. Adel ima bujne lase, suh obraz in je pravo nasprotje izdelanemu fotomodelu. Njegov obraz tudi daje videz sedemnajstletnika, objavljeno pa je bilo, da naj bi storilec bil srednjih let, nekje med 25 do 30 let star. Adel temu opisu nikakor ne ustreza. Morda se vam bo zdelo čudno, vendar se mi zdi, da bolj temu opisu ustreza naš drugi gost iz Makedonije Idriz Sebastjan, ki je star res samo 21 let, vendar bolj ustreza fotobotu.«

Nelogičnost pri opisu storilca je opazila tudi mati Marija, in meni, da njen sin pri 49 kilogramih in pri višini nekaj nad 170 centimetrov ne more biti moški srednje postave in srednjih let. Zato še vedno dvomi, da bi njen sin bil morilec, ne dvomi pa v to, da bi bil vpleten. »Obtožujem vlado, ker ni ničesar storila, čeprav sem prijavila svojega lastnega sina, sedaj pa bodo mene obtoževali sorodniki umrlih, ker sem sina sploh rodila. Ni bilo dovolj, da sem za neprijazno okolico še

Naboj mimo glave

V kraju Ličnica v Slovenskih Konjicah se je 23-letnemu Miranu V. iz Ličnice v četrtek zgodilo nekaj nenavadnega. Ko se je peljal s traktorjem proti domu, mu je skozi vetrobransko steklo priletela lovska krogla, ki pa ga k sreči ni zadela. Policisti in kriminalisti o tem še zbirajo sporočila.

Adel Obali na prvem fotobotu. Prav nič si še ni bil podoben.

vedno črna kurba, sedaj bom še mati morilca.«

Adel je priznal še več

22-letni osumljen Adel Obali je poleg treh oboroženih ropov priznal še več. Čeprav se je na začetku delal nevednega, da sploh ne ve, zakaj so ga prijeli, je kasneje, ko so mu povedali za materialne dokaze, pričel govoriti sam. Neuradno smo izvedeli, da je priznal, da je ropal in streljal sam, čeprav sta oba z Zriličem načrtovala akcije. Povedal naj bi, da je v Sentrupertu bil sam in da je 31-letni Igor Praznikar klečal pred njim in ga prosil in mu kazal slike žene in otroka, jokal, da naj ga pusti pri življenju. Dal naj bi mu tudi denar iz svoje denarnice, vendar se ni omeščal. Vzel mu je tudi slike in mu povedal, da ne potrebuje prič. Takrat pa naj bi začel streljati proti njemu. Prvič ga naj bi zadel v levo podlaktnico, drugič ga naj bi zgrešil, povedal pa naj bi tudi, da se mu je potem zmešalo in je s preostalimi naboji preresetal njegovo telo.

Dejal naj bi tudi: »Saj vem, zakaj ste me dobili. Zato ker sem slab strelec. Če bi ustrelil črpalkarja v Rupi, me še sedaj ne bi imeli.« Z nasmeškom na obrazu naj bi povedal tudi, da ne bo nič boljše in da ko bo prišel na prosto, da bo to počel naprej. Načrtoval naj bi rop banke v Šoštanj, vendar je še čakal na ameriško pištolo. Pozanimal se je, da tam dela pet žensk in da je banka precej osamljena, nameraval pa je pobiti vse in za vedno zbežati.

In zakaj je to počel? Kot naj bi povedal, je hotel maščevati očeta. Njegovega očeta, Arab-

Adel Obali na drugem fotobotu. Je moril res on?

ca iz Zemna in diplomata v Beogradu, naj bi pred dvema letoma pospravila mafija. Pred časom naj bi svojo državo spravil v težak finančni položaj, zato naj bi ga obsodili na dosmrtno ječo, vendar je zbežal in se za deset let potuhnil. Pred dvema letoma, takrat je bil Adel v vojski, pa naj bi ga mafija našla in ga ubila. Adel je očeta hotel maščevati, zato naj bi se še sam povezal s podobnimi ljudmi.

Adel Obali naj bi policiste seznanil tudi s svojimi tremi tativami avtomobilov, ki jih je nato preprodal. Tudi tu mu posel naj ne bi šel najbolje, saj ukradeni avtomobili niso vedno ustrezali naročnikom.

Kriminalisti, ki so se srečali z osumljenim Adelom Obalijem, so imeli mučno delo. Nihče naj ne bi na zaslišanju zdržal več kot deset minut, saj se je osumljeni ves čas smejal in o dogodkih govoril kot o pripovedi iz ameriške kriminalke. Povedal naj bi vse, tako da se je krog osumljenih precej povečal. Adelova mati, ki skupaj s hčerko Lejlo tudi raziskuje velenjsko mafijo, je omenila, da naj bi krog ljudi, ki v Velenju kriminalno delujejo, obsegal tudi do 80 imen.

Epilog oboroženih ropov

Oboroženi ropi na bencinske črpalke so dobesedno prestrašili ljudi. Javno mnenje Slovencev je bilo na koncu že zelo panično, najbolj prestrašeni pa so bili seveda prodajalci na bencinskih črpalkah. Za osvežitve spomina naj zapišemo, da je prišlo do prvega oboroženega roba na črpalki v Sentrupertu v Šavinjski dolini, ob glavni

cesti med Celjem in Ljubljano že 11. junija približno ob 22. uri. Takrat je črpalkar, 31-letni Igor Praznikar, končal delo in se odpravil domov. Pot mu naj bi prekržal Adel Obali iz Velenja, tako je povedal, in ga preresetal, obenem pa je odnesel še njegov večerni izkupiček. V nedeljo, 16. junija ponoči ob 4.30, bi se dogodki iz Sentruperta skoraj ponovili, saj je rop brez usmiljenja streljal na 41-letnega Antona Rosporja na Inini črpalki v Rupi. Anton Rospor je imel srečo, saj ga krogla, ki mu je ranila čeljust in nadaljevala pot do leve rame in se ustavila nad levo ključnico, ni smrtno zadela. Ob hitri operaciji je zunaj smrtno nevarnosti. Zadnje dejanje osumljenih napadalcev pa se je zgodilo v četrtekovi noči, ko so neznanec napadli Petrolov bencinski servis v Trebnjem, kjer je v krvi obležal 46-letni črpalkar Franc Špilek iz Trebnjega.

Krvava sled se je vlekla od 11. junija, po devetdnevni gonji pa je slovenskim kriminalistom in policajem uspelo krvavo pot presekati in tako preprečiti nadaljnja kazniva dejanja. Ivo Kos, pomočnik komandirja na velenjski postaji milice, je povedal: »Ne da bi se hvalil, vendar je bilo to res strogo profesionalno delo. Ko smo preko obvestil prišli do rdečega Yuga in do registrske številke, se je izkazalo, da je bil avto izposojen iz zasebne izposojevalnice Mastnak iz Velenja in da si ga je izposodil Adel Obali, ki je pri njih bil redna stranka. Za bivanje je bil prijavljen v hotelu Paka, zato smo šli preveriti, če je v sobi. Ker ju v sobi ni bilo, smo dobili ključ za pregled, vendar smo medtem že dobili obvestilo, da se nahajata v hotelu. Sedela sta pri zajtrku in dva kriminalista v civilu sta se jima pridružila. Akcija razorožitve je bila tako bliskovita, da so ju v treh sekundah obvladali. Res je bilo to izredno profesionalno delo in ne glede na tistih 10 tisočakov nagrade so bili policaji takoj pripravljeni iti v akcijo in pri tem tvegati tudi svoja življenja.«

Čeprav sta dva osumljena že za zapahi, primer še ni končan. Slovenski organi za notranje zadeve v sodelovanju s poklicnimi kolegi hrvaškega MUP-a še naprej raziskujejo dogodke, saj sumijo, da bi krog storilcev lahko bil še širši.

RAZLIKA MED PUŠKO IN MODRCEM

Tatovi gat

Že od nekdaj je znano, da ima italijanska, še posebej pa tržaška policija ter policija v drugih obmejnih mestih opravka tudi z Jugoslavani, ki so bili tako ali drugače prekršili italijanske zakone. Vendar pa Jugoslavane, ki so prišli navzkriž z italijanskimi zakoni, kategorizirajo drugače kot ostale kršilce.

Mnoge neslavne posle, ki za italijanske kriminalce, pa tudi za kriminalce drugih narodnosti niso zanimivi, ker gre za »drobnjarije«, prevzemajo jugoslovanski, t. i. »drugorazredni« kriminalci. Kljub temu, da ne uživajo takšnega ugleda kot ostali, redno polnijo stolpce kronik. Gre za lopove majhnega kalibra, ki se pretežno ukvarjajo z drobnimi kraji, prevarami, žeparjenjem in podobnimi posli. Vendar pa to ne pomeni, da so kazni, ki jih dobijo — če jih seveda ujamejo — majhne. Prav nasprotno. Poznano je, da so nekateri tatovi odsedeli tudi po dve leti zapora zaradi kraja v tržčanskih veleblagovnicah. Vodniki, ki vodijo skupine pri ilegalnih prestopih jugoslovansko-italijanske meje, navadno dobijo skoraj enako kazen kot slednji. Človek se potemtakem vpraša, kako lahko tržaški sodni mlini izrekajo enake kazni za tatove perila in tihotapce ljudi ter orožja. Sojenja se odvijajo po kratkem postopku, kazni pa se običajno sučejo okrog dveh let zapora.

Da je v Palači pravice v Trstu kraja perila ali oblačil podoben kriminal kot tihotapljenje orožja, pričča tudi nedavni primer, ko je bil jugoslovanski državljani albanske narodnosti zaradi tihotapljenja avtomatskega orožja obsojen na enako zaporno kazen kot neki Sarajevčan, ki je kradel obleke v neki veleblagovnici v Trstu. Dolžina kazni se je v obeh primerih glasila: dve leti in dva meseca zapora. Prav toliko bo moral odsedeti v zaporu Coroneo tudi mlad Beograjecan, ujet pri kraji perila v Standa v Trstu.

Marsikaj se dogaja in verjetno nam ne ostane nič drugega, kot da se sprijaznimo z dejstvom, da v tržaški Palači pravice ne razlikujejo med avtomatsko puško in spodnjim perilom. Naj bo kakor je že, tatovi perila in tihotapci orožja sedijo v istem zaporu, z enako kaznijo. Morda celo v isti celici. Kdo ve?

Obalijeva soba, v kateri je bival do srede maja.

ZAGREBČANKA DR. DADA MAGLAJLIĆ DESETLETJA ŽIVI ZA PRIZADETE LJUDI

V veliki družini

Ljudje z zmernimi in težimi duševnimi motnjami so potisnjeni na rob življenja, oni in njihovi svojci poznajo le malo radosti in vsak dogodek, ki v njihovih očeh prižge iskrico pričakovanja, je toliko dragocenejši. Olimpijske igre duševno prizadetih, kamor ob pomoči naših bralcev letos potuje tudi mali Janez Močnik z Dobrne, so velika humana prireditve, mnogo več kot le družnje in tekmovanje športnikov. Kaj so, kakšno je njihovo poslanstvo in kje njihove korenine je posebej za naš časopis povedala dr. Dada Maglajlić, od leta 1985 koordinatorica programa posebne olimpijade za Jugoslavijo, 45-letna zagrebška defektologinja in psihologinja, mednarodno priznana znanstvenica.

»Prve posebne olimpijske igre je na posestvu družine Kennedy v Massachusettsu v šestdesetih letih pripravila Eunice Kennedy Shriver, sestra pokojnega predsednika ZDA. Prvo tekmovanje je bilo leta 1968 in kmalu zatem tudi prve igre na Soldiers Field stadionu v Chicagu. Istega leta je program posebnih olimpijskih iger sprejela tudi Francija, nato Irska in Belgija, ki je imela v evropskem razvoju pomembno nalogo in je leta 1982 organizirala prve evropske igre. Program so v Belgiji formalno sprejeli dve leti prej in v letošnjem maju so ob okrogli obletnici pripravili veliko proslavo. Druge evropske igre so bile leta 1986 v Zagrebu, druge so bile na Reki 1988 in tretje v Splitu 1990. Leta 1987 smo v Zagrebu organizirali Evropsko konferenco S. O., ki so jo udeležili predstavniki 23 držav, v okviru Eurobasketa je bil prvi S. O. evropski košarkarski turnir, njegov pokrovitelj pa tedanji predsednik Predsedstva Jugoslavije dr. Janez Drnovšek. Nameravamo evropski turnir v kegljanju, obstoja pa tudi interes, da bi pripravili zimske evropske ali svetovne igre. Aktivno sodelujemo na evropskih konferencah in svetovnih shodih. Vse to počnemo prostovoljno.«

Bili ste na zimskih in letnih mednarodnih tekmovanjih, na katerih pogosto sodelujejo tudi naši ljudje z duševnimi motnjami. Kakšno je tam vzdušje, razpoloženje, druženje?

»Atmosfera na tekmovanjih je fantastična, tekme so sijajno pripravljene. Med tekmovalce so pomešajo številni »celebriti-

hovi osnovi med drugim vključujejo nova športna področja in dopolnjujejo športna pravila. Veljavna pravila so prevedena tudi v hrvaščino in natisnjena v Centru za rehabilitacijo Zagreb.«

V kolikšni meri se Jugoslavija vključuje v ta mednarodni program?

»Pred tremi leti smo spričo spremenjenih razmer v Jugoslaviji pričeli ustanovljati samostojne posebne olimpijske programe v vsaki republiki, Hrvatska pa je z najrazvitejšim in najstarejšim programom sprejela nalogo koordinatorja. Prve jugoslovanske specialne olimpijske igre smo pripravili leta 1986 v Zagrebu, druge so bile na Reki 1988 in tretje v Splitu 1990. Leta 1987 smo v Zagrebu organizirali Evropsko konferenco S. O., ki so jo udeležili predstavniki 23 držav, v okviru Eurobasketa je bil prvi S. O. evropski košarkarski turnir, njegov pokrovitelj pa tedanji predsednik Predsedstva Jugoslavije dr. Janez Drnovšek. Nameravamo evropski turnir v kegljanju, obstoja pa tudi interes, da bi pripravili zimske evropske ali svetovne igre. Aktivno sodelujemo na evropskih konferencah in svetovnih shodih. Vse to počnemo prostovoljno.«

Ob svoji službi, svojem znanstvenem delu ogromno svojih moči, energije, denarja žrtvujete za duševno prizadete ljudi. Odkod ta skrb, ta ljubezen?

»V drugem letu študija sem odkrila ljudi z zmernimi in težimi duševnimi motnjami in od takrat ljubezen ne preneha. Magistrsko in doktorsko dize-

Dr. Dada Maglajlić, koordinatorica programa posebnih olimpijskih iger za Jugoslavijo, v družbi s pobudnico Special Olympics International Eunice Kennedy Shriver, sestro pokojnega predsednika ZDA J. F. Kennedyja.

es«, med katerimi so najpopularnejši športniki, pevci in drugi umetniki, osrednje politične osebnosti, vladarji in predsedniki držav. Vsi se želijo družiti z nastopajočimi in iz iger napraviti nepozabno doživetje – v teh dneh so zmerno in težje duševno prizadeti najpomembnejši ljudje na svetu in to je nagrada za njihovo vztrajno treniranje. Na tekmovanjih je veliko število prostovoljcev, petkrat več, kot jih je potrebnih in mnogi so za to, da bi prišli v programe, pa čeprav je to samo pospravljanje in pomivanje posode, pripravljani plačati velike zneske. Biti volonter na svetovnih igrah je namreč velika čast. V takšnem vzdušju postane mesto gostitelj velika gostoljubna družina.«

»Magistrsko in doktorsko dize-

taciji sem posvetila njim. Mnogi moteni ljudje so brezpravni, zanemarjeni, pozabljeni. Od drugega letnika naprej sem sodelovala v številnih programih, videla sem na stotine programov po svetu in se prepričala, kako veliki ustvarjalni potenciali so v teh ljudeh, ki so neupravičeno, krivično potisnjeni na rob, obiskala sem njihove razstave, koncerte, plesne prireditve, program profesionalnega gledališča z mongoloidnimi igralci v Belgiji in še in še. Na vrsto je prišla tudi POSEBNA OLIMPIJADA. Program koordiniram od leta 1986 in, če mi bosta zdravje pa tudi finančna možnost dopustila, bom svoje delo zaokrožila na deset let. Administrativne in druge stroške koordinacije namreč nosim sama in za to dajem kar 60 odstotkov svoje plače. Vse življenjem prejemam le eno plačo, ob uradni službi pa opravljam še najmanj tri volonteerske. Upam, da me gospodarske razmere ne bodo prisilile, da bi spremenila svoje življenje, kajti če bi se morala spremeniti, bi bila zelo žalostna.«

DARKO PANČEV ZABIJA GOLE

Prvi strelec Evrope

Ne bodite škodoželjni. Najboljši strelec Evrope v letošnji nogometni sezoni je beograjski Makedonec, napadalec Crvene zvezde Darko Pančev, star 25 let. Letos je dosegel 34 zadetkov, kar je največ doslej v Jugoslaviji. V sezoni 1971/72 je namreč Slobodan Santrač zabil

33 golov.

Vsi, ki smo kdaj gledali Pančeva, smo se prepričali, da gre za fanta, ki ima nos za doseg zadetka, ki je svoj talent izpolnil, da je pravzaprav postal stroj za zabijanje golov.

Nagrada, ki jo dobi, »zlato nogometni čevljev« francoskega

športnega časopisa L'Equipe pa ne gre prvič Jugoslovani. Leta 1971 jo je namreč dobil Joško Skoblar, ki pa je bil član Olympiquea iz Marseillea v Franciji. Takrat je ta dal 44 golov, kar je tretje mesto na evropski lestvici vseh časov. Rekorder je še vedno Romun

Dudu Georgiescu s 47 goli. Letos sta Pančevu najhujše konkurirala Turek Čolak (31 golov) in Čehoslovak Danjek, ki igra za Tirol v Innsbrucku, z 28 goli.

Pančev je že tretjič najboljši strelec Jugoslavije. Najavil se je leta 1984, ko je v dresu Vardarja zabil 19 golov. Že istega leta je prvič zaigral v reprezentanci Jugoslavije proti Madžarski. Ko je prišel na krmilo Ivica Osim, je ostal v reprezentanci. Pančev vodi tudi v kvalifikacijah za nogometno prvenstvo Evrope, ki bo leta 1992 na Švedskem. Dal je že 12 golov.

Skupaj je Pančev v jugoslovanskih prvenstvih dal 144 golov. Vodi še vedno Santrač z 218. Pančev je na šestem mestu za Veselinovićem s 145 goli. Letos je Pančev na treh tekmah (proti Osijeku, Sarajevu, Spartaku) zadel po tri gole. Še uspešnejši bi najbrž bil, če bi več streljal enajstmetrovke. V tem pogledu je pač kavalir, saj pravi, da zna najstrožje kazni najbolje izvesti njegov soigralec Prosinečki.

TEMA NA EKRANIH

Eurosport (t)

Satelitska družba Astra je skoraj mesec dni na kanalu Eurosporta oddajala sporočilo, da zaradi okoliščin, ki jih ne more nadzorovati, ne more predvajati program Eurosporta.

Eurosport je bil eden najbolj priljubljenih satelitskih programov v treh jeziki (angleško, nemško, flamsko) in zato je bilo tako sporočilo z vse gledalce v 22 evropskih državah veliko presenečenje. Zdej, ko je spor vsaj zaenkrat odpravljen (vendar ne v celoti), je popolnoma jasno, da je šlo za hud boj obvladovanja medijskega prostora. Sporekla sta se dva medijska mogotca, News Internacional (Rupert Murdoch), partner konzorcija članic Evrovizije, in na drugi strani Screensport (W. H. Smith).

Eurosport se je pred časom naselil v Londonu in takrat so se začele njegove težave. News Internacional in njegov kanal Sky naj bi s povezavo z Eurosportom bil monopolen, komercialni konkurenti pa so mu očitali tudi kartelstvo. Screensport se je zaradi tega pritožil Komisiji pri EGS za kršitev 85. člena Rimskih sporazumov (monopoli in karteli) in evropska komisija je razsodila, da je povezava News Internacional – Eurosport (tudi Sky) dejansko monopolna in da se morajo partnerji do 5. maja razdružiti.

Potek dogodkov je naprej znan, niso pa še znane vse posledice, saj je Screensport vložil zahtevo za 50 milijonov funtov odškodnine. To naj bi plačal Eurosport, češ da je tožilec imel tako škodo v času oddajanja Eurosportovega programa. Med obtoženimi pa so tudi BBC, RAI, TFI, ...

Taka bi bila na kratko zgodba, ki je naši TV gledalci pač niso mogli izvedeti. V resnici pa gre seveda za precej več. Gre za obvladovanje medijskega prostora. Včasih je bilo zelo preprosto: nacionalne TV postaje so se včlanile v Evrovizijo (EBU) in ta je monopolno odkupovala vse kar je bilo za njo zanimivo. Cene je seveda diktirala EBU in prireditelji so bili zadovoljni, saj je šla TV slika po vsej Evropi in če so hoteli, s pomočjo EBU, tudi po vsem svetu. Prireditelji so pač morali poskrbeti za najrazličnejše oblike reklamnih panojev, ki so bili vidni tudi na TV, pa še takrat so se morali držati pravil EBU.

Pred časom pa so se pojavile še komercialne in privatne TV postaje. Te so začele mešati strne EBU, ki očitno ni predvidela tako hude konkurence. Ker naenkrat je EBU (njene članice) dobila hudo konkurenco in tudi sama se je začela reorganizirati. Ena od teh potez je bila tudi ustanovitev Eurosporta, ustanovitelj je bila EBU s svojimi članicami (tudi JRT), partnerja pa si je poiskala v NEWS International. Britanski partner je vložil 50% kapitala in če je podatek točen, je bil ta delež 20 milijonov dolarjev na leto. Zakaj ravno ustanovitev Eurosporta? Odgovor je enostaven: šport je gledano blago, kot tako je tržno in prinaša velik dobiček.

Eurosport je bil od svoje ustanovitve pravzaprav le preizkus medijskih odnosov v Evropi. Podatki govorijo, da je v kabelskih omrežjih prisoten v 25 milijonih gospodinjstev v 22 evropskih državah. 17 članic EBU skrbi za ponudbo vrhunskih ali kako drugače atraktivnih prireditev. Eurosport si s članstvom posameznih nacionalnih TV postaj zagotavlja pester, lahko bi celo rekli vsakršen program, ki je nedosegljiv konkurentom. Teh pa ni malo in kar je zanimivo za nacionalne TV postaje pomembno, njihov kapital je vse večji in zdaj že pogostokrat »izvisijo« nacionalne TV postaje in s tem tudi Eurosport.

Zdej, prav v tem trenutku, imajo nacionalne postaje (tudi JRT) že kar precej težav pri odkupu TV pravic. Na srečo manj doma, veliko več pa v tujini.

Samo dva domača primera: polfinalni tekmi pokala državnih prvakov med CZ in Bayernom je odkupil RTL za 4,2 milijona mark, agencija CZ iz Beograda je odkupila pravice od RTL in jih za 150.000 DEM prodala JRT. JRT se tako ni mogla neposredno pogajati z NK CZ ali NK Bayern in je bila dobesedno stisnjena v kot. Seveda se je pogajalska skupina JRT srečala z agencijo CZ in se dogovorila za nekoliko ugodnejše pogoje.

Ali pa: več privatnikov je JRT ponudilo pravice za odkup teniškega turnirja v Wimbledonu. Ti so (niso) odkupili te pravice od prirediteljev. Ker je zanimanje za to prireditve veliko, so seveda s tržno ceno poizkušali priti do velikega profita. JRT je seveda poiskala pravega lastnika pravice za Jugoslavijo in pogajalsko dosegla dogovor o odkupu.

Vprašali se boste, zakaj JRT preko EBU ne odkupi teh pravic? Preprosto. EBU že nekaj let nazaj nima pravih pogajalcev in ne ponuja najugodnejših pogojev. Pri JRT (dokler ta še bo) je glavni problem kapital in bržčas tudi poslovnost, ki je v Beogradu žal ni.

EBU prav zaradi vsega tega poizkuša z novimi pristopi. Eurosport je poizkus iz leta 1988 (takrat je bil ustanovljen). Od takrat pri EBU poizkušajo tudi z informativnim, kulturnim in drugimi kanali, ki pa ne morejo in ne morejo pognati pravih korenin. Na žalost nihče ničesar ne vpraša gledalcev. Ti si seveda želijo čim bolj pestre ponudbe, ki pa je odvisna od marsičesa. Zato jih je »mrk« Eurosporta prizadel, vendar »temo« na zaslonih lahko v prihodnje v hudem medijskem boju še pričakujemo.

PETROL
z vami na poti

LJUBLJANA; ODPRLI MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE

Zemljevid grafičnega ustvarjanja

Minuli petek so v ljubljanski Moderni galeriji odprli 19. mednarodni grafični bienale, največjo slovensko likovno prirediteljo, ki vsako drugo leto v poletnih mesecih Ljubljano in obkvalcem slovenske prestolnice ponuja informacije o aktualnih in raznovrstnih grafičnih prizadevanjih, svetovnih in evropskih trendih v grafičnem mediju in v likovni umetnosti nasploh. Bienale kljub manjšim ali večjim krizam in stiskam živi, ohranja svojo razstavno nit in vsakič znova kaže nekakšen zemljevid, mozaik trenutnega grafičnega naboja v svetu, novosti in inačice v nadvse bogatem, učinkovitem in neposrednem grafičnem izražanju.

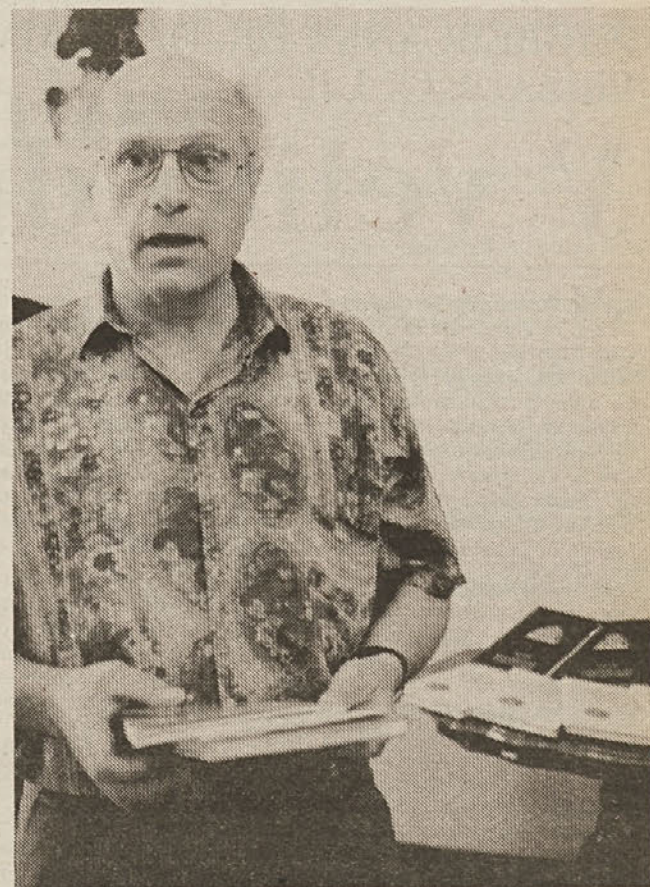
Letošnja razstava je sestavljena iz osemsto grafičnih listov 370 ustvarjalcev iz 49 držav. Med na natečaj prijavljenimi 290 avtorji so jih izbrali 140 s po enim ali več grafičnimi izdelki. Zoran Kržišnik, ravnatelj Mednarodnega grafičnega likovnega centra iz Ljubljane, in hkrati član mednarodne žiri-

je, je dejal, da je tokratna razstava za razliko od prejšnjih manj enotna, prikazuje pa široko paleto razumevanj grafičnega besednjaka.

Hkrati z osrednjo bienalno prirediteljo so v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli še malo retrospektivo nagradencev prejšnjega bienala (Haydee

Landing, Portoriko, Patrick Mahon, Kanada, Peter Waldegg, Jugoslavija), razstavo švicarskega grafika, arhitekta in oblikovalca Maxa Billa in razstavo jedkanic in akvatint Janeza Brnika iz obdobja od 1955 do 1990 in to v galerijskih prostorih Mednarodnega grafičnega likovnega centra v Tivoliju.

Mednarodna žirija je veliko častno nagrado na letošnjem bienalu podelila Emilu Schumacherju iz Nemčije, veliko častno nagrado za jugoslovanskega umetnika je dobil Janez Bernik, veliko nagrado Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije pa David Salle iz Združenih držav Amerike.

GLASBA

Intermezzo – Šola za glasbene talente brez posluha

Violinsko šolo prof. Radovana Marvina smo imeli čast spoznati že na dveh »gala« večerih v Celjskem Narodnem domu. Ni kaj, profesor zna pihati na duše oz. žepe staršev, saj malčki nastopajo ganljivo v »gala« frakih. Če odmislimo frake, ostane bolj malo, nad čimer bi se lahko veselili. Marvin namreč dela po že znani japonski metodi učenja Suzuki, ki temelji na tem, da učenca obremeni do skrajnih meja. Na koncertu je bilo kot črna na belem, da so mladi violinisti obremenjeni preko meja, saj pretežkega programa niso niti približno prežvečili, kaj šele pogoltnili. O tem pričajo skrajno spacane pasaže, zmeštrana hitra in težja mesta ... Najhujše in skrajno neodpustljivo pa je nespoštovanje intonacije, ki je temelj vsega v glasbi – brez te glasbe preprosto ni.

Učenci prof. Marvina igrajo (razen približno dveh izjem) vsi iz čiste osnove »flash«. Ne ločijo niti poltona od celega tona ... Koliko je torej taka šola sploh vredna!? In čemu je namenjena: razvijanju mladih talentov ali polnjenju profesorjevih žepov!? S tako osnovo prav gotovo nihče, pa če je še tak talent, ne more v glasbi ničesar narediti.

RECITAL

Ana Pucar-Jerič v Šentjurju 1. 6. 1991

Ipavčeve kulturne dneve v Šentjurju je otvorila mednarodno priznana sopranistka, domačinka, Ana Pucar-Jerič. Recital je obsegal pesmi Ipavcev, Pavčiča, v drugem delu večera pa smo poslušali nekatere od bolj popularnih arij.

Večer je bil skrbno iz ljubljanske organiziran in je lepo uspel. Visoko pevsko kulturo Ane Pucar-Jerič že poznamo, ta večer pa je nosil še pečat čustvenih vezi med pevko in poslušalci in je bil zato posebno doživetje za vas vse.

TEATER

Z dramo kvišku

Gostovanje Ljubljanske Drame v Celju, 14. 6. 1991, Carlo Goldoni – Počitniška trilogija.

Režija: Mario Uršič, Scenograf: Marjan Kravos, Kostumografka: Doris Kristič, Komponista: Petar Ugrin, Milko Lazar, Koreograf: Ksenija Hribar;

Igralci: Polde Bibič, Saša Pauček, Aleš Valič, Polona Vetrh, Boris Cavazza, Vojko Zidar, Dare Valič, Roman Končar, Zvezdana Mlakar, Marko Okorn, Andrej Kurent, Štefka Drolec, Marija Benko, Maja Končar in Zvone Hribar.

Besede novega umetniškega vodje Toneta Partljiča: »... Z Dramo kvišku, v nebo ...«, se uresničujejo!

Iz njegovih ust v božje uho – čeprav ob takem ansamblu čudeži niso potrebni. Komedija v treh delih: Predpočitniška mrzlina, Počitniške zgodbe in Počitniške preglavice je popoln uspeh Ljubljanske Drame. Več! Je popoln teater! Če začnemo pri odlični, prefinjeni in perfektni režiji Maria Uršiča, ki je svoje delo zлил v celoto z odlično, kar filmsko glasbo Petra Ugrina in Milka Lazarja... pa pri čudovito prikladnih kostumih Doris Kristič... pa pri fantastičnem koreografskem delu Ksenije Hribar... pridemo do »noro« uigranega igralskega ansambla. Toliko temperamenta, teatarskega smisla, karakterne komike, izraza, uigranosti, užitka pri igri, profesionalnega znanja od diktacije do mimike in gibanja... kaj naj še rečemo!? Ansambel je perfekten – ne bi naštevali posameznikov, saj oni so celota! Neodpustljivo je, da je bilo takega gledališkega užitka deležnih le okoli 100 dokaj netemperamentnih gledalcev. Ali ne znamo pokazati navdušenja!? Ploskamo vljudno če nam je všeč, če nam ni všeč... ali sploh vemo, kdaj nam je všeč? Zakaj ne bi dali duška svojim občutkom in izkričali navdušenje – zaradi nas in zavoljo tistih, ki so nam ta užitek dali...

PESNIŠKA KRAMLJANJA

BINA ŠTAMPE ŠMAVC

Poletje haiku

Poletje zori.
Kot sladka pomaranča
se sonce med.

Pojejo črički!
Kot gobe poganjajo
krtovi grički!

Zrak je vrč vonjav:
zvrhan rožnih grmičev
toplote in trav.

Rumeno žito
preseva žarke sonca
skoz zlato sito.

REVIJE

Modni eksperiment študentov oblikovanja tekstilij in oblačil tekstilne tehnologije, fakultete za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani, Cankarjev dom, Linhartova dvorana, 19. 6. 91.

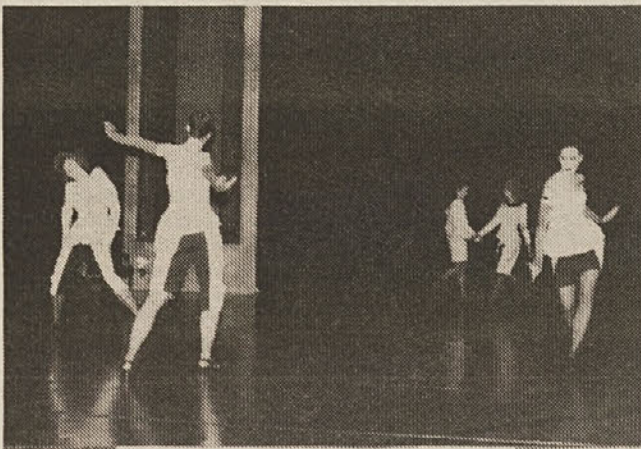
Čeprav je bil dogodek najavljen kot modna revija, je najprej na oder stopil g. Franc Čehovin, namestnik ministra za vzgojo in izobraževanje. In je meni nič tebi nič začel navzočim deliti politične lekcije. Zamislite si kaj vse mora človek poslušati na modnih revijah.

Vendar ta neumestnost ni zmotila vzdušja in pričakovanja v dvorani.

Koncept same revije je bil drugačen kot smo ga vajeni na prireditvah te vrste. Šlo je bolj za plesno predstavo v koreografiji Sinje Ožbolt in Ksenje HRIBAR. Odplesale pa so plesalke SNG-Opera in balet, Plesnega teatra Ljubljana in plesne skupine Arruba. Osrednja točka je bila zgodba o gradu Otočec. Študentje so namreč dobili nalogo obleči osebe. V povračilo je bila Krka Novo mesto glavni pokrovitelj. Zvrstilo se je 26 kolekcij. Videti je bilo veliko novega in svežega, predvsem pa zanimivega, z izjemami, ki pa niso pokvarile splošnega dobrega vtisa.

Študentje, ki bodo ta svoj modni eksperiment predstavili tudi na ICSID-u, pa imajo čas da napake popravijo.

Veliko sreče.

RAZSTAVA MOJSTRA JOSIPA PELIKANA

S fotoaparatom po zdraviliščih

V Muzeju novejših zgodovine v Celju je na ogled obširna razstava fotografij najpomembnejšega celjskega dokumentarista, fotografa Josipa Pelikana, ki se je v mesto ob Savinji, priselil leta 1920 in s svojim objektivom zaznamoval polstoletno obdobje. Prva predstavitev njegove imenitne fotografije v Muzeju revolucije je med Celjani in okoličani vzbudila veliko zanimanje, tokrat pa sprehod s Pelikanom vodi v dve zdravilišči, v Rogoško Slatino na Dobrno.

Razstava v Muzeju novejših zgodovine v Celju je prikaz črno-bele fotografije iz obdobja 1925 do 1940 s petičnimi gosti na Dobrni in v Rogoški Slatini. Skozi objektiv kamere se sprehodimo po okolici zdravilišča, zaznavamo spreminjanje parka in različna prenavljanja in pozidavanja objektov. Poseben poudarek umirjenosti, lagodnosti zdraviliškega ozračja, ki je goste iz cele Evrope pritegnilo tudi iz radi zabave in sprostitve,

dajejo rekonstrukcije izsekov življenja v scenskem prizoru. Sceno dopolnjujejo originalni predmeti iz opreme zdravilišča.

V Celju se vse bolj zavedajo pomembnosti in dragocenosti ogromnega fotografskega opusa Josipa Pelikana, ki sodi v sam vrh slovenske in jugoslovanske poklicne fotografije med obema vojnoma in v prvih povojnih letih. V njegovem ateljeju nameravajo Celjani urediti muzejske prostore.

CELJANI SPOZNAVAJO SVOJO PRETEKLOST

Celjske listine spet v Celju

Po 435 letih so imeli Celjani spet priložnost, da vidijo najimenitnejše listine iz pisarne celjskih grofov, dvajset originalnih dokumentov, med katerimi sta tudi tista o dodelitvi naslovov grofov in kasneje knezov. Razstavo v Narodnem domu v Celju je ob 1. Svetovnem slovenskem kongresu pripravil Zgodovinski arhiv Celje, Arhiv Slovenije pa jim je za to priložnost za nekaj dni odstopil dragoceno gradivo, pred nedavnim vrnjeno iz dunajskega arhiva.

Liste je izmed več sto ohranjenih listin iz pisarne celjskih grofov, ki jih tačas v Ljubljani temeljito raziskujejo in bodo najverjetneje o njih pripravili posebno edicijo, izbral dr. Božo Otorepec in o njih na celjskih otvoritvi tudi slikovito spregovoril.

Forma

GRAFIČNA PRIPRAVA

SIMONA VOVK

C. na Ostrožno 113

63000 Celje

☎ 063/34 222

ZALOŽNIŠKI PRVENEK PODJETJA
PRESE IZ CELJA

Knjiga o knezih celjskih

V ponedeljek je zasebna založba Prese slovesno promovirala knjigo Nade Klaić Zadnji knezi Celjski v deželi Sv. krone, ki so jo v začetku osemdesetih let Slovencev prvič predstavili v posebni številki Celjskega zbornika. Zdaj žal že pokojna avtorica, brezkompromisna zgodovinarica in znanstvenica Nada Klaić v njej temeljito prevrednoti srednjeveško zgodovino, vezano na mogočno celjsko knežjo družino in ji po dolgih stoletjih prikrivanja in molka priznava njeno moč, veličino in vpliv.

Na promociji v celjski poročni dvorani je udeležence najprej pozdravil celjski župan Anton Rojec, nato je spregovoril prof. dr. Janez Šumrca, o avtorici in njenem pomenu za sodobno zgodovinarstvo pa je razmišljal dr. Ignacij Voje, ki je med drugim poudaril, da bi veljalo iz knjige prof. Janka Orožna Zgodovina Celja in okolice izločiti del o grofih Celjskih in ga morebiti natisniti v posebni knjigi.

ROKOMETNI KLUB CELJE
PIVOVARNA LAŠKO

**radio
MARŠ**

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT
95.9 MH z UKV stereo

oddajamo 24 ur dnevno lasten program od 15. ure do 21. ure ob vikendih od 15. ure do 24. ure in satelitske programe

pripravljamo popoldanski glasbeno-informativni program ter večerne glasbene in govorne termine

oglašujte na našem radiu!

Gospodstva cesta 87/b, 62000 Maribor tel & fax (062) 221-442, 20-179

MUZIKA JE BIZNIS

V prejšnji številki smo napovedali, da se bomo tokrat podrobneje lotili naših festivalov, predvsem tistih, ki so namenjeni predstavitvam še neveljavljenih skupin. Najbolje bi bilo, če bi začeli kar pri nas, z Novim Rockom.

Novi Rock je prireditev, ki je s samega začetka osemdesetih spremljala in vzpodbujala razvoj slovenske in kasneje tudi jugoslovanske rockovske, alter in metalne scene. To je bil tudi edini festival, ki je nudil oporo takratnemu t. i. »Krasnemu Novemu Popu« (na pop večeru so nastopili tudi Videosex, Marcus 5, Agropop in celo Plavi Orkester).

Netekmovalna narava tega festivala se je v primerjavi s kompetitivnimi prireditvami izkazala kot mnogo liberalnejša in bolj sodobna, zato je odprtost za različne glasbene usmeritve zgodnjih osemdesetih Novemu Rocku upravičeno prineslo sloves kulturnega dogodka, ki sta se ga morala vsaka rockovsko nabrita mladež in mladenka zagotovo udeležiti.

Prireditev, ki je v tistih časih promovirala, ali še bolje, lansirala Laibach, Borghesio, Otroke Socializma, Niet, ne pozabite, tudi Lačni Franz so enega prvih večjih koncertov igrali na Novem Rocku, je sčasoma razvodenela in zaradi medsebojnih razprtij, slabega izbora bendov ter verjetno tudi čisto tipične slovenske favšije postala prireditev, katero se je hodilo obiskovat kar tako, iz navade. Iz zagate so se rešili z renomiranimi gosti večera in brez pretiravanja bi bilo priznati, da je bil NR'87, na katerem so kot gostje nastopili The Swans, eden izmed najboljših sploh.

Kvaliteta Novega Rocka je skozi desetletno zgodovino nenehno variirala, kljub vsemu pa ima ta prireditev še zmeraj nekakšen primat pred ostalimi festivali, verjetno zaradi pregovornega medijskega pompa in dobrega obiska. Toda na stari slavi se ne da predolgo počivati. Temnejša plat te prireditve kazi že tako načeto auro tega festivala. Neprofesionalen odnos organizatorja do bendov, tehnični problemi, ki bi bili nemudoma rešeni na zadnji vaški veselici in povsem neustrezna redarska služba, so dejstva, ki govore sama zase. Spomnite se NR'89, ko so redarji, regrutirani iz vrst mlajših upokojencev in društva za analfabete, terorizirali pijančke v predverju, medtem ko so skini zaštili nekega nesrečnega metalca. To spominja na znamenite koncerte v Hali Tivoli, ko celotne Bavčarjeve enote preganjajo okrog hale tistih petdeset nenevarnih mulcev z jointi v rokah, tačas pa banda skinov pred vhodom v dvorano do nezavesti prebrca kakšnega naključnega obiskovalca koncerta.

Eden izmed vzrokov za takšno stanje je nedvomno nerazčiščen odnos med organizatorji tega festivala. Kot obiskovalci se pravzaprav nimamo kaj vmešavati v njihove interne zadeve, lahko pa jim toplo priporočimo, naj se že enkrat dogovorijo med sabo.

Jugoslovanski Rock Mo-

ment, krajše YURM, je festival, ki ga organizirajo Zagrebčani. Tudi na tem festivalu se je zvrstilo ogromno skupin, ki so kasneje zaslovene, ali kako drugače našle svoj prostor pod medijskim soncem. Film, Azra, Disciplina Kičme in še mnogo drugih bendov je svojo pot začel na tem festivalu. Tudi ta prireditev je variirala iz leta v leto in se na koncu, ob vsesplošnem osiromašenju sprevrila v nekakšno parodijo same sebe.

YURM '89, ki je bil predviden kot nekakšen potujoči festival (skupine naj bi nastopale v Zagrebu, Beogradu, Skopju in Ljubljani) je bil zaradi nesposobnosti in nezainteresiranosti organizatorjev korektno izpeljan le v Zagrebu in Ljubljani. Zagrebški organizatorji, ki so koordinirali celoten festival, so se kasneje izgovorili na lokalne organizatorje, toda takrat to ni nikogar več zanimalo. Edino, kar šteje zagrebškemu organizatorjem poleg skrbi za izvajalce res v čast, je izdatna medijska podpora. Mimogrede: v Beogradu in Skopju so z bendi ravnali kot prasica z mehonom.

Letošnji YURM je bil zamišljen kot množica samostojnih koncertov s kulminacijskim skupnim večerom najboljših. Do tu vse lepo in prav, toda zatakne se že pri odločitvi komisije, da na festival ne sprejme dveh skupin. It's Not For Sale in Baby Zdravo. Da smo si na jasnem: ne gre za nikakršen regionalizem, ali pa za lokal-patriotično pristranskost. Dejstvo je, da sta INFS in BZ dva dobra mlada benda, ki sta si več kot zaslužila svojo udeležbo na takšnem festivalu, če bi bilo na to prireditev sprejetih toliko več objektivno boljših skupin kot sta ti dve, bi držal gobec. Tako pa pogled v ozadje izbora bendov pove vse. V strokovni komisiji za izbor skupin in organizacijskem odboru YURM-a so se nahajali ljudje iz magazina Heroina, lastniki založb, skratka ljudje, ki so na različne načine povezani z usodami večine sprejetih bendov in zato več kot zainteresirani za njihovo prosperiteto. Dovolj jasno?

Ko se je pri nas začelo razvijati neodvisno založništvo, je Dragan Kremer, beograjski rock kritik, prvi začel opozarjati na možnost anomalij: »Tisti, ki se ukvarjajo z založništvom, ne morejo pisati objektivne recenzije plošč, ki so jih sami izdali. Ljudje, ki promovirajo bende in s tem služijo denar, lahko o njih pišejo izključno s pozicije reklamnega agenta, ne pa s stališča nepristranskega novinarja. Tu gre za novinarski kodeks, gre za objektivnost, ki mora biti strogo ločena od podjetništva.«

Ali je Kremer s tem kaj dosegljiv? Nič. Berači še naprej hvalijo vsak svojo malho posebej.

LESTVE

Velika Britanija (NME) - singli

1. CRYSTAL WATERS - Gypsy Woman (La Da Dee)
2. CHER - The Shoop Shoop Song
3. BEVERLY CRAVEN - Promise Me
4. COLOUR ME BADD - I Wanna Sex You Up
5. SOFT CELL - Tainted Love / Where Did Our Love Go

Velika Britanija (NME) - albumi

1. EURYTHMICS - Greatest Hits
2. MICHAEL BOLTON - Time, Love And Tenderness
3. PAUL McCARTNEY - Unplugged (The Ofical Botleg)

4. SEAL - Seal
5. ELVIS COSTELLO - Mighty Like A Rose
Velika Britanija (NME) - neodvisni singli

1. CURVE - Frozen EP
2. KLF - Last Train To Trancentral
4. ST ETIENNE - Nothing Can Stop Us
5. ELECTRONIC - Get The Message

Velika Britanija (NME) - neodvisni albumi

1. CHAPTERHOUSE - Whirlpool
2. SWANS - White Light From The Mouth Of Infinity
3. THIS MORTAL COIL - Blood
4. KLF - The White Room
5. THE ORCHIDS - Unholy Soul

ZDA (Billboard) - singli

1. MARIAH CAREY - I Don't Wanna Cry
2. CATHY DENNIS - Touch Me
3. EXTREME - More Than Words
4. HI-FIVE - I Like The Way
5. ROD STEWART - Rhythm Of My Heart

ZDA (Billboard) - albumi

1. MICHAEL BOLTON - Time, Love And Tenderness
2. Glasba iz filma - New Jack City
3. MARIAH CAREY - Mariah Carey
4. GARTH BROOKES - No Fences
5. REM - Out Of Time

RAP obeti (NME)

1. HEAVY D & THE BOYZ - Peaceful Journey
2. CHUBB ROCK - The One
3. LEADERS OF THE NEW SCHOOL - A Future Without A Past
4. TERMINATOR X - In The valley Of The Jeep Beets
5. KMD - Mr. Hood

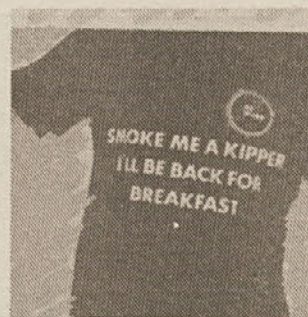
ZA VEDNO Z NAMI

Pred 5 leti

Dr AND THE MEDICS - Spirit in The Sky
Pred 10 leti
SMOKEY ROBINSON - Being With You
Pred 15 leti
JJ BARRIE - No Charge
Pred 20 leti
TONY CHRISTIE - I Did What I Did For Maria
Pred 25 leti
THE BEATLES - Paperback Writer

NOVICE

OZZY OSBOURNE je bil oproščen v sodnem procesu, kjer je bil obtožen, da je s svojo pesmijo »Suicide Solution« povzročil smrt nekega najstnika, ki si je leta 1986 vzel življenje, potem ko je neprestano poslušal to pesem. Starši so hoteli imeti za odškodnino nič manj kot devet milijonov dolarjev. Pa naj še kdo reče, da ga niso imeli radi. Pri nas je takšnih pesmi in ansamblov, ob katerih bi človek kar dvignil roko nase, kar precej pa jih nihče ne toži.

BABES IN TOYLAND, ženski trio iz Mineapolisa so izdale nov LP z naslovom »To Mother«.

WILLIE NELSON, človek, ki ga v naših krajih poznamo predvsem po zategnjem načinu petja in legendarnem duetu s Juliom Iglesiasom, je te dni v kar precejšnjih dolgovih. Davkarjem dolguje kakšnih šestnajst milijonov dolarjev. Da bi omilil jezo upnikov, je posnel nov LP z naslovom »The IRS Tapes«. Upajmo, da se bo album dobro prodajal, sicer bo hudo.

LOKALISTI

THE SPOONS, Voxin', 12«, IDLE VALLEY RECORDS

Kot vedno, se je tudi na primeru puljskega kvarteta The Spoons izkazalo, da se vztrajnost obrestuje. Skupina, ki je svojo identiteto že na samem začetku svojega obstoja našla in tudi obdržala na fasciniranosti z zgodnjimi šestdesetimi, je ob izidu svojega vinilnega prvenca že dodobra poznana jugoslovanskemu rock občinstvu. Tisto, kar je temu bendu pred nekaj leti še morda dajalo sloves egzotične atrakcije, se je kasneje sprevrglo v masoven trend, toda danes so The Spoons že krepko daleč od vseh naših bendov, ki svoje korenine iščejo v prvi polovici 60.

Plošča »Voxin'« nam, kot že naslov sam pove, ponuja veliko »starega dobrega lampaškega zvoka«, z originalnim avtorskim pristopom in produkcijo, ki je natanko takšna kot mora biti. Verjetno ne bo odveč, če omenim še eno ime, The Sonics namreč in dodam, da je »Voxin'« plošča, ki bo razveselila in zadovoljila vse tiste sladoskuse, ki menijo, da se zgodovina Rock'n'Rolla še ni čisto končala.

REKLI SO

De La Soul: »Če govorimo o miru, še ne pomeni, da se ne znamo braniti in koga tudi nabrcati v rit.«

TREND

Imeti neutrudljiv Jaffolator in jaffati jaffsike

KONCERTI

Desetega septembra (10. 9.) se bo spet romalo v Graz. Tam se namreč obeta rockersko-metalna fešta. Nastopili bodo AC/DC, METALLICA, MOTLEY CRUE, QUEENSRYCHE in THE BLACK CROWES.

REM: sramežljivi naprej

KALKULATOR

Čiste pogodbe, dobri prijatelji

V zadnjih treh letih sta se Slovenija in Hrvaška v vseh pogledih tako zblizali, da bi skoraj lahko govorili o medsebojnih bratskih odnosih teh dveh republik. Vse lepo in prav, kajti v slabem morajo enakomisleči pač držati skupaj.

Praksa pa kmalu pokaže, da se po odpravi skupnih problemov in težav pojavijo medsebojni, ki so navadno še veliko bolj zaostreni. Torej se v nobenem primeru ne izplača preveč nastanjati drug na drugega, ker bi prevelika medsebojna odvisnost ob morebitnem sporu pomenila toliko bolj boleč proces razreševanja. Zato lahko z odobravanjem gledamo na prizadevanja obeh republik o formalnopravni urejanju odnosov v obliki bilateralnih sporazumov na najvišji državniški ravni iz več razlogov. Predvsem se ta oblika sodelovanja uporablja povsod po svetu (na primer Slovenija in takšne sporazume skoraj z vsemi evropskimi državami in s posameznimi regijami), sodelujoče strani se na tak način obvežejo, da bodo obveznosti tudi izpolnile, uredi se medsebojni plačilni promet (kliring, konvertibilnost) ipd. Predvsem pomembno je, da se ti sporazumi zelo natančno opredelijo, saj zlahka prihaja do dvojnih razlag pojmov. Slovenija in Hrvaška sta na dobri poti. Do zdaj sprejeti sporazumi so dovolj precizirani, dopuščajo pa tudi sprotno prilagajanje razmeram. V interesu dobrih poslovnih odnosov bi bilo, da se vsaka republika z vsako posebej dogovori in sprejme določena pravila o bodočem sodelovanju, nakar bi vse republike lažje uskladile svoje interese v skupnem jugoslovanskem ekonomskem prostoru (multilateralni sporazum). Vsekakor sta zgoraj omenjeni republiki najbolj zavzeti za takšne rešitve, saj sta na jugoslovanskem trgu le najmočnejši. Njuna prizadevanja v smeri sklenitve takšnih sporazumov s Srbijo kot največjim tržiščem znotraj jugoslovanskega mej je srbska vlada sicer načeloma podprla, toda v isti sapi dodala, da se bo v primeru razdružitve Slovenije in Hrvaške od Jugoslavije do njih obnašala kot do vseh drugih suverenih držav, ali če hočete – zunanjetrogovinskih partnerjev, kar pomeni določene pregrade ob vstopu na srbski trg. Konec koncev pa so prvi koraki le storjeni, toda potrebno bo še veliko dogovorov, ker se ekonomija pač prva odzove na vse dobre ali slabe poteze vladnih politik. In če ob tem pomislimo na »resnost« posameznih republik do sklepanja ekonomskih kompromisov po sistemu »kdo bo koga«, potem je ekonomsko-pravni red v jugoslovanskem prostoru še daleč kot Indija Koromandija.

DAJMO PO SVOJIH

Banana Republic

Marketinški pristop k ustanovitvi Države Slovenije, ki izkorišča enkratnost dogodka s prodajo bižuterije z zaščitno znamko Samostojne Slovenije, je še ena od iluzij o podjetniški in ekonomsko gospodarski usposobljenosti Slovenije za vstop v Evropo. Ne samo, da o tem slepimo sebe, s tem bi se radi pokazali tudi pred Slovenci iz tujine, ki jih ravno v tem (negotovem) času vabimo s Slovenskim kongresom.

Veliko negotovost pa prikrivajo tudi druga dogajanja na področju narodne zavesti s ponujanjem novih sistemov vrednot (Studio Marketing), ugotavljanje psihološkega profila naroda (dr. Trstenjak), iskanje korenin v avtohtonosti in prakrščanstvu Slovencev (neimenovani »alternativni zgodovinarji«) ter poleg vsega vsa blagoslovlanja in škropljenja v zadnjem času.

Oblast si že umiva roke z izgovorom o izpolnjevanju volje naroda, narod pa je prepričan, da je ta ista oblast pred referendumom prikazovala Državo Slovenijo skozi rožnata očala, saj realnost kaže bolj črno podobo.

Udeležba v mednarodnem gospodarstvu

Prikaz v spodnjem grafu ni vse, kar se dogaja v mednarodni menjavi s tujino, je pa dovolj značilen za ugotovitev o potencialno kolonialnem značaju našega vključevanja v svet.

Za podjetja, ki so v državo prinesla največ trde valute, je značilno, da je njihov proizvod sestavljen iz pretežno treh produkcijskih elementov: naravna bogastva, energija, poceni delovna sila.

Kar pa je značilno za podjetja, ki so v tujino znosila velik del deviz, (ki bi prišle še kako prav ob denarnih zagatah ob osamosvojitvi)? Uvoz blaga široke potrošnje, avtomobilov, zabavne elektronike in druge visoke cene »tuje robe«.

Ob tem se nehoti ponujajo primerjave z blagovnimi tokovi med »banana republikami« in razvitimi. O drugih primerjavah glede lastništva gospodarstva, vloge policije in vojske, zbiranja in razporejanja sredstev javne porabe, politične demokracije ter kadrovske čistke na tem mestu ne bi govoril.

Modeli gospodarskega razvoja

Modeli, ki se najglasneje ponujajo, so obarvani z izkušnjami posameznikov in strank na politično sceno ob zadnjih volitvah. Osnova modelov pa je prej izkazovanje politične moči in glasnosti kot pa strokovnosti.

Tudi način političnega formiranja strank je bil vsaj pri dveh cehovski. Ob oziranju v tujino (v tiste države, kamor jim trenutno najbolj ustreza) bi radi obdržali še vse bonitete prejšnjega režima. Tako kmetje želijo visoke cene pridelkov, izdatno finančno pomoč države, oprostitev dajatev, njihove pokojnine pa že kar z 80% pokrivajo drugi deli aktivnega prebivalstva.

Obrtniki pa so tako ali tako zadnji po svojem odnosu z oblastjo – kdo bo koga okrog prinesel. Znotraj oblasti pa jim lahko to dobro uspeva.

Tudi posamezniki, ki so se povzpeli do odličnih položajev, imajo svoje modele, s katerimi so uspeli v prejšnjem sistemu, naprimer: »Svercanje« sestavnih delov računalnikov dvomljive kvalitete in njihovo sestavljanje ob bonitetah vzpodbujanja malih podjetij v prejšnjem režimu;

ali, nesreča v tujini, odškodnina v devizah, obračanje deviz doma itd.

So pa tudi tisti, ki tujino zelo dobro poznajo in trdijo, da je glavni vzvod prestrukturiranja velika brezposelnost, zato bi bilo potrebno zrušiti čim več podjetij in to tistih z največ zaposlenimi, da bi bil efekt dosežen v čimkrajšem času.

ZBUJEN PO 600 LETIH

Smrtonosni

V cerkvah je zvonilo, da bi opozorili vaščane. Alarm pa za domačine skoraj ni bil potreben. »Videl sem kako blato in kamenje leti po zraku. Tekel sem proč, da bi si rešil življenje,« pravi kmet Miguel de Vera, ki je živel na pobočju gore Pinatubo.

Sivozelen oblak v obliki gobe, ki je s sabo nosil pepel in kamenje, je segal 16 km v zrak. Oblak je zakril sonce in pokril kilometre filipinskega otoka Luzon s pepelom. Naslednja večja eksplozija je povzročila, da je iz vulkana metalo kepe velike kot pest tudi do 40 km daleč. V dveh dneh je vulkan izbruhnil še 26-krat.

Približno 18 ljudi je mrtvih,

več kot 50 ranjenih, 84.000 pa jih je zapustilo območje. Tudi prihodnost ameriške letalske baze, ki je v bližini je negotova. Letala so morali preseliti v druge baze. Več kot 14000 vojaških uslužbencev in članov njihovih družin pa so evakuirali že ob prvem grmenju vulkana. Najhuje šele pride. Znanstveniki pravijo, da je gora Pinatubo del Ognjenega prstana, ki je

Osovraženi oče Crosby

»Ne morem razumeti. Tako sem obupana,« je rekla tridesetletna Mary Crosby, igralka iz »Dallas«, ko si je njen brat Dennis (46 let) vzel življenje. Hčerka nepozabnega Binga Crosbyja (umrl 1977 star 73 let) je z Dennisom izgubila drugega brata, kajti predlani je naredil samomor tudi Lindsay (51 let). Tudi on se je ustrelil.

Mary Crosby, ki je v Dallasu igrala sestro Sue Ellen, je dodala: »Nad našo družino je prekletstvo. In za to je kriv oče. Zaradi njega so moji bratje postali alkoholiki.« V neki knjigi obtožuje sin Gary (58 let) svojega znanega očeta: »Pretepal nas je z usnjemim pasom in nas pijan vedno zmerjal. On ni bil oče, bil je podgana.« Mary pa dodaja: »Res je, nikoli ni bil dober oče. Kljub temu smo ga imeli radi.« Pravi, da razume, da je bil bratom vedno vzor, zato pa so zatajili. »Morda je bilo meni bolje, ker sem bila

deklica. Svojo pot pa sem našla sama.«

Zdaj ji je ostal le še Phillip, brat dvojčka Dennis. Ta pravi: »Svojega očeta bom sovražil do smrti.«

Na poti »princ«

Catharina Oxenberg, ki je igrala v seriji Denver, sicer hčerka princeze Elizabete jugoslovanske, pričakuje otroka. Morda nesojenega princa. Ne prizna namreč, da bi bil oče,

kar domnevajo poznavalci, razvpiti monaški princ Albert. Pravi le, da je imela tistega moškega zelo rada, da je razdalja med njima zelo velika in da bosta morda nekoč le prišla skupaj.

Zaprto zaradi balona

»Prosim, piši mi,« je pisalo na listu papirja, ki ga je osemletna Katarina Balatka pritrčila na balon in ga spustila v zrak iz Selzthala na avstrijskem Štajerskem. Minili so meseci, nekega dne pa je prišlo pismo iz Albanije. Poslal ga je šestnajstletni Ludovic Noloci, ki je balon našel na vrtu. Znanika je prevedla sporočilo od pošiljatelja. Potem so pisma romala sem ter tja. Ludovic je pisal, da bi rad postal krojač in je ob svoji fotografiji poslal kot dokaz krojaške spretnosti albansko nošo iz lanu.

Katarinini starši so se hoteli

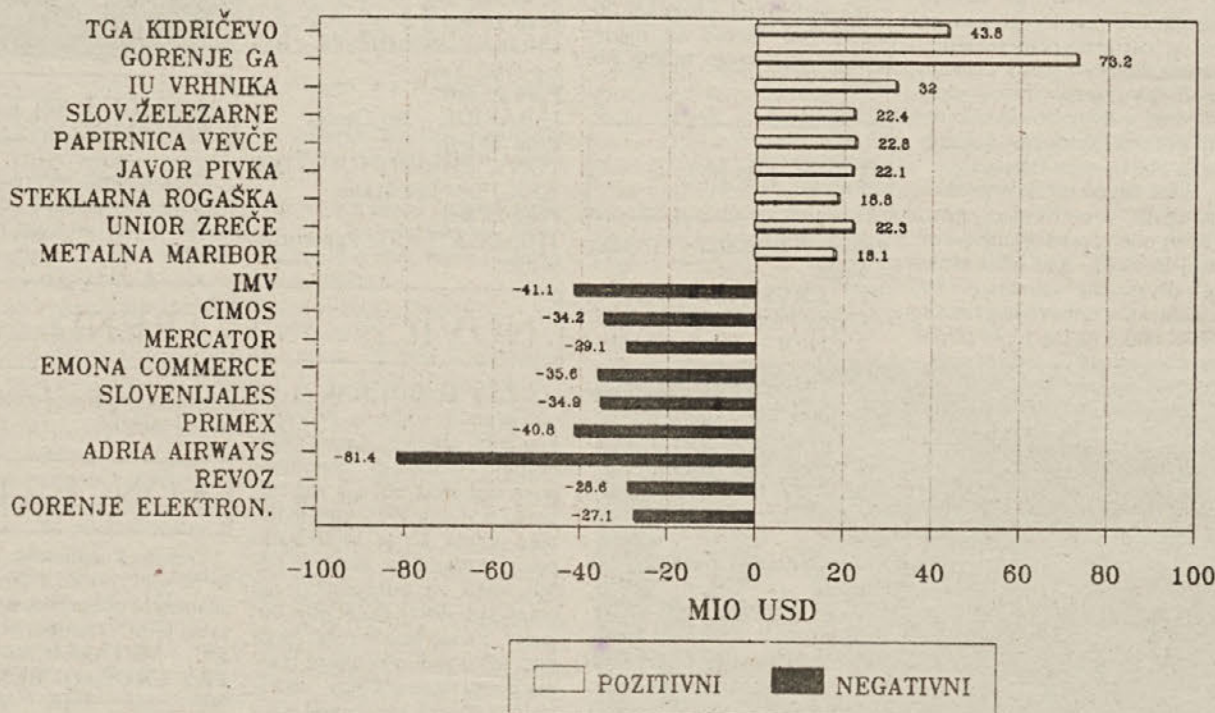
zahvaliti in mu poslati šivalni stroj, a so bila vsa prizadevanja zaman. Potem pa se je zgodilo nepričakovano: albanski režim je Ludovica obtožil špijonaže in ga zaprl. Iz gospe Balatka je naredil »gospa Balatka«, torej psevdonom agentke, ki mu je prek balona pošiljala sporočila. Tako dolgo so ga privijali, da je »priznal«. Dobil je šest let zapora.

Toda k sreči je kmalu prišlo do političnih sprememb v Albaniji in Ludovic je bil po desetih mesecih na prostosti. Zdaj bi Katarino rad tudi spoznal.

NAJVEČJI SLOVENSKE IZVOZNIKI ZA TRDO VALUTO S POZITIVNIM IN NEGATIVNIM SALDOM V LETU 1990

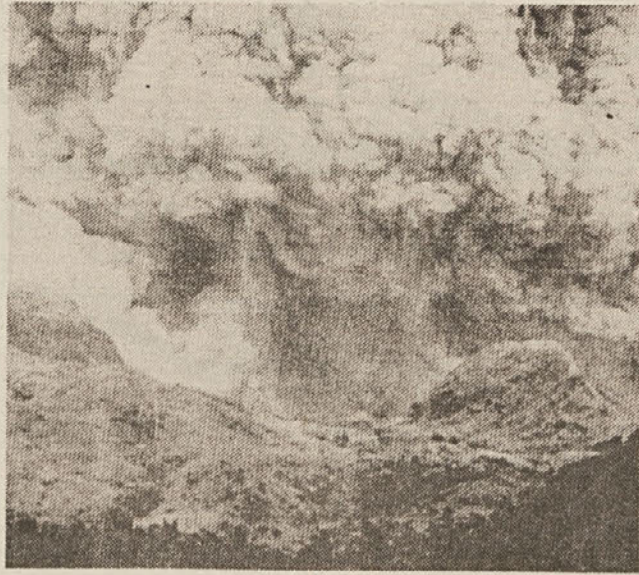
PODJETJA

vulkan

nastal zaradi premikov dna Pacifika. Vulkan je miroval več kot 600 let. Zaradi premikov pacifiške plošče pa se je sedaj zopet zbudil. Premiki so že lansko leto julija razburkali vulkan. Takrat se je na dnu vulkana začela zbirati lava. Raymond Punongbayan, direktor filipinskega seizmološkega inštituta, pravi, da lahko Pinatubo izbruha do 130 milijonov kubičnih metrov lave in pepela preden se umiri. To pa lahko traja mesece ali leta.

Poročni zvonovi

Zakaj sta hollywoodska zljubljenca, Julia Roberts in Kiefer Sutherland, nepričakovano odpovedala poročno slavo tri dni pred velikim dogodkom?

Morda zaradi tega, ker si je Kiefere na fantovščini privoščil kurbo, ona pa se sedaj hvali. Mogoče zaradi tega, ker je kariera Julie v vzponu, Kieferjeva pa gre navzdol. Ali pa želita samo preslepiti javnost. Govorice so se hitro razširile in so zelo nesramne.

Navsezadnje pa le ne moreš kar tako odpovedati poročnega slavlja za 200 ljudi. Sploh pa ne le s pojasnilom Julijinega menedžerja »odločila sta se, da tega pač ne bosta storila sedaj«. Londonski tabloid, The Sun, pa je objavil, da je poroko odpovedala Julia, ker so Kieferja pred nekaj meseci videli v Los Angelesu v družbi striptize Amande Rice-Raven. Kieferjev menedžer zanika govorice, da Kiefer pozna Raven

in da je spal z njo. Julijin menedžer pa zanika, da je vse skupaj prevara, samo zato, da bi zavedli tisk.

Starejši premalo pijejo

Človeško telo je iz 60 odstotkov vode. Te je toliko manj, kolikor starejši je človek. Posledice so zdravstvene težave, ki nastanejo zaradi pomanjkanja natrija. Če je v organizmu premalo vode, se telesni sokovi ne morejo normalno pretakati, je premalo hormonov, je porušeno kislinsko razmerje, krvni pritisk, so prizadeta ledvica.

Motnje v preskrbi organizma

s tekočino in mineralnimi snovmi imajo po mnenju najbolj znanega nemškega gerontologa prof. Füsgena katastrofalne, v mnogih primerih lahko smrtno posledice. Do pomanjkanja natrija prihaja zato, ker starejši ljudje zaradi visokega pritiska omejujejo porabo soli, hkrati pa premalo pijejo, predvsem mineralno vodo. Najnovejše raziskave kažejo, da rabi telo

dnevno od 10 do 12 g soli, večje količine lahko pri marsikomu povečajo krvni pritisk in nevarnost infarkta. Prof. dr. Luft je dokazal, da lahko mineralna voda, ki vsebuje natrij, krvni pritisk celo normalizira, toda dnevno jo je treba popiti liter do dva litra. Vode, ki ne vsebujejo dovolj mineralnih snovi, nevarno dehidrirajo starejše ljudi, ki imajo lahko zato hude zdravstvene težave. Tega bi se morali zavedati, kajti znano je, da v določeni starosti človek ne čuti več žeje.

Nevarna zelenjava

Zelenjava je zdrava. Toda že nekaj časa je znano, da vsebujejo nekatere vrste, kot rabarbara, špinača, zelje, veliko oksalne kisline, oksalat pa povzroča ledvične kamne in kamne v sečnem mehurju. Če organizem ne razgradi soli (oksalata), ta namreč kristalizira in lahko nastanejo hude zdravstvene težave, v najslabšem primeru odpovedo ledvice.

Nevarnost je velika. V 100 g špinače je približno 570, v enaki količini rabarbare 540 g oksalne kisline. Človeško telo jo dnevno razgradi samo od 10 do 50 g. Takšna zelenjava (vključno poper) je nevarna v primerih, ko človeku primanjkuje kalcija, česar običajno niti ne opazi. Kalcij namreč preprečuje, da bi oksalat prišel v kri. Kdor pije vleiko mleko

in je dovolj sira, se mu tega ni bati.

Znanstveniki ugotavljajo, da se je v zadnjem desetletju močno povečalo število otrok, ki imajo ledvične kamne in kamne v sečnem mehurju, to pa pripisujejo predvsem prehranbenam navadam, kot so redno pitje kakava, uživanje čokolade, čokoladnih krem ali namazov. Vprašanje, ali ato prehrano opustiti, bi morali prepustiti zdravnikom in njihovim ugotovitvam, koliko ima ali nima kdo kalcija.

Dobro je vedeti

Krompir ne redi, ampak je zelo zdrav. Vsebuje minerale, kot so kalij, magnezij, fosfor, vitamine skupine B, predvsem pa C vitamin. Ima zelo malo nitratov in vsega 2 odstotka beljakovin.

*

Kadilci lahko računajo, da bodo dobili dosti prej infarkt kot nekadilci. Najnovejše raziskave so pokazale, da je razlika približno devet let.

*

Kdor trpi za nespečnostjo, mu pomaga hladen vlažen obkladek, ki ga položi na prsa. Tako vsaj zatrjuje dr. Johannes Walther, specialist za Kneippove metode.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES		PREH-TANO PISNO DELO	IT. PISATELJ (CURZIO)	REKA V GRENOBLU	TOLOVAJ
	KRAJ DOBREGA VINA POD POHORJEM	ARABSKI KNEZ			
		KAVBOJ. LOVNA PRIPRAVA			
		NAJVEČJE MESTO V SIRIJI			
		JED			
POZIREK		VRHNI DEL SKALKALNICE	ZACIMBA		
FR. SMUČAR. SV. PRVAK V KOMBINACIJI			IRSKA ORGANIZACIJA		
VULKAN NA SICILII			RUSKI VLADAR RIMSKI PAPEŽ V 12. ST.		
IT. KOM. POLITIK (PALMIRO)					OBLAČILA
GORA V BOSNI			MESTO ALKE	JAZ TOMO MARTELANC	
SILOVITA VNEMA					LJUBLJ. BANKA PRIMORSKA REKA
DEL OBLIČJA		CITRAM PODOBNO GLASBILO 3			
IZTOK JELEN		POLT STANKO VRAZ		RIMSKI POZDRAV 100 m ²	
				VODNA ŽIVAL	

Nagradna križanka

1. nagrada: Knjiga dr. Nade Klaić: Zadnji knezi celjski v deželah Sv. krone
2. nagrada: četrtletna naročnina Nove dobe
3. nagrada: dvomesečna naročnina Nove dobe

Nagrajenci nagradne križanke iz prejšnje številke:

1. nagrada: vikend najem apartmaja za 4 osebe v apartmajskem naselju Atomska vas + kopanje v bazenu – Ivan Zahradnik, Železnikarjeva 14, 61000 Ljubljana
2. nagrada: vikend paket za eno osebo v hotelu Atomske toplice, polni penzion + kopanje v bazenu – Ignac Drozg, Skomarje 32, 63214 Zreče
3. nagrada: večerja za dve osebi v gostišču Lipa v Atomski vasi – Marko Medved, Čuprijska 19, 63000 Celje

Zmotil se je računalnik

Črna skrinjica je potrdila grozljivo domnevo: strmoglavljenje Laudinega potnišketa letala Boeing 767, v katerem je umrlo vseh 223 potnikov in članov posadke, ni povzročila bombna eksplozija in tudi ni trajalo le sekunde. Kar dolge minute se je posadka borila, da

bi rešila letalo in potnike. Napaka v komandnem računalniku je namreč enega od motorjev nenadoma prestavila v vzratno prestavo in ta se je vnel. Skrinjica je zabeležila zadnje obupne besede pilotov in nato le še globoko dihanje. Potem je počilo. V bitki z raču-

nalnikom posadka ni imela nikakršne možnosti.

Zdaj so seveda vse glasnejša vprašanja, ali ne bo zaradi take napake morda prav kmalu zopet strmoglavilo kakšno od 367 letal tipa Boeing 767, kolikor jih je ta čas na svetu v prometu, in zahtevalo nove žrtve?

IŠČEMO

najboljšo tajnico na svetu in

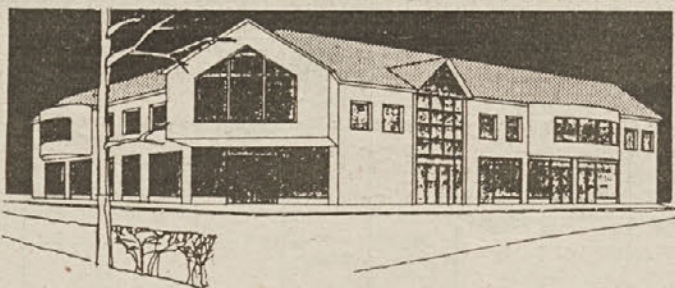
iznajdljive prodajalce časopisov v vseh slovenskih krajih

PRESE d.o.o. NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje
Tel. 063 25 331, Fax 063 25 849

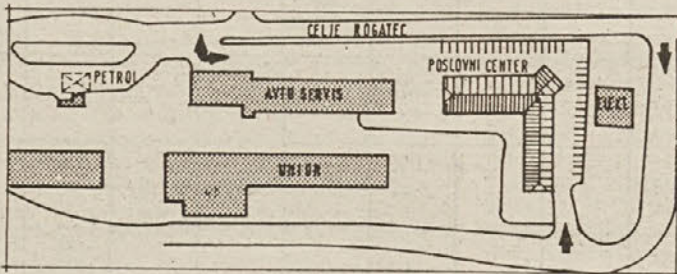

ne zamudite pravega trenutka

gradimo večnamenski objekt
poslovni center šmarje pri jelšah

PODJETJA, PODJETNIKI, OBRTNIKI, VSI, KI OPRAVLJATE SAMOSTOJNI POKLIC, PONUJAMO VAM POSLOVNE PROSTORE RAZLIČNIH POVRŠIN, PRIMERNE ZA TRGOVINO, GOSTINSTVO, INTELEKTUALNE STORITVE, NEMOTEČO PROIZVODNJO IN DRUGO.

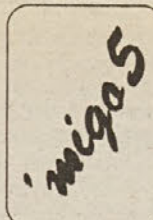

LOKACIJA: ŠMARJE PRI JELŠAH (V SREDIŠČU), TIK OB REGIONALNI CESTI

INFORMATIVNA CENA: 13900,00 DIN/M² (DO IV. GRADBENE FAZE)

STROKOVNO VAM SVETUJEMO IN POMAGAMO PRI ZAGOTAVLJANJU VIROV FINANCIRANJA

PRIJAVE IN INFORMACIJE:
IRTAS D.D., LJUBLJANA, CELOVŠKA 25,
TEL. 061/321-848, 321-855, FAKS: 061/327-792

**STONE
FILIPIČ**

MARIBORSKA 54,
Celje,
tel.: (063) 37-808

NAZORJEVA 23,
Celje,
tel.: (063) 28-749

Najcenejše in najboljše na dopust!

Ponujamo vam dopust v Rovinju: VILLAS RUBIN in MONSENA FKK.

VILLAS RUBIN		2/2	1/1	
Polpenzion	IV, V, X	21,10	27,80	
	VI, IX	26,50	41,40	
	VII, VIII	40,60	55,00	
Najem apartma	2+1	3+1	4+1+1	
	IV, V, X	34,90	38,20	42,60
	VI, IX	50,40	67,60	82,60
	VII, VIII	86,60	115,60	138,20

Vse cene DEM v trenutni protivrednosti.
Do 13. 7. menjava DEM po 9,00 din,
od 13. 7. do 25. 8. menjava DEM po 13,00 din,
od 25. 8. menjava DEM po 10,00 din.

MONSENA FKK		2/2	1/1	
Polpenzion	IV, V, X	21,10	26,70	
	VI, IX	27,80	34,00	
	VII, VIII	38,80	47,40	
Najem apartmaja	2+1	2+2	4+1+1	
	IV, V, X	32,00	35,80	55,00
	VI, IX	49,40	56,60	67,00
	VII, VIII	118,40	95,40	110,00

Za polni penzion dodatek
5 DEM po osebi.

Na skupno ceno popust 10%.

TRENTNO NAJCENEJE!

GORENJSKI GLAS bo v juliju 1991 izdal knjigo, ki bo na slovenskem knjižnem trgu v marsičem prvenec: avtor ing. Alojzij Žibert pod naslovom »Pod Marijinim varstvom« opisuje spomine mladega slovenskega fanta, ki je bil prisilno mobiliziran v redno nemško vojsko 1941-45. Obsežna knjiga je v prednaročilu na voljo po izredno ugodni ceni 300,00 din (s plačilom po povzetju, poštino plača naročnik). Po izidu bo knjiga, ki bo tiskana v omejeni nakladi, v prodaji po 450,00 din.

Naročilnica

Izpolnjeno naročilnico pošljite na: GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ.

Naročam knjigo

Alojzija Žiberta Pod Marijinim varstvom

knjigo mi pošljite na naslov

plačam po povzetju

podpis

MALI OGLASI

AVTOMOBILI

OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1983, prodam ali zamenjam za novejšega. Telefon: (0601) 61-601 (v večernih urah)

ŠKODA SL 120, letnik, oktober 1980, dobro ohranjeno, prodam. Prodaj tudi Golf diesel, letnik 1985, celo leto registriran. Tel.: (0608) 79-473 Ivan Omrzel

GOLF diesel CL, metalne barve - grafitno siva, letnik 5/91, z dodatno opremo, radio, obrobe, zavesice, prevleke..., prodam. Tel.: (0602) 43-364

YUGO KORAL 55, letnik 1988, prevoženih 3.600 km, prodam. Branko Lokošek, Olešče 41, Laško

GOLF diesel JGLD, letnik 5/84, prevoženih 89.000 km, lepo ohranjen, bele barve, kljuka, radio, obrobe, garažiran, prodam za 8.000 DEM. Tel.: ((0601) 61-679

ŠKODA 105 L, letnik 1982/10, prevoženih 52.000 km, prodam za 2.500 DEM. Bogdan Stopar, Male Grahovše 13, Laško

YUGO 55, letnik 1984, registriran do aprila 1992, prevoženih 61.500 km, prodam za 3.300 DEM ali po dogovoru. Irena Pirc, Trg svobode 27, Trbovlje

FIAT 132 GLS 1.600, letnik 1977, motor 1982, prodam za 2.900 DEM ali menjam za manjši avto. Tel.: (0601) 24-913

FIAT 126 GL, letnik 3/89, dobro ohranjen, garažiran, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 832-457

YUGO GVL 55, letnik 1989, prevoženih 14.000 km, dobro ohranjen, garažiran, prodam. Tel.: (063) 821-090 ali (063) 821-698

REGATA 100 Sic, letnik 1987, prevoženih 69.000 km, prodam za 240.000 din. Tel.: (063) 753-713

OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1983, prevoženih 117.000 km, prodam. Tel.: (063) 701-674

ZASTAVO 128, 1.1, prevoženih 47.500 km, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 770-057

YUGO SKALA 55, staro 18 mesecev, prevoženih 17.200 km, izolirano, garažirano, bele barve, 5 vrat, ugodno prodam. Tel.: (063) 726-541

VW 1.200 - hrošč, registriran do februarja 1992, nov moped Jawa avtomatik in videorecorder Hitachi VT - 61 E, vse ugodno prodam. Bekič, Kavče 26 E, Velenje

DIANO, letnik 1979, prodam. Cena 16.000 din. Tel.: (063)

32-112, int. 314, Turnšek. Ogled možen po 15. uri. Turnšek, Tomšičev trg 18, Celje

SPÁČKA, letnik 1976, v brezhibnem stanju, neregistriran, poceni prodam. Tibok, Drapšinova 6, Celje.

RENAULT 4, registriran do 21. 2. 1991, prodam za 1.800 DEM. Tel.: (063) 882-226 - po 20. uri

FORD ORION 1,6 Ghia Si, star 4 mesece, prodam. Tel.: (049) 71-184

GOLF, letnik 1984, bele barve, prodam za 7.800 DEM in BCS 127 bencin - petrolej s sedežem in obračalnikom, prodam zelo ugodno. Franc Tepeš, Dončka gora 12, Rogatec

126 P, letnik 12/83, prodam. Tel.: (063) 26-846

RENAULT 4 TL, letnik 1989, registriran do 25. 2. 1992, z avtoradijem in rezervnimi deli, prodam ali menjam za drug avto. Prodaj tudi rezervne dele za Zastavo 101. Zoran Grabenšek, Sokolska ulica 9, Ljubecna

OSTALO

DALJINSKE TELEFONE (300 m in 1.500 m) in videoplayer Goldstar - vse novo, prodam. Tel.: (063) 850-552 (zvečer)

MOŠKO DIRKALNO KOLO z deset prestavami, prodam za 3.000,00 din. Tel.: (063) 21-270

COMMODORE 64 z disketnikom in s kasetofonom prodam za 600 DEM. Prodaj tudi motorno kolo BT - 50, rdeče - bele barve, poleti 1990 generalno obnovljeno. Vse informacije od 7. do 15. ure na telef.: (063) 31-064

LESNOOBDELOVALNI STROJ z vsemi priključki, ugodno prodam. Tel.: (063) 895-185 - popoldne

OKNO - novo, 140x80 s sipo, 2 podlogi za jogi in črno beli TV, prodam. Ogled od 15. do 17. ure - vsak dan. Jožica Trbojevič, Vodnikova 7, Celje

TOPLOTNO ČRPALKO, Gorenje 280 l, popolnoma novo, ugodno prodam. Strešno opeko prodam. Tel.: (063) 711-278 - dopoldne ali (063) 701-370, Suhadolnik, Gorenje 7, Šmartno ob Paki

HONORARNO ZAPOSLETEV (administracija, trgovina) iščem ali sprejemam na dom. Tel.: (063) 742-395 ali (063) 749-110

POSLOVNI PROSTOR 50 m², 5, gradbena faza, v Velenju, na dobri lokaciji, prodam za

Pooblaščen servis

Prodaja avtomobilov in rezervnih delov. Ugodna ponudba.

AVTOSERVIS JAKOPEC,
Velenje, Kosovelova 16,
tel. 855-975.

TRGOVINA
AVTO SHOP

15.000 DEM, 3 letno predplačilo, oddam. Tel.: (063) 856-906

VIDEOREKORDER ORION, japonski, vrhunski, nov, z garancijo, ugodno prodam za 680 DEM. Tel.: (063) 858-907

MEŠALEC ZA BETON, rabljen, prodam. Štefan Petrej, Illova 10 a, Vojnik

TORI, nov, ugodno prodam. Tel.: (063) 36-438

VESPO PX 200 E, letnik 1987, prodam za 2.000 DEM. Ferdo Gajšek, Okrogarjeva 13, Celje

NAVTIČNO OPREMO, jambor 10 m, napenjalec, zajle, vrvi, prodam. Prodaj tudi varilni aparat 180 A, komplet 1.200 značk, poceni prodam. Tomi Kačičnik, Kesnikova 28, Celje

AVTOMATIKA, dobro ohranjenega, prodam za 6.000,00 din. Tel.: (063) 34-309

RAZIEGLJIV KAVČ in pralni stroj Gorenje, uporabljen štiri leta in pol, ugodno prodam. Marinka Terbovc, Slomškov trg 5, Celje

PLETILNI STROJ Pfaf - duomatic 80 z dodatkom za kartice in stojalom, prodam za 2.000 DEM. Tel.: (063) 776-723 Renata Kramer, Ruše 5, Petrovče

GARAŽO v Novi vasi (Pohorska) in Vojkovi, prodam. Tel.: (063) 32-702 - po 20. uri

AGREGAT 1,5 kw/22 OV, prodam. Tel.: (063) 36-810

VHODNA VRATA s podboji, steklom in železnim okrasnim okovjem (širina 80 cm), ugodno prodam. Prodaj tudi rabljeno Pony kolo in žensko kolo. Tel.: (063) 26-837 - po 17. uri.

VIDEOREKORDER ORION, japonski, najnovejši, VHS in VPS, nov, z garancijo, prodam za 700 DEM in ga lahko priključim. Tel.: (063) 858-907

KARANTANSKO DEKLE naj se oglasi na telefon (061) 341-208 BREZ ŽETONA

CISTIM IN PLESKAM raznovrstne ograje - lesenih pročelj hiš in vikendov, polagam tapete, pleskam stanovanja - poceni! Leopold Urh, Kasaze 103, Petrovče

KOLO BMX ter nov, še nerabljen sivalni stroj Ruža B, ugodno prodam. Tel.: (063) 39-393

SAVINJSKI SPLAVARJI, KNJIGA Angelosa Baša (CZ, 1974), naprodaj za 300,00 din, plačilo po povzetju. Inf. v soboto od 9. do 14. ure ali pisno na p. p. 73, Jesenice

NOVA TRGOVINA V LEVCU PRI CELJU - NAMA GROSIST

GARANT
pohištvena industrija
polzela p. o.

INDUSTRIJSKA
PRODAJALNA
POLZELA

63313 Polzela

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA
od 19. do 29. 6. 1991

- zakonske spalnice, samske spalnice
- otroške sobe, dnevne sobe, predsobe
- sedežne garniture, kavči, jogi vzmetnice
- izvozni in opuščeni programi

UGODNE CENE, UGODNI PLAČILNI POGOJI, POPUSTI!

DELOVNI ČAS PRODAJALNE: pon., sob. 8.-12. ure
tor., čet. 8.-14. ure
sre., pet. 8.-18. ure

NE ZAMUDITE ENKRATNE PRILOŽNOSTI!

telefon n.c.: (063) 721-122, fax (063) 721-287

Trgovina ZOYA
Vida Medved ŠKOFJA VAS

PRI NAS DOBITE VSE

- za nakup nad 1.000,00 din 10%
- za nakup nad 500,00 din 5%

Popusti ne veljajo za cigarete in akcijsko prodajo.

MOPED APN 7, kolesi Mountain Bike in dirkalca ter glasbeni stolp ICES. Max, Zagrad 97

ZDOMCI! Na lepi sončni legi blizu Maribora z razgledom na mesto in zeleno Pohorje, prodam troetažno brunarico (okoli 72 m²). Prodajam tudi majhno hiško (provizorij) z gradbenim dovoljenjem. Vodovod in elektrika v hiši. Posestvo v izmeri 82 a (6 parcel), njive, sadovnjaki, orehovi nasadi ter akacije ob meji. Cena je 85.000 DEM. Vera Grabner, Trubarjeva 6, Celje

DVA OTROŠKA VOZIČKA, za dvojčka ali posamezno ter dva kenguruja, ugodno prodajam. Tel.: (063) 32-850

GARSONJERO v Celju išče par (okolica Merx-a na Ljubljanski c.) - s centralno, za dobo dveh let. Plačilo mesečno. Tel.: (063) 21-521 int. 31-91 Stopar

PARCELO ZA VIKEND, primerno za vinograd, prodajam. Pocenji prodajam tudi domače vino ali menjam za les hrast - smreka. Tel.: (063) 781-043

FRANCOSKO POSTELJO, temnorjavo, žametno, opremljeno z radijem - budilko in nočnimi svetilkama, prodajam. Tel.: (063) 29-946

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJU

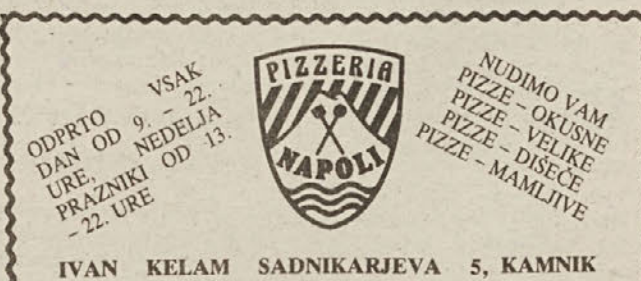
MALI OGLAS ZASTONJ KUPON 16

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NAJUGODNEJŠE POČITNICE
V CRIKVENICI
7 POLNIH PENZIONOV
SAMO 2.100,00 DIN

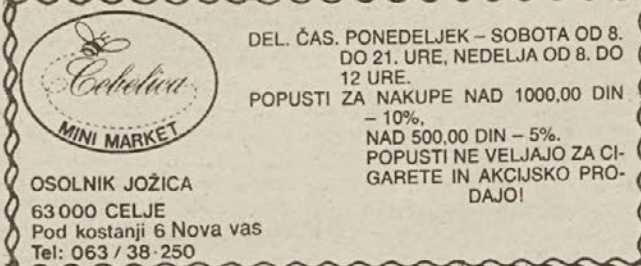

ODPRTO DAN OD 9. - 22. URE, NEDELJA PRAZNIKI OD 13. - 22. URE

NUDIMO VAM PIZZE - OKUSNE PIZZE - VELIKE PIZZE - DIŠEČE PIZZE - MAMLJIVE

IVAN KELAM SADNIKARJEVA 5, KAMNIK

OSOLNIK JOŽICA
63 000 CELJE
Pod kostanji 6 Nova vas
Tel: 063 / 38 250

DEL. ČAS. PONEDELJEK - SOBOTA OD 8. DO 21. URE, NEDELJA OD 8. DO 12 URE.
POPUSTI ZA NAKUPE NAD 1000,00 DIN - 10%, NAD 500,00 DIN - 5%.
POPUSTI NE VELJAJO ZA CIGARETE IN AKCIJSKO PRODAJO!

Forma

GRAFIČNA PRIPRAVA

SIMONA VOVK

C. na Ostrožno 113
63000 Celje
☎ 063 / 34 222

SVETOVNI
SLOVENSKI
KONGRES

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tednik Nova doba na naslov .....

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

..... podpis naročnika

HOROSKOP

Oven 21. 3.-20. 4.

Nepotrpežljivost lahko vaš položaj samo poslabša. S silo ne boste nič dosegli. Pripravite se na nekaj »suhih« dni, vendar vse tudi ne bo tako slabo kot si mislite. Med nasveti izberite po možnosti pravega. Srečne številke 8, 14, 23, 44.

Bik 21. 4.-20. 5.

V finančnih zadevah boste morali v prihodnjih dneh nekoliko zategniti pas, kajti poravnati boste morali star dolg. Posledica bo prehodno varčevalno obdobje. Previdni bodite predvsem pri športu in na cesti. Srečne številke 7, 19, 21, 34.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

Zdravstvene težave in problemi na delovnem mestu vam bodo naredili nekaj neprijetnih dni, zato si vzemite tudi čas za počitek, za počitnice in se posvetite kakšnemu konjičku. Pojdite zgodaj v posteljo. Srečne številke 4, 16, 25, 46.

Rak 22. 6.-22. 7.

Nekdo vam bo metal polena pod nogo, vendar se ne sekirajte, ampak se skušajte z njim pogovoriti. Na delovnem mestu se mu namreč ne boste mogli izogniti. Ženski raki bodo v prihodnjih dneh zelo muhasti. Srečne številke 6, 22, 23, 42.

Lev 23. 7.-23. 8.

Flirt vam bo v sivi vsakdan prinesel nekaj poleta in kratkočasje. Tudi v poklicu boste imeli v rokah dobre karte. Svoje načrte izpeljite lepo do konca. Neko zadevo boste opravili proti pričakovanju dobro. Srečne številke 7, 13, 28, 49.

Devica 24. 8.-23. 9.

Samo z najožjimi prijatelji ali svoji se lahko pogovarjate o neki novi poklicni zamisli. Ne bo vam sicer treba nič skrivati, vendar bi se končalo slabo za vas, če bi svoje namere predčasno obesili na zvon. Srečne številke 2, 12, 27, 44.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

V prihodnjih dneh boste lahko resnično dobre volje, ker se bo vse, o čemer razmišljate, uresničilo natanko po vaših željah. Kolikor mogoče pazite na svoje zdravje, obstoji nevarnost infektivne bolezni. Srečne številke 4, 17, 40, 46.

Škorpion 24. 10.-22. 11.

V zadnjem času vas zaposlujejo osebni problemi, zato zanemarjate svoj poklic. To pa ne bo dobro, kajti od vas bodo pričakovali tudi nekaj nemogočega. Ob koncu tedna boste izvedeli zelo šokantno novico. Srečne številke 9, 11, 31, 36.

Strelec 23. 11.-21. 12.

Ne igrajte zdaj »vseveda«, ampak skušajte biti bolj prizanesljivi do svojih sodelavcev in posebej tudi partnerja. To bo pripomoglo do večjega razumevanja, ki vam bo še zlasti potrebno ob koncu tedna. Srečne številke 7, 13, 23, 43.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

V prihodnjem tednu boste skoraj zanesljivo izpolnili dolgo zadrževano željo. Pravico imate do tega in vaš partner bo gotovo pokazal dovolj razumevanja. Starega računa nikakor ne skušajte poravnati na silo. Srečne številke 10, 16, 21, 46.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

V prihodnjih dneh se zna zgoditi, da boste ljudi in stvari okrog sebe napačno presojali, zaradi česar utegnete komu škodovati. Velika je nevarnost, da boste razočarani. Dobro presodite, s kom imate opraviti. Srečne številke 15, 19, 34, 45.

Ribi 20. 2. 20. 3.

Spremembe, s katerimi se ukvarjate, vam zanesljivo ne bodo prinesle olajšanja. Opustite vsakršne špekulacije in tvegane eksperimente in se spustite na realna tla. V soboto ali nedeljo sprejmite ponudbo. Srečne številke 3, 20, 29, 38.

FOTOREPORTAŽA

Pilot na Japoncu

V luko Koper prihajajo ladje iz različnih koncev sveta. Človek, ki se prvi sreča s posadko oziroma kapitanom ladje, je luški pilot. Ta že na sidrišču prevzame krmilo ladje in pod njegovim vodstvom ladjo privežejo na operativno obalo luke. Podobno se zgodi tudi takrat, ko ladja odpluje iz luke, razlika je le v tem, da pristaniški pilot tedaj preda krmilo ladje njenemu komandantu na sidrišču in ne ob obali.

Našim bralcem smo tokrat želeli podrobneje predstaviti delo luškega pilota in s fotoreportažo prikazati, kako ladja pristaja v luki Koper. Imeli smo srečo, saj smo lahko spremljali eno najsodobnejših ladij za prevoz avtomobilov. To je bil največja »avtomobilska« ladja, Jinyu Maru z Japonske, dolga 220 m, ki je kdajkoli priplula v koprsko pristanišče.

Ladjo, ki je plula v Koper, je upravljal kapitan dolge plovbe, luški pomorski pilot Lovro

Kveder, ki je po delovnem stažu najstarejši slovenski pomorski pilot in se s tem delom ukvarja že devetnajst let. V Luki je zaposlen dvaindvajset let, na začetku je delal kot disponent, sedaj pa je vodja pilotske službe v Luki Koper. Pred prihodom v Luko je sedem let plul na ladjah Splošne plovbe. Lovro je povedal o delu luškega pilota veliko zanimivega.

Koliko je pravzaprav star poklic pomorski pilot?

»V svetu je pilotska služba organizirana že kar nekaj sto

let. Njeni začetki segajo v čas španskih in portugalskih kolonij. Latinsko imenujejo pilota »el practico«, kar pomeni pomorec, kapitan, pilot, ki dela na določenem prostoru obale pristanišča. Sicer pa v pomorskem pravu oziroma predpisih velja, da mora imeti vsaka ladja nad petsto bruto registrskih ton pilota, ko pluje v luko ali izpluje iz nje.«

Po delovnem stažu ste najstarejši slovenski pomorski pilot. Vaše delo je najbrž zelo zahtevno?

»Veliko je v dolgi pilotski karieri lepih in hudih doživetij. Vsekakor mora pilot svoje delo vestno opravljati, saj lahko vsaka malomarnost ali napaka pri našem delu povzroči milijonske škode. Vzemimo na primer, da bi s tankerjem z 20.000

tonami bencina pristali malo hitreje ob obali, kar bi pomenilo neizbežen trk. Si lahko predstavljate, kakšna katastrofa bi se lahko zgodila, če bi tanker z vnetljivim tovorom eksplodiral... Morda vam bo s tem primerom lažje razumeti, kakš-

no odgovornost imamo piloti. Sam sem doslej imel le eno škodo za okoli tisoč dolarjev na ladji, kar pa je zanemarljivo malo.«

Vaša srečanja s kapitani so gotovo zanimiva?

»Zadovoljen sem s servisom«

Kapitan ladje Jinyu Maru, 34-letni Noriaki Matsumoto, je zelo ljubeznivo privolil v pogovor z nami. Na vprašanje, kako je prispel na obalo Luke Koper, je odvrnil: »Zelo sem zadovoljen. Vse je v najlepšem redu. Prvič sem v tej luki in upam, da bodo vse ostalo tukaj potekalo v redu.«

Pozneje, ko je bila ladja že iztovorjena, smo slišali, da je kapitan Noriaki zapustil koprsko luko z enakimi vtisi kot ob prihodu – zadovoljen je bil.

Ladja Jinyu pripada japonski ladijski družbi, ki deluje že sto let. Družba Nippon Yusen Kailsa ima sedež v Tokiu, pod njenim imenom pa pluje preko štiristo ladij.

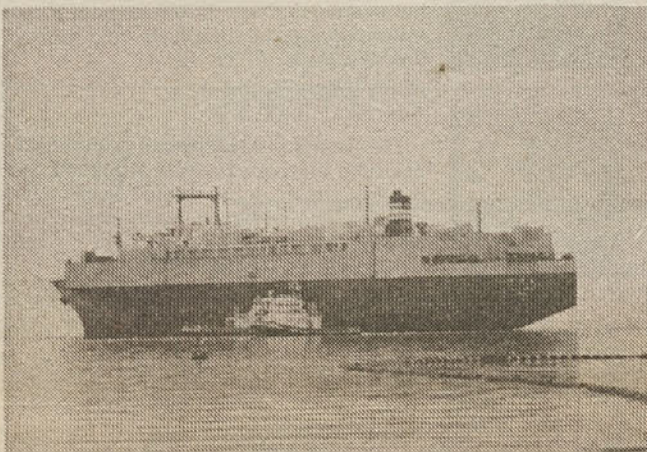
»Zelo zanimiva. Naj bom iskren in vam zaupam, da so najbolj prijazni Grki in Arabci. Kot zanimivost naj povem, da sem na japonskih ladjah srečal tudi ženske – kapitanke ladij. V določenih primerih so bile celo bolj verzirane kot marsikateri moški. Zanimivo je tudi dejstvo, da tedaj, ko prevzamem krmilo ladje, kapitan stoji poleg mene in poslušajo moje ukaze, hkrati pa nadzira svoje delo in pripominja ter svetuje.«

Kdo mora plačati škodo, če do nje pride?

»Če pride do škode na ladji, ko z njo upravlja pilot, potem stroške nosi zavarovalnica Floyd, če pa na ladji ni pilota, krije škodo lastnik ladje.«

Koliko ladij ste doslej popeljali in odpeljali v luko Koper?

»Nisem jih štel, gotovo pa jih je bilo okoli deset tisoč.«

Vlačilci pomagajo, da ladja varneje pripluje v luko.

Odpiranje vhoda v ladjo in pripravlanje mostu.

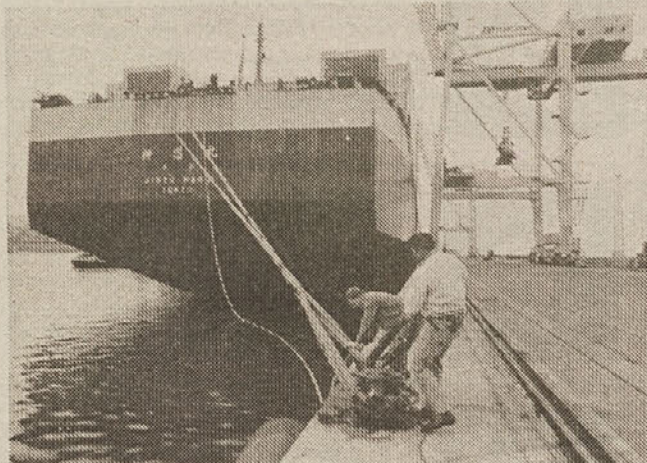
Lovro Kveder in kapetan ladje Noriaki Matsumoto.

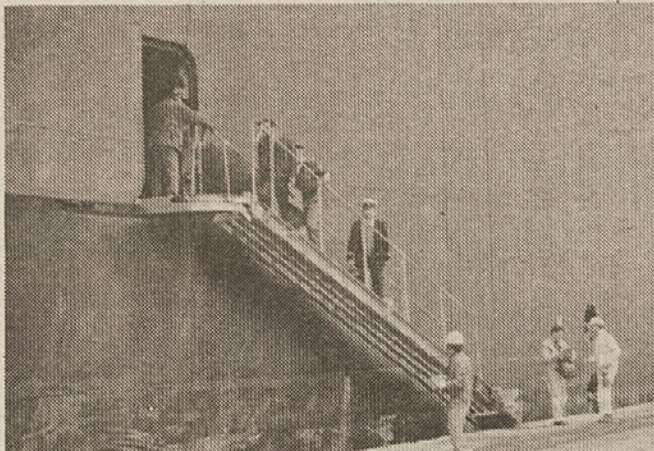
Če je potrebna pomoč ob privezu ladje, je tukaj luški pilotni čoln.

Predstavniki Jugoinspektorata se pogovarja s prvim oficirjem. Avtomobile morajo pregledati že na ladji.

Pristaniški privezovalci ladje na svojem delovnem mestu.

Uradna »posadka«, carinik, miličnik in predstavnik luške kapetanije iz Kopra bodo na ladji opravili svoje delo. Potem se lahko začne razkladanje avtomobilov.

Razkladanje avtomobilov v koprski luki.

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Slovensko ljudsko Gledališče Celje

PROGRAM SLG CELJE ZA SEZONO 1991/92

Mihail Bulgakov: ŠKRLATNI OTOK, režija Katarina Pegan
Peter Shaffer: CRNA KOMEDIJA, režija Vinko Möderndorfer
Sue Townsend: SKRIVNI DNEVNIK JADRANA KRTA, režija Duša Škof
Roger Vitrac: VICTOR ALI OTROCI NA OBLASTI, režija Franci Križaj
Charles Marowitz: SHERLOCKOV ZADNJI PRIMER, režija Jaša Jamnik
Friedrich Schiller: RAZBOJNIKI, režija Robert Raponja
Edward Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF?, režija Barbara Hieng
Abonmajske gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja.
PREDVPIS ABONMAJA V JUNIJU. Vabljeni!